

การออกแบบเครื่องประกอบการแต่งกายบุรุษจากผ้าขึ้นตีนจก
อำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์

ศิลปนิพนธ์เสนอเพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตรปริญญาศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต
สาขาวิชาออกแบบผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์

ธันวาคม 2558

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยย่นเรศวร

ACCESSORIES DESIGN WITH PHASINTINJOK WOVEN FABRICT
AMPHOE LABLAE, UTTARADIT PROVINCE

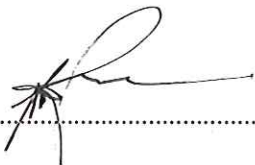

An Art Thesis Submitted in Partial Fulfillment
of the Requirements for the Bachelor Degree of Fine and Applied Arts
in Product and Package Design

December 2015

Copyright 2015 by Naresuan University

คณะกรรมการได้พิจารณาศิลปะนิพนธ์ เรื่อง การออกแบบเครื่องประกอบการแต่งกายบุรุษจาก
ผ้าขึ้นตีนจก อำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์ ของนายวิฑูรย์ คำมาก เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต ภาควิชาศิลปะและการออกแบบ สาขาออกแบบผลิตภัณฑ์และ
บรรจุภัณฑ์ของมหาวิทยาลัยนเรศวร

.....ประธาน

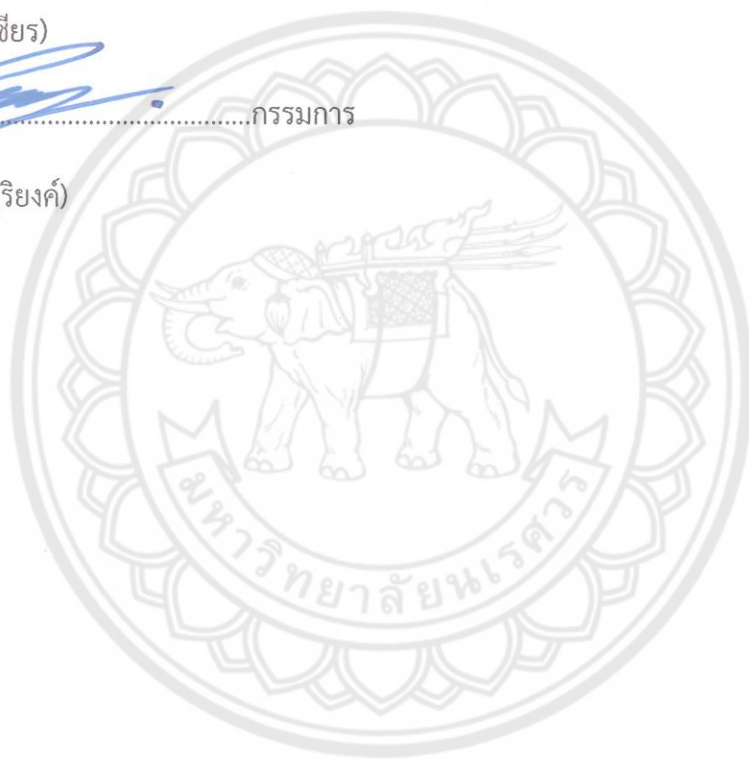
(รองศาสตราจารย์ ดร.นิรัช สุตสังข์)

.....กรรมการ

(ดร.สมภาพร คล้ายวิเชียร)

.....กรรมการ

(อาจารย์พัชรวัฒน์ สุริยงค์)

ประกาศคุณูปการ

ศิลปินปณิชนับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี เพราะได้รับความอนุเคราะห์ และได้คำแนะนำในการแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆจากผู้มีพระคุณหลายท่าน จนทำให้ศิลปะปณิชนี้มีความสมบูรณ์ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ ดร.นิรัช สุดสังข์ อาจารย์ที่ปรึกษาศิลปินปณิชน์ ขอขอบพระคุณ ดร.สมภาพร คล้ายวิเชียร และอาจารย์พัชรวิวัฒน์ สุริยงค์ กรรมการสอบศิลปะปณิชน์ทุกท่าน ที่ได้ให้คำแนะนำ คำปรึกษา ตลอดจนตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆด้วยความเอาใจใส่เป็นอย่างยิ่ง ผู้วิจัยขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอขอบพระคุณบิดา มารดา และครอบครัวที่คอยเป็นกำลังใจให้ความรัก ความเอาใจใส่ สนับสนุน และส่งเสริมผู้วิจัยในทุกๆด้าน ตั้งแต่เริ่มจนกระทั่งการศึกษาวิจัยได้สำเร็จลุล่วงสมบูรณ์ ผู้วิจัยมีความซาบซึ้งอย่างยิ่ง

ขอขอบพระคุณ คุณนวลจันทร์ ทองจันทร์ เจ้าของร้านนวลจันทร์ ร้านผ้าขึ้นตีนจกเมืองลับแลและกลุ่มทอผ้าขึ้นตีนจกเมืองลับแล ที่เสียสละเวลาและให้ความรู้ข้อมูลต่างๆ เกี่ยวกับผ้าทอพื้นเมืองลับแล ตลอดจนช่วยทอผ้าขึ้นตีนจกขึ้นมาใหม่ตามที่ผู้วิจัยต้องการ เพื่อที่จะนำมาออกแบบเป็นผลงานในการทำศิลปะปณิชน์ในครั้งนี้

ขอขอบพระคุณ ช่างศรี ช่างทำรองเท้าฝีมือดี ช่างนัด ช่างทำหนังฝีมือดี ที่ช่วยทำผลงานของผู้วิจัยอย่างสุดฝีมือ ให้มีความสวยงาม ความเรียบร้อย ตามแบบที่ต้องการ ให้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี ผู้วิจัยขอขอบพระคุณเป็นอย่างยิ่ง

ขอขอบพระคุณเพื่อนสนิท สาขาออกแบบผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์ทุกท่าน และเพื่อนๆที่ๆน้องๆทุกท่าน ที่คอยให้กำลังใจ ให้คำปรึกษาแนะนำ และให้ความช่วยเหลือแก่ผู้วิจัยในการทำศิลปะปณิชน์นี้ประสบความสำเร็จได้

คุณค่าและคุณประโยชน์อันพึงจะมีจากศิลปะปณิชน์นี้ ผู้วิจัยขอมอบและอุทิศแด่ผู้มีพระคุณทุกๆ ท่าน ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่า งานวิจัยนี้จะเป็นประโยชน์ต่อผู้ที่สนใจไม่มากนักน้อย

วิทวัส คำมาก

ชื่อเรื่อง	การออกแบบเครื่องประกอบการแต่งกายบุรุษจากผ้าขึ้นตีนจก อำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์
ผู้วิจัย	นายวิฑูรย์ คำมาก
ประธานที่ปรึกษา	รองศาสตราจารย์ ดร.นิรัช สุดสังข์
ประเภทสารนิพนธ์	ศิลปนิพนธ์ ศป.บ. สาขาออกแบบผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์, มหาวิทยาลัยนเรศวร , 2558
คำสำคัญ	ออกแบบเครื่องประกอบการแต่งกายบุรุษ ผ้าขึ้นตีนจกลับแล

บทคัดย่อ

งานวิจัยเรื่อง การออกแบบเครื่องประกอบการแต่งกายบุรุษจากผ้าขึ้นตีนจก อำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์ มีวัตถุประสงค์ คือ เพื่อศึกษาความเป็นมา ลวดลายผ้า และ กระบวนการทอผ้าขึ้นตีนจก อำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์ และเพื่อการออกแบบเครื่องประกอบการแต่งกายบุรุษ จากผ้าขึ้นตีนจก อำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์

การดำเนินงานวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาข้อมูลความเป็นมา ลวดลายผ้า และ กระบวนการทอผ้าขึ้นตีนจก อำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์ และรูปแบบทั่วไปของเครื่องประกอบการแต่งกายบุรุษในปัจจุบัน จาก การศึกษาดังกล่าว จะนำไปสู่แนวทางในการออกแบบเครื่องประกอบการแต่งกายบุรุษจากผ้าขึ้นตีนจก อำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์ เพื่อจะทำให้ผลงานการออกแบบมีความทันสมัยและร่วมสมัย แต่ยังคงมีกลิ่นอายความเป็นดั้งเดิม ความเป็นพื้นถิ่น ตามกลุ่มเป้าหมายที่กำหนดไว้ แสดงออกจากการใช้ผ้าขึ้นตีนจกเป็นวัสดุหลักของการตัดเย็บ ถ่ายทอดผ่านทางการออกแบบเครื่องประกอบการแต่งกายบุรุษที่สามารถสวมใส่ได้จริงในชีวิตประจำวัน

ผลการวิจัยของการออกแบบเครื่องประกอบการแต่งกายบุรุษจากผ้าขึ้นตีนจก อำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์ จะออกแบบผลงานจำนวน 1 Collection 2 โอกาส โดยใช้แนวคิดจากวัฒนธรรมของชาวไทยญวนมาประยุกต์เข้ากับความคิดที่ทันสมัย จึงได้มาเป็น แนวคิด “REDEFINING CULTURE” วัฒนธรรมนิยามใหม่ เปรียบได้กับการผสมผสานระหว่างของสองสิ่งตรงข้ามเพื่อสร้างความรู้สึกร่วมกัน ถ่ายทอดผ่านทางการออกแบบเครื่องประกอบการแต่งกายบุรุษจากผ้าขึ้นตีนจก โดยการออกแบบโครงสร้างผลิตภัณฑ์สามารถสร้างผลิตภัณฑ์ที่แปลกใหม่ มีความสวยงาม เพิ่มมูลค่าให้แก่ผลิตภัณฑ์ได้เป็นอย่างดี การออกแบบส่งเสริมความเป็นเอกลักษณ์โดยสร้างความโดดเด่นในการใช้ลวดลาย สร้างภาพลักษณ์เรื่องราวความเป็นตัวตนของผลิตภัณฑ์ เพื่อสร้างความสวยงามและความแตกต่างให้แก่ผลิตภัณฑ์ได้

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	2
ขอบเขตของการวิจัย	2
นิยามศัพท์เฉพาะ	3
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	4
ข้อมูลเกี่ยวกับหลักการและแนวคิดการออกแบบเครื่องประกอบการแต่งกาย.....	5
ข้อมูลเกี่ยวกับประเภทและรูปแบบของเครื่องประกอบการแต่งกาย.....	18
ข้อมูลเกี่ยวกับผ้าขึ้นด้นจก อำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์.....	42
ข้อมูลเกี่ยวกับเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	62
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	63
ขั้นตอนการดำเนินงานวิจัย.....	65
4 ผลการวิจัย.....	67
การวิเคราะห์ข้อมูล ผ้าขึ้นด้นจก อำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์.....	67
ดำเนินการออกแบบเครื่องประกอบการแต่งกายบุรุษจากผ้าขึ้นด้นจก อำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์.....	69
5 บทสรุป.....	80
ขอบเขตด้านการออกแบบ.....	80
สรุปผลการวิจัย.....	80
อภิปรายผลการวิจัย.....	81
ข้อเสนอแนะ.....	81
บรรณานุกรม.....	83

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
ภาคผนวก.....	84
ภาคผนวก ก	
ลงพื้นที่ศึกษาข้อมูลผ้าขึ้นตีนจก อำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์.....	84
ภาคผนวก ข	
โมเดลจำลองเครื่องประกอบการแต่งกายบุรุษจากผ้าดิบ.....	86
ภาคผนวก ค	
ผ้าขึ้นตีนจกลับแล ลายขึ้นหงส์น้อย นำมาใช้ในผลงาน.....	88
ภาคผนวก ง	
ขั้นตอนการตัดเย็บการออกแบบเครื่องประกอบการแต่งกายบุรุษจากผ้าขึ้นตีนจก.....	90
ภาคผนวก จ	
ถ่ายแบบนอกสถานที่ ผลงานการออกแบบเครื่องประกอบการแต่งกายบุรุษ.....	92
ภาคผนวก ฉ	
ผลงานการออกแบบเครื่องประกอบการแต่งกายบุรุษจากผ้าขึ้นตีนจก.....	94
ภาคผนวก ช	
เบื้องหลังและทีมการถ่ายแบบเครื่องประกอบการแต่งกายบุรุษจากผ้าขึ้นตีนจก.....	98
ประวัติผู้วิจัย.....	100

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
2.1 แสดงตัวอย่างกลุ่มความต้องการและพฤติกรรมของผู้บริโภคแฟชั่นผู้ชาย.....	16
2.2 แสดงตัวอย่างกลุ่มความต้องการและพฤติกรรมของผู้บริโภคแฟชั่นผู้หญิง.....	17

สารบัญรูปภาพ

ภาพ	หน้า
2.1 แสดงภาพกระเป๋าแบบ Flap.....	19
2.2 แสดงภาพกระเป๋าแบบ Frame.....	20
2.3 แสดงภาพกระเป๋าแบบ Hobo.....	20
2.4 แสดงภาพกระเป๋าแบบ Luggage Frame.....	21
2.5 แสดงภาพกระเป๋าแบบ Luggage Handle.....	21
2.6 แสดงภาพกระเป๋าแบบ Satchel.....	22
2.7 แสดงภาพกระเป๋าแบบ Shoulder.....	22
2.8 แสดงภาพกระเป๋าแบบ Structured.....	23
2.9 แสดงภาพกระเป๋าแบบ Tote.....	23
2.10 แสดงภาพกระเป๋าแบบ Trapezoid	24
2.11 แสดงภาพกระเป๋าแบบ Wire Frame.....	24
2.12 แสดงภาพกระเป๋าแบบ Backpack.....	25
2.13 แสดงภาพกระเป๋าแบบ Bucket.....	25
2.14 แสดงภาพกระเป๋าแบบ Barrel.....	26
2.15 แสดงภาพกระเป๋าแบบ Camera.....	26
2.16 แสดงภาพกระเป๋าแบบ Clutch.....	27
2.17 แสดงภาพกระเป๋าแบบ Double Handle.....	27
2.18 แสดงภาพกระเป๋าแบบ Drawstring.....	28
2.19 แสดงภาพกระเป๋าแบบ Double Handle.....	28
2.20 แสดงภาพกระเป๋าสตางค์แบบพับกลาง (Bi fold, Fold in half Wallet).....	30
2.21 แสดงภาพกระเป๋า สตางค์แบบหลายฟังก์ชัน (Function Wallet).....	31
2.22 แสดงภาพกระเป๋าสตางค์แบบนักธุรกิจ (Business Wallet).....	32
2.23 แสดงภาพกระเป๋าสตางค์แบบใส่เหรียญ.....	33
2.24 แสดงภาพกระเป๋าสตางค์ขนาดต่างๆ.....	34
2.25 แสดงภาพรองเท้าแบบ Brogue.....	36
2.26 แสดงภาพรองเท้าแบบ Toe Cap.....	36
2.27 แสดงภาพรองเท้าแบบ Double Monk Straps.....	37
2.28 แสดงภาพรองเท้าแบบ Penny Loafer.....	37
2.29 แสดงภาพรองเท้าแบบ Tassel Loafers.....	38
2.30 แสดงภาพรองเท้าแบบ Boat shoes.....	38
2.31 แสดงภาพรองเท้าแบบ Driving shoes.....	39
2.32 แสดงภาพรองเท้าแบบ Slippers.....	39
2.33 แสดงภาพรองเท้าแบบ Desert boots.....	40
2.34 แสดงภาพรองเท้าแบบ Chelsea boots.....	40

สารบัญรูปภาพ (ต่อ)

ภาพ	หน้า
2.35 แสดงภาพรองเท้าแบบ Derby shoes.....	41
2.36 แสดงภาพรองเท้าแบบ Espadrilles.....	41
2.37 แสดงภาพการแต่งกายของชาวลับแลในสมัยโบราณ.....	42
2.38 แสดงภาพลายฉิ้นในยุคแรก ฉิ้นดอกเคี้ยะ.....	43
2.39 แสดงภาพลายฉิ้นในยุคแรก ฉิ้นกาฝากเขียว.....	43
2.40 แสดงภาพลายฉิ้นในยุคแรก ฉิ้นกาฝากแดง.....	44
2.41 แสดงภาพลายฉิ้นในยุคกลาง.....	44
2.42 แสดงภาพลายฉิ้นในยุคที่สาม.....	45
2.43 แสดงภาพลายฉิ้นในยุคที่สาม.....	45
2.44 แสดงภาพผ้าฉิ้นมุกขา.....	46
2.45 แสดงภาพผ้าฉิ้นมุกห้า.....	47
2.46 แสดงภาพผ้าฉิ้นมุกหก.....	47
2.47 แสดงภาพลายฉิ้นหงส์น้อย.....	48
2.48 แสดงภาพลายฉิ้นหงส์ทะเลสาม.....	48
2.49 แสดงภาพลายฉิ้นหงส์ใหญ่.....	49
2.50 แสดงภาพลายฉิ้นหงส์เครือ.....	49
2.51 แสดงภาพลายฉิ้นหงส์ขัง.....	49
2.52 แสดงภาพลายฉิ้นนกน้อย.....	50
2.53 แสดงภาพลายฉิ้นดอกสองขอ.....	50
2.54 แสดงภาพลายฉิ้นดอกสี่ขอ.....	50
2.55 แสดงภาพลายฉิ้นดอกแปดขอ.....	51
2.56 แสดงภาพลายฉิ้นงูเหลือม.....	51
2.57 แสดงภาพลายฉิ้นงูเหลือมสามตัว.....	51
2.58 แสดงภาพลายฉิ้นเก็ดถวาหรือประแจจีน.....	52
2.59 แสดงภาพลายฉิ้นลายเก็ดถวาในท้องแปดเหลี่ยม.....	52
2.60 แสดงภาพลายฉิ้นดาวดิงส์.....	52
2.61 แสดงภาพลายฉิ้นดาวเสร็จหรือดอกกระเบื้อง.....	53
2.62 แสดงภาพลายฉิ้นดาวดิงส์.....	53
2.63 แสดงภาพลายฉิ้นนกคุ้ม.....	54
2.64 แสดงภาพลายฉิ้นกิ้งน้าร่วมตัน.....	54
2.65 แสดงภาพลายฉิ้นนาค.....	54
2.66 แสดงภาพลายฉิ้นขอม.....	55
2.67 แสดงภาพลายฉิ้นขอล้างเดียว.....	55
2.68 แสดงภาพลายฉิ้นย้อยหรือไทรย้อย.....	56
2.69 แสดงภาพลายฉิ้นดอกมะโอ.....	56

สารบัญรูปรภาพ (ต่อ)

ภาพ	หน้า
2.70 แสดงภาพลายดอกแดง.....	57
2.71 แสดงภาพลายดอกมะจ๋า.....	57
2.72 แสดงภาพลายขอผักกูด.....	57
2.73 แสดงภาพลายดอกดาวดิงส์.....	57
2.74 แสดงภาพตัวอย่างฝ้าย.....	59
2.75 แสดงภาพตัวอย่างฝ้ายหลังย้อมสีธรรมชาติ.....	59
2.76 แสดงภาพตัวอย่างการทอผ้าขึ้นตีนจกส่วนตัวขึ้น (ขึ้นมุก).....	60
2.77 แสดงภาพตัวอย่างผ้าขึ้นตีนจก (ส่วนตีนจก).....	61
2.78 แสดงภาพตัวอย่างผ้าขึ้นตีนจก.....	61
3.1 แสดงภาพกลุ่มประชากรและกลุ่มเป้าหมาย.....	64
3.2 แสดงภาพขั้นตอนการออกแบบเครื่องประกอบการแต่งกายบุรุษ จากผ้าขึ้นตีนจก อำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์.....	65
4.1 แสดงภาพตารางภาพของข้อมูลหลักที่นำมาใช้ประกอบการออกแบบ เครื่องประกอบการแต่งกายบุรุษจากผ้าขึ้นตีนจก อำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์.....	68
4.2 แสดงภาพ MOOD TONE : OATH CITY เมืองสัจจะ.....	70
4.3 แสดงภาพ MOOD TONE : REDEFINING CULTURE วัฒนธรรมนิยามใหม่.....	70
4.4 แสดงภาพผลงานการออกแบบ แนวความคิดที่ 2 วัฒนธรรมนิยามใหม่.....	71
4.5 แสดงภาพพัฒนาการออกแบบเครื่องประกอบการแต่งบุรุษ BUSINESS แบบที่ 1..	71
4.6 แสดงภาพพัฒนาการออกแบบเครื่องประกอบการแต่งบุรุษ CASUALแบบที่ 1.....	72
4.7 แสดงภาพพัฒนาการออกแบบเครื่องประกอบการแต่งบุรุษ BUSINESS แบบที่ 2..	72
4.8 แสดงภาพพัฒนาการออกแบบเครื่องประกอบการแต่งบุรุษ CASUALแบบที่ 2.....	73
4.9 แสดงภาพตัวอย่างวัสดุที่ใช้ในการผลิตเครื่องประกอบการแต่งบุรุษ.....	73
4.10 แสดงภาพผลงานการออกแบบเครื่องประกอบการแต่งบุรุษ BUSINESS.....	74
4.10 แสดงภาพผลงานการออกแบบเครื่องประกอบการแต่งบุรุษ CASUAL.....	74
4.14 แสดงภาพการถ่ายแบบผลงานการออกแบบเครื่องประกอบการแต่งกายบุรุษ จากผ้าขึ้นตีนจก อำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์ BUSINESS COLLECTION.....	75
4.15 แสดงภาพการถ่ายแบบผลงานการออกแบบเครื่องประกอบการแต่งกายบุรุษ จากผ้าขึ้นตีนจก อำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์ CASUAL COLLECTION.....	76
4.16 แสดงภาพการถ่ายแบบผลงานการออกแบบเครื่องประกอบการแต่งกายบุรุษ จากผ้าขึ้นตีนจก อำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์ CASUAL COLLECTION.....	77
4.17 แสดงภาพการถ่ายแบบผลงานการออกแบบเครื่องประกอบการแต่งกาย บุรุษ จากผ้าขึ้นตีนจก อำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์ รวม COLLECTION.....	78

สารบัญรูปภาพ (ต่อ)

ภาพ	หน้า
4.18 แสดงภาพผลงานการออกแบบเครื่องประกอบการแต่งกายบุรุษจากผ้าขึ้นตีนจก ที่เสร็จสมบูรณ์.....	79
4.19 แสดงภาพผู้วิจัย และผลงานการออกแบบเครื่องประกอบการแต่งกายบุรุษ จากผ้าขึ้นตีนจก อำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์.....	79

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ความสัมพันธ์ของมนุษย์กับสิ่งแวดล้อม เริ่มต้นที่การตอบสนองความต้องการทางกายภาพและความปลอดภัยมั่นคงมาเป็นพื้นฐานสำคัญ โดยแหล่งปัจจัยพื้นฐานเบื้องต้นในการดำรงชีวิตจะอยู่ในรูปแบบของปัจจัยสี่ ได้แก่ อาหาร ที่อยู่อาศัย เครื่องนุ่งห่ม และยารักษาโรค รวมถึงน้ำที่เพิ่มมาอีกอย่างหนึ่งในการดำรงชีวิตของชีวิตในปัจจุบัน

เครื่องนุ่งห่มในยุคที่มนุษย์อยู่ในช่วงแรกของประวัติศาสตร์ยังไม่มีเทคโนโลยีต่างๆเพื่อใช้ในการอำนวยความสะดวกสบายเหมือนในปัจจุบัน จึงต้องดำรงชีวิตกับธรรมชาติเป็นส่วนใหญ่ มีการพึ่งพากันระหว่างมนุษย์กับธรรมชาติ ทำให้มีการสะสมความรู้เกี่ยวกับธรรมชาติมากมาย มนุษย์ในยุคก่อนประวัติศาสตร์แต่งกายด้วยเครื่องนุ่งห่มร่างกายที่ได้มาจากธรรมชาติ เช่น ใบไม้ ใบหญ้า หนังสัตว์ ขนนก ดิน สี ฯลฯ มนุษย์บางเผ่าพันธุ์ใช้สีจากพืชนำมาเขียน มาสั๊ก เพื่อ เป็นเครื่องตกแต่งแทนการนุ่งห่มร่างกาย ระยะต่อมามนุษย์รู้จักวิธีดัดแปลงสิ่งที่มีตามธรรมชาติ มาใช้ทำเป็นเครื่องนุ่งห่มร่างกายให้เหมาะสม เช่น การผูก มัด สาน ถัก ทอ ฯลฯ ตลอดจนถึงการใช้วิธีการตัดและเย็บในปัจจุบัน จากปรากฏการณ์ดังกล่าวข้างต้นพอจะสรุปความหมายของคำว่า “เครื่องแต่งกาย” หมายถึง สิ่งที่มนุษย์นำมาใช้เพื่อเป็นเครื่องนุ่งห่มร่างกาย โดยที่มนุษย์มีความจำเป็นต้องแต่งกายด้วยเหตุผลที่สำคัญ คือ ใช้ปกปิดร่างกาย ให้ความอบอุ่น เพื่อป้องกันสัตว์และแมลง หรือใช้เป็นเครื่องประกอบเครื่องแต่งกายเพื่อแสดงความสามารถในการแสวงหาทรัพยากรธรรมชาติ จากนั้นมีการผลิตเสื้อผ้าและเครื่องประกอบเครื่องแต่งกายจากวัสดุที่หาได้ในถิ่นที่อยู่อาศัยสำหรับสมาชิกในครอบครัว ทำให้มนุษย์เริ่มขยายวิวัฒนาการของวัสดุประเภทเครื่องนุ่งห่ม ประเภทเครื่องประกอบเครื่องแต่งกายมากขึ้น เครื่องประกอบเครื่องแต่งกายมีหลากหลายรูปแบบ แต่ละชนิดก็มีความแตกต่างกัน ขึ้นอยู่กับการใช้งานและการเลือกใช้งาน สวมใส่อย่างไรให้เข้ากับบุคลิกและชุดแต่งกายที่สวมใส่ เครื่องประกอบเครื่องแต่งกายมนุษย์เป็นสัญลักษณ์ที่แสดงถึงฐานะในสังคมและความพึงพอใจของผู้ใช้เป็นเครื่องประดับตกแต่งให้คุณค่าความงามทั้งกายและจิตใจ “เครื่องประกอบเครื่องแต่งกาย” อาจจำแนกออกเป็น 2 ประเภทใหญ่ คือ เครื่องประดับพวกอัญมณีและเครื่องตกแต่งทำด้วยหนัง ผ้า หรือของใช้ในการแต่งกาย เช่น ถุงมือ เข็มขัด หมวก รองเท้าหรือกระเป่า รวมเรียกเรียกว่า Accessories ไม่ว่าจะเป็เครื่องประกอบเครื่องแต่งกายของบุรุษหรือสตรี ล้วนแล้วแต่เป็นสิ่งที่ช่วยเสริมสร้างให้บุคลิกภาพของผู้สวมใส่ดูดี น่ามอง มีเสน่ห์ หรือน่าคบหาสมาคมด้วย อีกทั้งยังช่วยเสริมสร้างความมั่นใจในภาพลักษณ์ของผู้สวมใส่มากขึ้น เสริมแต่งรูปร่างภายนอกให้ผู้สวมใส่ดูดีได้ มีเสน่ห์แก่ผู้พบเห็น อย่างเช่นคำพูดที่ว่า “ไ้งามเพราะขน คนงามเพราะแต่ง” เครื่องประกอบเครื่องแต่งกายไม่จำเป็นต้องชิ้นใหญ่ ไม่จำเป็นต้องมีราคาแพง แต่ต้องมีความเหมาะสมและมีความพอดีเมื่อสวมใส่ และการใช้งานควรเลือกเหมาะสมกับตัวเอง ดูแลรักษาง่ายใช้ได้หลายๆโอกาส สำหรับผู้หญิงอาจพิจารณาการใช้งานร่วมกับเครื่องแต่งกายที่มีความเฉพาะในรูปแบบต่างๆเพิ่มเติมด้วย ที่ดูโดยรวมแล้วไม่มากเกินงาม สำหรับผู้ชายอาจจะใช้ โดยเน้นแบบเรียบและเท่ รวมทั้งสามารถเลือกใช้ได้หลายแบบในโอกาสต่างๆกัน เครื่องประกอบเครื่องแต่งกาย จึงเปรียบเสมือนสิ่งที่แทนความรู้สึก แทนอารมณ์ แทนความคิด แสดงฐานะ และรสนิยมที่ผู้สวมใส่ใช้งานสะท้อนออกมา

หัตถกรรมการทอผ้าขึ้นต้นจกของชาวลับแลมีมานานพร้อมกับการตั้งถิ่นฐานของชาวเมืองลับแล ประเพณีการทอผ้าขึ้นต้นจกนั้นผู้หญิงชาวลับแลจะได้รับการถ่ายทอดจากบรรพบุรุษสืบต่อกันมาจนถึงปัจจุบัน

ซึ่งได้มีการถ่ายทอดโอนความรู้และมรดกทางภูมิปัญญาอันทรงคุณค่าของการทอผ้าขึ้นตีนจกไว้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งชุมชนหมู่บ้านในแถบตำบลฝายหลวง อำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์ เรียกได้ว่าเป็นเสมือนต้นกำเนิดของมรดกทางภูมิปัญญาขึ้นเอกนี้ เนื่องจากเป็นชุมชนชาวไทย-ยวน กลุ่มแรกที่อพยพมาตั้งถิ่นฐานทำมาหากินในเขตเมืองลับแล ราว พ.ศ. 2006 เป็นต้นมา ปัจจุบันในขณะที่หลายคนมองเห็นความสำคัญของผ้าขึ้นตีนจก แต่หากสังคมส่วนใหญ่ยังนิ่งเฉย ไม่มีการกระตุ้น เร่งเร้า ให้กำลังใจ ตลอดจนสร้างสรรค์กิจกรรมการสืบทอดภูมิปัญญาที่แสดงถึงอัตลักษณ์ของชาวลับแลดั้งเดิมไว้ให้คนรุ่นใหม่ได้เรียนรู้ ซึมซับ คติ ความเชื่อ ค่านิยม จากเส้นด้าย ทักทอเป็นผืนผ้าที่สวยงามวิจิตรแล้ว ในอนาคตอาจคงหลงเหลือไว้แต่ตำนานเล่าขานกันเท่านั้นก็เป็นได้ การทอผ้าขึ้นตีนจกของสาวลับแลเป็นการสืบทอดภูมิปัญญา ซึ่งนอกจากจะทอผ้าที่สวยงามเพื่อไว้ใส่ตอนแต่งงานแล้ว ก็ยังได้สอดแทรกคติ ความเชื่อ โขคลง พิธีกรรม ธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม บนผืนผ้าที่ทอลวดลายที่เกิดจากจินตนาการ และสิ่งแวดล่อมรอบๆ ตัวเราว่า จะเป็นพืชหรือ กิรยาของสัตว์ เป็นลักษณะของความงามที่เรียบง่าย เช่น ลายนกคุ้ม ลายงูเปา ลายนาค ลายสร้อย ดอกหมาก ลายดอกมะโอ และมีลักษณะเด่นอีกอย่างหนึ่งคือ การต่อขึ้นด้วยเอาแดงขาวและหมายขึ้นเพื่อป้องกันคุณไสย ผ้าขึ้นตีนจกลับแล ได้มีการออกแบบผ้าขึ้นตีนจกให้มีความหลากหลายในด้านสีสันทัน และมีวัตถุดิบในการผลิต คือ การนำเส้นไหมแท้มาย้อมสีธรรมชาติมาผลิตสินค้าในกลุ่ม โดยยังคงเอกลักษณ์แบบของผ้าขึ้นตีนจกลับแล เพื่อต้องการอนุรักษ์ทั้งวิธีการทอแบบเดิม คือ การจกด้วยขมเม่น ใช้วัตถุดิบย้อมธรรมชาติแบบดั้งเดิม ลวดลายจกแบบโบราณ เพราะกลุ่มมีความมุ่งมั่นว่าการขายผ้าขึ้นตีนจกลับแลไม่ได้ขายเฉพาะฝีมือเท่านั้น แต่เป็นการขายจิตวิญญาณของชาวลับแลด้วย

ผู้วิจัยซึ่งมีความสนใจเกี่ยวกับผ้าขึ้นตีนจก อำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์ เพื่อเป็นการศึกษาประวัติความเป็นมา ความสำคัญ ตลอดจนเป็นการสืบสานวัฒนธรรมการทอผ้าขึ้นตีนจกที่ปัจจุบันคนรุ่นหลังไม่ค่อยได้ให้ความสำคัญให้คงอยู่ และเพื่อเป็นการส่งเสริมอาชีพให้แก่ชาวบ้านให้มีรายได้ในครัวเรือน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความเป็นมา ลวดลายผ้า และ กระบวนการทอผ้าขึ้นตีนจก อำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์
2. เพื่อการออกแบบเครื่องประกอบการแต่งกายบุรุษ จากผ้าขึ้นตีนจก อำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์

ขอบเขตของการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้แบ่งขอบเขตการศึกษาวิจัยเป็น 4 ส่วน ได้แก่ ขอบเขตด้านเนื้อหา ขอบเขตด้านการออกแบบ ขอบเขตด้านช่วงเวลา และขอบเขตด้านประชากร

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

- 1.1 เก็บรวบรวมข้อมูล ศึกษาวัสดุผ้าขึ้นตีนจก อำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์
- 1.2 เก็บรวบรวมข้อมูล ศึกษาเกี่ยวกับเครื่องประกอบการแต่งกายบุรุษ

2. ขอบเขตด้านการออกแบบ

ออกแบบเครื่องประกอบการแต่งกายบุรุษจากผ้าขึ้นตีนจก อำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์ โดยออกแบบเครื่องประกอบการแต่งกายบุรุษจากผ้าขึ้นตีนจก จำนวน 1 Collection 2 โอกาส

2.1 ออฟฟิศ – สถานที่ทำงาน (Business)

กระเป๋าถือ (Satchel)	1	โครงสร้าง
กระเป๋าสตางค์	1	โครงสร้าง
รองเท้าสวมสุภาพบุรุษ (Penny Loafer)	1	โครงสร้าง

2.2 วันหยุดพักผ่อน (Casual)

กระเป๋าสะพายแบบทรงอ่อน (Hobo)	1	โครงสร้าง
รองเท้าลำลองสุภาพบุรุษ (Espadrilles)	1	โครงสร้าง
รองเท้าลำลองสุภาพบุรุษ (Flat Sandals)	1	โครงสร้าง

3. ขอบเขตด้านการช่วงเวลา

มีระยะเวลา 5 เดือน ตั้งแต่เดือนสิงหาคม – ธันวาคม พ.ศ.2558

4. ขอบเขตด้านประชากร

กลุ่มวัยรุ่นหรือวัยทำงาน เพศชาย อายุ 20-35 ปี ใช้ชีวิตในรูปแบบสังคมเมือง มีไลฟ์สไตล์ทันสมัยและร่วมสมัย รักการแต่งตัว ชอบการเปลี่ยนแปลง และพัฒนาตัวเองตลอดเวลา มีอาชีพที่มั่นคง รายได้สูง

นิยามศัพท์เฉพาะ

การออกแบบเครื่องประกอบการแต่งกายบุรุษ หมายถึง การรู้จักวางแผนขั้นตอน รู้จักการเลือกใช้วัสดุตามที่เหมาะสม และต้องการให้สอดคล้องกับลักษณะรูปแบบของเครื่องประกอบการแต่งกายบุรุษ ให้เป็นผลงานสร้างสรรค์เพิ่มมูลค่า สามารถใช้ได้ตามยุคสมัย โดยผู้วิจัยได้กำหนดการออกแบบจำนวน 1 Collection 2 โอกาส ได้แก่ ออฟฟิศ – สถานที่ทำงาน (Business) ประกอบด้วย กระเป๋าถือ (Satchel) กระเป๋าสตางค์ รองเท้าสวมสุภาพบุรุษ (Penny Loafer) และ วันหยุดพักผ่อน Casual) ประกอบด้วย กระเป๋าสะพายแบบทรงอ่อน (Flap) รองเท้าลำลองสุภาพบุรุษ (Espadrilles) รองเท้าลำลองสุภาพบุรุษ (Flat Sandals)

ผ้าขึ้นตีนจก คือ การทอผ้าขึ้นตีนจกของสาวลับแลเป็นการสืบทอดภูมิปัญญา ซึ่งนอกจากจะทอผ้าที่สวยงามเพื่อไว้ใส่ตอนแต่งงานแล้ว ก็ยังได้สอดแทรกคติ ความเชื่อ โศลก พิธีกรรม ธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม บนผืนผ้าที่ทอลวดลายที่เกิดจากจินตนาการ และสิ่งแวดล้อมรอบๆ ตัวเราว่า จะเป็นพืชหรือ กิริยาของสัตว์ เป็นลักษณะของความงามที่เรียบง่าย เช่น ลายนกคุ้ม ลายงูเปา ลายนาค ลายสร้อย ดอกหมาก ลายดอกมะโอ และมีลักษณะเด่นอีกอย่างหนึ่งคือ การต่อชิ้นด้วยเอาแดงขาวและหมายขึ้นเพื่อป้องกันคุณไสย

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาค้นคว้าถึงกระบวนการออกแบบเครื่องประกอบการแต่งกายบุรุษจากผ้าขึ้นตีนจก อำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์ ผู้วิจัยได้ศึกษาข้อมูลเอกสาร การสัมภาษณ์งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และเว็บไซต์ เพื่อเป็นการกำหนดแนวคิดสำหรับการวิจัย และเป็นข้อมูลพื้นฐานในการศึกษาค้นคว้าต่อไป ซึ่งประกอบไปด้วย

1. ข้อมูลเกี่ยวกับหลักการและแนวคิดการออกแบบเครื่องประกอบการแต่งกาย
 - 1.1 พื้นฐานการออกแบบ
 - 1.2 แนวคิดสำหรับการออกแบบเครื่องประกอบการแต่งกาย
 - 1.3 การออกแบบเครื่องประกอบการแต่งกายให้ใช้งานได้งานที่มีคุณค่า
 - 1.4 ส่วนประกอบสำคัญการออกแบบเครื่องประกอบการแต่งกาย
 - 1.5 พื้นฐานของนักออกแบบเครื่องประกอบการแต่งกาย
 - 1.6 การออกแบบเครื่องประกอบการแต่งกายในปัจจุบัน
 - 1.7 แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงของอุตสาหกรรมแฟชั่นในอนาคต
2. ข้อมูลเกี่ยวกับประเภทและรูปแบบของเครื่องประกอบการแต่งกาย
 - 2.1 กระเป่า
 - 2.2 กระเป๋าต่างค์
 - 2.3 รองเท้า
3. ข้อมูลเกี่ยวกับผ้าขึ้นตีนจก อำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์
 - 3.1 ผ้าขึ้นตีนจกลับแล
 - 3.2 ประวัติผ้าขึ้นตีนจกลับแล
 - 3.3 ลักษณะผ้าขึ้นตีนจกลับแล
 - 3.4 ลวดลายผ้าขึ้นตีนจกลับแล
 - 3.5 ขั้นตอนและกระบวนการผลิตผ้าขึ้นตีนจกลับแล
4. ข้อมูลเกี่ยวกับเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. ข้อมูลเกี่ยวกับหลักการและแนวคิดการออกแบบเครื่องประกอบการแต่งกาย

1.1 พื้นฐานการออกแบบ

การที่จะสรุปคำว่า “ออกแบบ” คืออะไรอย่างแน่นอนนั้นนับเป็นเรื่องยุ่งยากพอสมควร เพราะข้อสรุป อาจจะขึ้นอยู่กับลักษณะงานแต่ละอย่าง แต่ก็ได้คลุมความหมายโดยส่วนรวมก็ได้ เช่น สถาปนิก อาจจะเน้นถึง การจัดบริเวณว่างเพื่อการอยู่อาศัย นักออกแบบเครื่องแต่งกาย อาจจะเน้นถึงการ ออกแบบที่สัมพันธ์กับบุคลิกของผู้สวมใส่แต่ละคน หรือนักออกแบบเครื่อง ประกอบการแต่งกาย จะเน้นถึง วัสดุที่จะนำมาใช้ให้มีความสวยงาม และสวมใส่ได้อย่างสบาย เป็นต้น

อย่างไรก็ตาม พอสรุปความหมายของการออกแบบได้กว้างๆ ดังนี้ การออกแบบ คือการ วางแผน สร้างสรรค์รูปแบบให้เกิดประโยชน์สัมพันธ์ กับความสวยงามโดยเลือกวัสดุให้เหมาะสม กับรูปแบบนั้นๆ ด้วย งานออกแบบแยกพิจารณาเป็นประเภทต่างๆ ได้กว้างๆ ดังนี้

- การออกแบบตกแต่ง
- การออกแบบผลิตภัณฑ์
- การออกแบบสื่อสาร
- การออกแบบสิ่งพิมพ์
- การออกแบบหัตถกรรม
- การออกแบบทึบห่อ
- การออกแบบเครื่องเรือน
- การออกแบบเครื่องแต่งกาย
- การออกแบบเครื่องประกอบการแต่งกาย
- การออกแบบทัศนศิลป์

1.2 แนวคิดสำหรับการออกแบบเครื่องประกอบการแต่งกาย

แนวคิดที่ควรคำนึงถึงในการออกแบบเครื่องประกอบการแต่งกาย ขึ้นพื้นฐาน มีดังนี้

- พื้นฐานความงามทางศิลปะด้านการออกแบบ
- ความเรียบง่ายของรูปทรงและมีความสมบูรณ์ในตัวเอง
- ความคิดสร้างสรรค์ทั้งด้านการออกแบบและวัสดุ
- เทคนิคทางการผลิตที่ไม่ซ้ำของเดิม
- รักษาคุณสมบัติของโลหะ หิน และวัสดุอื่นๆ

1.3 การออกแบบเครื่องประกอบการแต่งกายให้ใช้งานได้มีคุณค่า

ก่อนอื่นนักออกแบบจะต้องคำนึงถึงความสัมพันธ์โดยส่วนร่วม เมื่อมองส่วนรวม ทั้งหมด งาน จะมีลักษณะเป็นเอกภาพ แม้จะใช้วัสดุต่างชนิดกันก็ตาม ไม่รู้สึกแบ่งแยกหรือ กระจัดกระจาย มีความกลมกลืนกันระหว่างความงามและประโยชน์ใช้สอย

และเมื่อพบสิ่งใดที่มีความประทับใจ ให้ถามตัวเองก่อนว่า ทำไมจึงชอบ อะไรคือจุดสนใจ ประทับใจ ให้เกิดความชอบใจในสิ่งที่มองเห็นนั้น เป็นรูปทรง พื้นผิว หรือเด่นรอบนอก หรือความ เรียบง่ายในรูปทรง ความหรูหรา สีล้น หรือความมีค่าของวัสดุที่ทำให้เวลาสำหรับตัวเองที่จะศึกษา สิ่งที่ชอบนั้น และเริ่มหัดที่จะ ขีดเขียนสเกตภาพเกี่ยวกับเครื่องประกอบการแต่งกายโดยยึด แนวทางที่เคยเห็น และชอบก่อน และค่อยๆ

ดัดแปลง แก้ไขไปเรื่อยๆโดยใช้หลักเกณฑ์ความงามทางด้านการออกแบบเป็นแนวทางและประสบการณ์จากการได้ดูมาก การค้นคว้ามากจะช่วยให้เข้าใจง่ายขึ้น อย่าฝืนความรู้สึก เมื่อรู้ตัวว่าเบื่อหน่ายงานที่ทำโดยปราศจากใจรักไม่อาจถึงจุดมุ่งหมายที่ดีได้

นักออกแบบที่ดีต้องเป็นผู้มีความคิดสร้างสรรค์ มีความฉับไวทางความคิด และทันต่อการเปลี่ยนแปลงในสังคม รู้จักนำหลักพื้นฐานความงามทางศิลปะมาช่วยสร้างแบบ รู้จักแก้ไข ดัดแปลงผลงาน รักการค้นคว้าทดลองอยู่เสมอ

ความแตกต่างของการออกแบบเครื่องประกอบการแต่งกายในปัจจุบันและเครื่องประกอบการแต่งกายในอดีต จะมีความแตกต่างที่เห็นได้ชัดในเรื่องรูปทรง วัสดุที่นำมาใช้ เครื่องประกอบการแต่งกายในอดีต การออกแบบจะมีความหรูหรา โครงสร้างซับซ้อน วัสดุที่ใช้ส่วนใหญ่ เป็นวัสดุที่มีราคาแพง มีความประณีตและละเอียดอ่อนอย่างชัดเจน เป็นงานที่ต้องใช้ ความประณีตอย่างจริงจัง ส่วนงานเครื่องประกอบการแต่งกายในปัจจุบันรูปทรงเรียบง่าย รูปแบบ ตัดสัมพันธ์กับวัสดุและโครงสร้าง มีความสำคัญมากกว่าลวดลายปลีกย่อย

1.4 ส่วนประกอบสำหรับการออกแบบเครื่องประกอบการแต่งกาย

ส่วนประกอบสำหรับการออกแบบเครื่องประกอบการแต่งกาย มีรายละเอียดดังนี้

1.4.1 เส้น (Line)

เส้น โดยพื้นฐานของการออกแบบ ก็คือการเริ่มจาก จุดหากนำจุดมาเรียงต่อ ๆ กัน ไปอย่างต่อเนื่อง ก็จะเกิดเป็นเส้นและเกิดเป็นรูปร่างขึ้นองค์ประกอบของการออกแบบของ รูปทรง รูปร่างก็คือ การนำเส้นมาเรียงร้อยประกอบกัน จนเป็นรูปทรงต่างๆ

เส้นในการออกแบบเครื่องประกอบการแต่งกาย หมายถึง เส้นที่มีความยาว ความกว้าง ความหนา ซึ่งมองเห็นด้วยตาเปล่า และมีเนื้อที่ เส้นมีหลายลักษณะ เช่น

- 1) เส้นแนวนอน ให้ความรู้สึกแสดงออกถึงความเรียบง่าย, ผ่อนคลาย, นิ่งเฉย
- 2) เส้นตั้ง ให้ความรู้สึกแสดงออกถึงความรู้สึกมั่นคง, จริงจัง
- 3) เส้นโค้ง ให้ความรู้สึกแสดงออกถึงความมีชีวิตชีวา, ความเคลื่อนไหว, อ่อนโยน,
- 4) เส้นเฉียงหรือเส้นทแยง ให้ความรู้สึกแสดงออกถึงความกระตือรือร้น, ไม่หยุดนิ่ง
- 5) เส้นหยัก ให้ความรู้สึกแสดงออกถึงความตื่นเต้น, ไม่หยุดนิ่ง, สับสน, วุ่นวาย
- 6) เส้นโค้ง ให้ความรู้สึกแสดงออกถึงความเศร้า, อ่อนไหว, อ่อนแอ
- 7) เส้นโค้งแบบคลื่น ให้ความรู้สึกแสดงออกถึงความลื่นไหล, สุภาพ, นุ่มนวล

เส้นมีหลายลักษณะ แต่ละลักษณะจะให้อิทธิพลด้านความรู้สึกที่แตกต่างกัน เส้นที่ใช้เครื่องมือ เช่นไม้บรรทัด จะให้ความรู้สึกตายตัว แข็งกระด้าง มั่นคง ไม่มีความรู้สึกอ่อนไหวจะ ต่างกับเส้นตรงที่เกิดขึ้นโดยใช้มือขีดอย่างอิสระ หรือเส้นตรงที่เกิดจากการใช้ฟู่กันเขียนมีน้ำหนัก เข้ม เบา ไม่เหมือนกัน จะให้ความรู้สึกอ่อนไหว มีความรู้สึกมากกว่า

การนำเส้นต่างๆ มาใช้ในการออกแบบเครื่องประกอบการแต่งกาย ต้องพิจารณาถึงโครงสร้างของส่วนรวมทั้งหมด และผู้ออกแบบจะต้องระบุให้ชัดเจนว่า จะใช้วัสดุอะไร เทคนิคของ การผลิตสามารถช่วยให้เส้นมีการเคลื่อนไหวได้แก่ เส้นลวด เส้นโลหะอื่นๆ ที่มีลักษณะเป็นเส้น หรือจะใช้วิธีการหล่อเข้าช่วยก็ได้ ก่อนนำเส้นมาใช้ จะต้องมีการออกแบบให้ชัดเจน อาจมีการ ทดลองออกแบบเส้นชนิดต่างๆ ไว้ก่อน และเลือกเส้นที่มีความเหมาะสมกับแบบไปส่งไป เส้นเรขาคณิต เป็นเส้นที่ได้รับความนิยมนำมาใช้ในการออกแบบในปัจจุบันมาก เพราะให้ ลักษณะรูปทรงที่เรียบง่าย แข็งแรง เส้นเรขาคณิตได้แก่ เส้นโค้ง เส้นตรงที่มาบรรจบกันเป็นรูป ร่างสามเหลี่ยม สี่เหลี่ยม วงกลม เป็นต้น

1.4.2 รูปร่าง รูปทรง และบริเวณว่าง (Shape, Form, and Space)

รูปทรง และรูปร่าง เมื่อนำมาใช้ในการออกแบบเครื่องประกอบการแต่ง กาย มีความหมายใกล้เคียงกันมาก ความหมายของรูปทรงคือ ส่วนรวมทั้งหมดของงานมีทั้ง ความ กว้าง ยาว และสูง ส่วนบริเวณว่าง หมายถึง พื้นที่ว่างซึ่งสัมพันธ์อยู่กับรูปร่าง และรูปทรง รูปทรงที่ ใช้ในงานออกแบบเครื่องประกอบการแต่งกาย มีทั้งรูปทรงที่เลียนแบบธรรมชาติ และรูปทรง เรขาคณิต รูปทรงที่นักออกแบบสร้างสรรค์ขึ้นเอง รูปทรงเลียนแบบธรรมชาติ เช่น รูปทรงคน รูป ทรงสัตว์ รูปทรงพืช รูปทรงที่ได้จากการส่องกล้องจุลทรรศน์ รูปทรงเรขาคณิต เช่น รูปทรงกลม สี่เหลี่ยม สามเหลี่ยม และรูปทรงสร้างสรรค์ ส่วนใหญ่จะเป็นรูปทรงนามธรรม (Abstract Form)

การออกแบบเครื่องประกอบการแต่งกายรูปทรงธรรมชาติสิ่งแวดล้อม เน้นการเลียนแบบ หรือลดตัดทอนให้ง่ายขึ้น เพื่อนำมาใช้ในการออกแบบ โดยคำนึงถึงวัสดุที่จะนำมาใช้ให้มีความ สัมพันธ์กับการออกแบบให้มากที่สุด ดังนั้น การออกแบบจะต้องเน้นเรื่อง สี วัสดุ การผลิต อาจจะทำแบบทำเป็นหุ่นจำลองก่อนก็ได้ ขนาดของหุ่นจำลองควรมีลักษณะเท่าของจริง

การออกแบบเครื่องประกอบการแต่งกายที่เป็นรูปทรงเรขาคณิตและรูปทรงเสรี จะเน้น ความคิดสร้างสรรค์เกี่ยวกับรูปทรงใหม่ๆ ขึ้นมา ในวงการประดิษฐ์เครื่องประกอบการแต่งกายใน ปัจจุบันที่เป็นงานศิลปะ เครื่องประกอบการแต่งกายไม่ใช่งานช่างหรือมวลผลิตเพื่อการค้า นิยม การออกแบบรูปทรงเสรี และออกแบบเฉพาะผลงานแต่ละชิ้น เพราะทำให้ได้ผลงานแปลกใหม่ไม่ ซ้ำกับรูปแบบเดิมที่มีอยู่ ผู้ออกแบบเครื่องประกอบการแต่งกายในแต่ละรูปทรง จะต้องคำนึงถึงความงดงามน่า สนใจในตัวของมันเอง รูปทรงจะต้องมีความสัมพันธ์กับส่วนรวมทั้งหมด และควรคำนึงถึงความ สัมพันธ์กับบริเวณว่างอีกด้วย

1.4.3 สี (Color)

สี คือการรับรู้ความถี่ (หรือความยาวคลื่น) ของแสงในทำนองเดียวกันกับที่ระดับเสียง (หรือโน้ตดนตรี) คือการรับรู้ความถี่หรือความยาวคลื่นของเสียงมนุษย์สามารถรับรู้สีได้เนื่องจาก โครงสร้างอันละเอียดอ่อนของดวงตา ซึ่งมีความสามารถในการรับรู้แสงในช่วงความถี่ที่ต่างกัน สีมียุทธพลอย่างมาก ในเรื่องของการออกแบบนักออกแบบโดยทั่วไปควรที่จะรู้จัก ทฤษฎีเรื่องของสี เช่น สีร้อน สีเย็น สีคู่ตรงข้ามและ มีความรู้ในเรื่องอิทธิพลของสีที่มีต่อความรู้สึกของคน

โดยทั่วไปแล้วสีจะสร้างความประทับใจต่อผู้พบเห็นได้มากพอๆ กับการ สร้างแบบการเลือก วัสดุ ตลอดจนความประณีต ในการทำงาน แต่สีเป็นสิ่งที่เร้าความรู้สึกได้มาก สีที่ใช้ในเครื่องประดับ จะเป็นสี จากหิน เพชร พลอยโลหะ และวัสดุประเภทต่างๆ อย่างไรก็ตาม หินที่เกิดขึ้นเองจากธรรมชาติย่อมมีค่ากว่าหิน หอพลอยที่เกิดจากการสร้างขึ้นทางวิทยาศาสตร์ การใช้สีในการทำเครื่องประดับจึงต่างกับการใช้สีทางการ เขียนภาพ เพราะสีของงานเครื่องประดับ เป็นสีจากวัสดุซึ่งผสมผสานกันเองตามธรรมชาติ เป็นการตกผลึกที่ยาวนาน อย่างไรก็ตาม ผู้ออกแบบควรจะต้องรู้เกี่ยวกับเรื่องของสีไว้บ้าง เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติเกี่ยวกับการออกแบบต่อไป

1) ค่าของสี

1.1) สีแท้ (Hue) คือสีสดใสที่ยังไม่ได้ผ่านการผสมให้ความเข้มของสี เปลี่ยนไป เช่น สีเขียว สีแดง สีน้ำเงิน สีเหลือง สีส้ม

1.2) สีค่าอ่อน (Tint) คือสีที่ถูกผสมด้วยสีขาว หรือมีตัวละลายที่ทำให้สี อ่อนลง

- 1.3) ค่าสีแก่ (Shade) คือสีที่ถูกผสมด้วยสีดำและทำให้เข้มและแก่ขึ้น
 1.4) สีค่าคล้ำ (Tone) คือสีที่ผสมด้วยสีเทาให้ค่าของสีคล้ำลง

2) การใช้สีให้กลมกลืนและตัดกัน

- 2.1) สีกลมกลืนกัน (Harmony) ได้แก่ การใช้สีที่คล้ายๆ กันมารวมกลุ่มๆ ไว้ด้วยกันให้เหมาะสมกลมกลืน แต่ก็ต้องไม่ให้อึดอัดจนเกินไป ไม่น่าสนใจ
 2.2) สีตัดกัน (Contrast) ได้แก่การใช้สีให้รู้สึกตัดกันสดใส การใช้รวมกันควรคำนึงความเหมาะสมกลมกลืนกันที่จะไปกันได้ไม่รู้สึกตัดกันรุนแรงจนดูน่าเกลียด

3) ความรู้สึกที่มีต่อสี

3.1) สีแดง

แสดงถึง มีความอบอุ่น ร้อนแรงเปรียบดังดวงอาทิตย์นอกจากนี้ยังแสดงถึงความ มีชีวิตชีวา ความรัก ความปรารถนา เช่นดอกกุหลาบแดงวันวาเลนไทน์ ในทางจรรยา สีแดงเป็นเครื่องหมายประเภทห้าม แสดงถึงสิ่งอันตราย เป็นสีที่ต้องระวัง เป็นสีของเลือด ในสมัยโรมัน สี ของราชวงศ์ เป็นสีแดง แสดงความมั่งคั่งอุดมสมบูรณ์และอำนาจ

3.2) สีเขียว

แสดงถึงธรรมชาติสีเขียว ร่มเย็น มักใช้สื่อความหมายเกี่ยวกับการอนุรักษ์ธรรมชาติ เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม การเกษตร การเพาะปลูก การเกิดใหม่ ฤดูใบไม้ผลิ การรอกงาม ในเครื่องหมายจราจร หมายถึงความปลอดภัย ในขณะเดียวกัน อาจหมายถึงอันตราย ยาพิษ เนื่องจากยาพิษ และสัตว์มีพิษ ก็มักจะมีสีเขียวเช่นกัน

3.3) สีเหลือง

แสดงถึงความสดใส ความเบิกบาน โดยเรามักจะใช้ดอกไม้สีเหลือง ในการไปเยี่ยมผู้ป่วยและแสดงความรุ่งเรืองความมั่งคั่งและฐานันดรศักดิ์ ในทางตะวันออก เป็นสีของกษัตริย์ จักรพรรดิของจีนใช้ฉลองพระองค์ สีเหลือง ในทางศาสนาแสดงความเจตจำ ปัญญา พุทธศาสนา การพัฒนาทัศนคติเกี่ยวกับการคาดหวัง หรือทัศนคติที่พร้อมจะพัฒนาต่อสิ่ง ใหม่ๆ เสมอ และยังหมายถึงการเจ็บป่วย โรคระบาด ความริษยา ทฤษฎี หลอกหลวง

3.4) สีน้ำเงิน

แสดงถึงความเป็นสุภาพบุรุษ มีความสุขุม หนักแน่น และยังหมายถึง ความสูงศักดิ์ ในธงชาติไทย สีน้ำเงินหมายถึงพระมหากษัตริย์ ในศาสนาคริสต์เป็นสีประจำตัวแม่พระ โดยทั่วไป สีน้ำเงินหมายถึงโลก ซึ่งเราจะเรียกว่าโลกสีน้ำเงิน (Blue Planet) เนื่องจากเป็น ดาวเคราะห์ที่มองเห็นจากอวกาศโดยเห็นเป็นสีน้ำเงินสดใส เนื่องจากมีพื้นน้ำที่กว้างใหญ่

3.5) สีม่วง

แสดงถึงพลัง ความมีอำนาจ ในสมัยอียิปต์สีม่วงแดง เป็นสีของกษัตริย์ ต่อเนื่องมาจนถึงสมัยโรมัน นอกจากนี้ สีม่วงแดงยังเป็นสีชุดของพระสังฆราช สีม่วงเป็นสีที่มี พลังหรือการมีพลังแอบแฝงอยู่ และเป็นสีแห่งความผูกพัน องค์การลูกเสือโลกก็ใช้สีม่วง ส่วนสี ม่วงอ่อนมักหมายถึง ความเศร้า ความผิดหวังจากความรัก

3.6) สีฟ้า

แสดงถึงความสว่าง ความปลอดโปร่ง เปรียบเหมือนท้องฟ้า เป็นอิสระ เสรี เป็นสีขององค์การสหประชาชาติ เป็นสีของความสะอาด ปลอดภัย สีขององค์การอาหารและยา (อย.) แสดงถึงการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม การใช้พลังงานอย่างสะอาด แสดงถึงอิสรภาพ ที่ สามารถโยยบินเป็นสีแห่งความคิดสร้างสรรค์และจินตนาการที่ไม่มีขอบเขต

3.7) สีทอง

แสดงถึง คุณค่า ราคา สิ่งของหายาก ความสำคัญ ความ สูงส่ง สูงศักดิ์ ความศรัทธาสูงสุดในศาสนาพุทธ หรือเป็นสีกายของพระพุทธรูป ในงานจิตรกรรมเป็นสีกายของพระพุทธรเจ้า พระมหากษัตริย์ หรือเป็นส่วนประกอบของเครื่องทรงเจดีย์ ต่าง ๆ มักเป็นสีทอง หรือขาว และเป็นเครื่องประกอบยศศักดิ์ของกษัตริย์และขุนนาง

3.8) สีขาว

แสดงถึงความสะอาด บริสุทธิ์ เหมือนเด็กแรกเกิด แสดงถึงความว่างเปล่า ปราศจากกิเลส ตัณหา เป็นสีอาภรณ์ของผู้ทรงศีล ความเชื่อถือ ความดีงาม ความศรัทธา และหมายถึง การเกิดโดยที่แสงสีขาว เป็นที่กำเนิดของแสงสีต่าง ๆ เป็นความรักและความหวัง ความห่วงใยเอื้ออาทรและเสียสละของพ่อแม่ ความอ่อนโยน จริงใจ บางกรณีอาจหมายถึงความ อ่อนแอ ยอมแพ้

3.9) สีดำ

แสดงถึงความมืด ความลึกลับ ลึกลับหวัง ความตายเป็นที่สิ้นสุดของทุก สิ่ง โดยที่สีทุกสี เมื่ออยู่ในความมืด จะเห็นเป็นสีดำ นอกจากนี้ยังหมายถึงความชั่วร้าย ในคริสต์ศาสนา หมายถึง ซาตาน อาถรรพ์เวทมนต์ มนต์ดำ ไสยศาสตร์ ความชิงชัง ความโหดร้าย ทำลายล้าง ความลุ่มหลงเมา มัว แต่ยังหมายถึงความอดทน กล้าหาญ เข้มแข็ง และเสียสละได้ ด้วย และสีดำยังหมายถึงความความอมตะ ความลึกลับ และคลาสสิกเรามักจะเห็นงานออกแบบ หลาก ๆ ขึ้นที่โดดเด่นโดยใช้โทนสีดำ

3.9) สีชมพู

แสดงถึงความอบอุ่น อ่อนโยน ความอ่อนหวาน นุ่มนวล ความน่ารัก แสดงถึงความรักของมนุษย์โดยเฉพาะรุ่นหนุ่มสาว เป็นสีของความเอื้ออาทร ปลอดภัย เฝ้าดูแล ความปรารถนาดี และอาจหมายถึงความเป็นมิตร เป็นสีของวัยรุ่น โดยเฉพาะผู้หญิง และนิยมใช้กับสิ่งของเครื่องใช้ของเด็กวัยรุ่นเป็นส่วนใหญ่

1.4.4 การสร้างความสมดุล

ความสมดุล (Balance) หมายถึง การจัดองค์ประกอบให้สัมพันธ์กัน มีน้ำหนัก หรือความสมดุลกลมกลืนไปด้วยกัน ความสมดุลทำให้เกิดความกลมกลืนสวยงาม ความสมดุลพิจารณาได้เป็น 2 ลักษณะคือ สมดุลซ้ายขวาเท่ากัน (Symmetry) และสมดุลซ้ายขวาไม่เท่ากัน (Asymmetry) ความสมดุลซ้ายขวาเท่ากัน เป็นการสมดุลด้วยขนาด หรือรูปร่างที่คล้ายกัน หรือการใช้สีที่มีความกลมกลืนกัน ส่วนลักษณะสมดุลซ้ายขวาไม่เท่ากัน เป็นการสมดุลที่แตกต่าง กันด้านรูปทรง เนื้อที่ สี แต่ดูแล้วรู้สึกกลมกลืน สมดุลกัน

การออกแบบ 3 มิติเช่นเครื่องประกอบการแต่งกาย ถ้าออกแบบไม่สมดุลจะเห็นสีน้ำหนักเอียงไปข้างใดข้างหนึ่งได้อย่างชัดเจน วิธีแก้ปัญหาเรื่องความสมดุลในเครื่องประดับอาจจะแก้ปัญหาได้ดังนี้

- สมดุลด้วยรูปทรง แก้ปัญหาให้ขนาดรูปทรงเท่ากัน
- สมดุลด้วยสี แก้ปัญหาด้วยการใช้สีให้กลมกลืนกัน

- สมดุลด้วยลักษณะผิว ทำให้เกิดลักษณะผิวที่แตกต่างกันเล็กน้อย

1.4.5 การเลือกลักษณะผิว

ผิว (Texture) คือส่วนที่มองเห็นได้รอบๆรูปทรงหรือรูปร่างนั้นๆ ซึ่งอาจ จะเป็นลักษณะขรุขระ มัน หยาบ ด้านโปร่งใส ฯลฯ ลักษณะผิวให้ความรู้สึกต่อการพบเห็นอย่าง ยิ่ง ทำให้เกิดความรู้อีกยากจับต้อง ลูกค้ำ ลักษณะผิว จะให้ความรู้สึกตอบสนองต่างกัน ตาม แต่ความรู้สึกของแต่ละบุคคลว่าจะตอบสนองไปในด้านใด อย่างไร ลักษณะผิวจึงมีความสำคัญ ต่อรูปทรงมาก ในด้านการสัมผัส ลักษณะผิวมีส่วนช่วยในการออกแบบรูปทรงเป็นอย่างยิ่ง สิ่งของเครื่องใช้ตามบริเวณที่เป็นด้าม หรือที่จับถือ มักจะออกแบบให้ผิวขรุขระ จับถือกระชับมือ และถ้า สิ่งของนั้นเป็นเครื่องประกอบการแต่งกาย ลักษณะผิว จะต้องมีความกลมกลืนกับส่วนรวมทั้งหมด ของรูปทรง ผิวจะเรียบ หรือขรุขระมักจะขึ้นกับแบบ และการไป กันได้หรือไม่กับวัสดุโดยส่วนรวม ตลอดจนสี และการนำไปใช้เป็นสำคัญด้วย

การออกแบบเครื่องประกอบการแต่งกายให้สอดคล้องกันนั้น ใช้นั้นที่ลักษณะผิว อย่างเดียว แต่จะต้อง คำนึงถึงแบบและวัสดุที่จะนำมาใช้ด้วย ถ้าผู้ออกแบบต้องการจะเน้นผิวของ วัสดุ ที่จะนำมาใช้ทำเป็นเครื่อง ประกอบการแต่งกายอย่างเดียว จะต้องให้สัมพันธ์กับรูปทรง เพราะจะทำให้เครื่องประกอบการแต่งกาย มีจุด สนใจ หรือจุดเร้า สับสน แต่ในขณะเดียวกัน หาก ไม่ควรให้ปริมาณเนื้อที่ที่จะใช้เท่ากัน อย่างไรก็ตาม ต้อง ออกแบบเป็นภาพร่างให้ได้ลักษณะ ตายตัวที่ต้องการเสียก่อน จึงเริ่มขั้นตอนผลิตขึ้นชิ้นงาน

1.4.6 การเลือกวัสดุมาใช้ทำเครื่องประกอบการแต่งกาย

ถ้าคิดในด้านประโยชน์แล้ว เครื่องประกอบการแต่งกายดูจะให้ประโยชน์น้อย แต่มี ประโยชน์โดยตรงด้านความสวยงาม และความสุภาพใจให้แก่ผู้เป็นเจ้าของ ดังนั้น วัสดุที่นำมาใช้ส่วนใหญ่ มักจะใช้สิ่งของที่มีความสวยงาม หรือมีราคาแพง แต่ สิ่งของที่สวยงามบางครั้งราคาไม่แพง หรืออายุไม่คงทน สิ่งของที่มีราคาแพงเป็นสิ่งของที่มีอายุ การใช้งานยืนนาน ดังนั้น จะเห็นได้ว่าการเลือกวัสดุ ช่างทำเครื่อง ประกอบการแต่งกายจะเลือก ของที่มีราคาแพง ไม่เปลี่ยนแปลงได้ง่าย

ในปัจจุบันนี้ค่านิยมในการเลือกวัสดุมาใช้ทำเครื่องประกอบการแต่งกายเปลี่ยนไปมาก ประกอบกับ วิทยาศาสตร์เจริญก้าวหน้า มีการสังเคราะห์วัสดุต่างๆขึ้นใช้ บางครั้งเลียนแบบของ จริ่งจนใกล้เคียง เกือบจะดู ไม่ออก ต้องใช้เครื่องมือกล้องขยาย และความชำนาญพิเศษในการ พิจารณาจึงจะรู้ได้ แต่ของที่ทำปลอม เหล่านี้ จะมีราคาถูกกว่าของจริงมาก และมีอายุการใช้งาน ไม่นานเท่าของจริง ด้วยเหตุนี้ จึงเป็นสาเหตุหนึ่ง ที่ทำให้เครื่องประกอบการแต่งกายแพร่หลายไปสู่ชนชั้นกลาง และสามัญชนมากขึ้น และในขณะเดียวกัน นัก ออกแบบก็มุ่งมาสู่วัสดุที่ไม่มีราคาแพง ขึ้น เช่น การทำเครื่องประกอบการแต่งกายจากกระดูกสัตว์ จากผิวไม้ เปลือกไม้ จากขนสัตว์ จาก พลาสติก จากเมล็ดพืช ฯลฯ ทั้งนี้ เนื่องจากสภาวะความเปลี่ยนแปลงทาง เศรษฐกิจ และค่านิยม หรือรสนิยมที่เปลี่ยนไป การใช้วัสดุราคาถูก ทำให้ต้นทุนการผลิตถูก

1.4.7 การออกแบบให้สัมพันธ์กับวัสดุ

การเลือกวัสดุมาใช้ให้สัมพันธ์กับการออกแบบเป็นปัญหาสำคัญมากสำหรับผู้ที่ยังไม่เคยมีประสบการณ์ในการออกแบบ และการทำเครื่องประกอบการแต่งกายมาก่อน ดังนั้น จึงขอให้พิจารณาจากข้อเสนอแนะต่อไปนี้

- พิจารณาจากวัสดุที่มีอยู่ก่อนเป็นสำคัญ
- ออกแบบให้สัมพันธ์กับวัสดุที่มีอยู่ การออกแบบควรเริ่มจากสเกตง่าย ๆ ก่อน และเมื่อได้แบบที่ดีแล้วจึงเขียนแบบจริง
- พิจารณาถึงกระบวนการผลิตเป็นอันดับสุดท้ายว่าจะมีขั้นตอนการผลิตอย่างไร ถ้าออกแบบไว้ก่อน แล้วหาวัสดุที่จะนำมาไว้ให้เหมาะสมกับแบบก็ได้ แต่ที่ไม่นิยมเพราะการทำ วัสดุให้ตรงกับแบบ เป็นเรื่องยุ่งยาก และเสียเวลากว่าหาวัสดุได้เหมือนกับแบบ การเตรียมวัสดุ เช่น อะไหล่ หิน โลหะหรือวัสดุอื่น ๆ ไว้ก่อนแล้วจึงออกแบบให้สัมพันธ์กับวัสดุจึงเป็นวิธีที่นิยม และสะดวกกว่า

1.4.8 การเลือกวัสดุให้สัมพันธ์กับแบบ

1) วัสดุที่ใช้ในการทำ

วัสดุที่ใช้ในการทำ เครื่องประกอบการแต่งกายแบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ

1.1) วัสดุประเภทถาวร ได้แก่ โลหะทุกชนิด เช่น ทองคำ ทองคำขาว เงิน ทองแดง ทอง เหลือง อะลูมิเนียม หินต่างๆ เช่น เพชร มรกต ทับทิมโกเมน และพลอยต่างๆ ตลอดจนวัสดุที่ทำ ยาก เช่น งาช้างหนังสัตว์

1.2) วัสดุประเภทไม่ถาวร ได้แก่ วัสดุประเภทไม้ เมล็ดพืช พลาสติก ผ้า และวัสดุอื่นๆ ที่ แดกหัก ชำรุดเสียหายได้ง่าย

2) การเลือกวัสดุมาใช้ทำเครื่องประกอบการแต่งกายต้องพิจารณา คือ

- การออกแบบ เหมาะสมกลมกลืนกันโดยสภาพส่วนรวมทั้งหมด
- ประโยชน์ใช้สอยโดยเห็นว่าเครื่องประกอบการแต่งกายนั้นจะใช้ในเวลาใด เช่น เวลากลางคืนควรเลือกหินหรือโลหะที่มีแสงเป็นประกายรับแสงไฟ
- กระบวนการผลิตที่สัมพันธ์กับการออกแบบและประโยชน์ใช้สอย การบำรุง รักษาสะดวกง่ายและรวดเร็วไม่ยุ่งยากเกินความจำเป็น

1.5 พื้นฐานของนักออกแบบเครื่องประกอบการแต่งกาย

นักออกแบบจะต้องเรียนกฎเกณฑ์ ทฤษฎีของการออกแบบก่อน เพื่อจะนำไปใช้ ให้เกิดความสวยงาม ความกลมกลืน ฯลฯ สำหรับรูปแบบที่จะเป็นโครงสร้างของเครื่องประกอบ การแต่งกายชิ้นนั้นๆ นักออกแบบเครื่องประกอบการแต่งกายจะต้องรู้ว่า เครื่องประกอบการแต่ง กายชิ้นนั้นใช้วัสดุอะไรทำ และมีกระบวนการทำอย่างไร การออกแบบใช้จะเพียงเขียนภาพระบาย สีสวยงาม เพราะแบบบางแบบ ออกแบบได้สวยงามแต่ไม่อาจทำอะไรได้ตามแบบ เพราะนัก ออกแบบออกแบบได้แต่ไม่รู้กระบวนการทำนั่นเอง เช่นเดียวกับนักออกแบบเสื้อผ้า ที่เขียนรูปเสื้อ ผ้าสวยๆได้ออกแบบตามที่ตนจินตนาการ แต่ไม่รู้โครงสร้างของ เสื้อผ้า แบบที่ออกไป จึงไม่ สามารถนำไปใช้ได้ในชีวิตจริง เป็นเพียงภาพประกอบเท่านั้นซึ่งคุณค่าของงานก็แตกต่างกันด้วย การศึกษาด้วยการดูหลายๆ พิจารณาการออกแบบจากของจริงจากหนังสือการออกแบบเครื่อง ประกอบการแต่งกาย มีส่วนช่วยให้เห็นข้อดีข้อเสียจากการออกแบบเครื่องประกอบการแต่งกาย ได้อย่างมาก

พื้นฐานของนักออกแบบเครื่องประกอบการแต่งกาย มีดังนี้

1.5.1 มีความคิดสร้างสรรค์แปลกใหม่เสมอ เพื่อให้ได้ผลงานแปลกตา ความคิด สร้างสรรค์จึงเป็นกุญแจสำคัญในการออกแบบ

1.5.2 พิจารณาความสัมพันธ์ของแบบ เทคนิคในการทำ เปรียบเทียบงานเครื่องประกอบการแต่งกายในลักษณะเดียวกัน เพื่อหาข้อดีข้อเสีย เพื่อปรับปรุงแก้ไข ทุกครั้งที่พบเห็น งานเครื่องประกอบการแต่งกายให้ถามตนเองว่าชอบหรือไม่ชอบ เพราะอะไร และโน้ตเก็บไว้ใน สมุด เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างงานครั้งต่อไป

1.5.3 สเก็ตแบบให้มาก สเกตขนาดเล็กๆ การสเกตแบบหลายๆ ทำให้ได้ความคิด แปลกออกไป ยิ่งสเกตมาก ก็จะได้รูปแปลกใหม่เพิ่มขึ้น และเลือกแบบที่ดีที่สุดจากงานหลาย ชิ้นนำมาเขียนรายละเอียด ลงสี

1.5.4 หลังจากสเกตแบบเสร็จแล้ว จำเป็นต้องทดลองทำหุ่นตามแบบด้วยกระดาษ การทำหุ่นด้วยกระดาษ จะทำให้นักออกแบบสามารถแก้ปัญหารูปทรงสามมิติจริงได้ และรู้ความสัมพันธ์ของโครงสร้างของส่วนรวมและส่วนปลีกย่อยอื่นๆ เมื่อมีปัญหาที่สามารถลดตัดทอนใน แบบได้

1.6. การออกแบบเครื่องประกอบการแต่งกายในปัจจุบัน

จะเน้นเรื่องความเรียบง่ายของรูปทรง ลักษณะงานออกแบบที่เรียบง่ายคือ งาน ออกแบบไม่ควรมีความซับซ้อน ไม่ต้องใช้ลวดลายมาก เหตุผลที่งานออกแบบเครื่องประกอบ การแต่งกายในปัจจุบันเน้นเรื่องความง่าย ขึ้นอยู่กับสาเหตุหลายอย่าง คือ

1.6.1 งานที่เกี่ยวข้องกับการผลิตใช้เครื่องมืออุปกรณ์มากขึ้น และบางชนิดผลิตด้วยเครื่องจักร

1.6.2 การออกแบบให้สัมพันธ์กับสภาพของสังคมที่เปลี่ยนไป มีการนำเอาวัสดุราคาถูกมาใช้มากขึ้น

1.6.3 รสนิยมในการออกแบบเกี่ยวกับเครื่องประกอบการแต่งกาย ที่เปลี่ยนไปจาก ความยุ่งยากมาสู่ความเรียบง่าย

1.6.4 เสรีภาพทางความคิดสร้างสรรค์มีมากขึ้น และเพื่อให้สัมพันธ์กับการ เปลี่ยนแปลงอันรวดเร็ว

1.7 แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงของอุตสาหกรรมแฟชั่นในอนาคต

จากการที่กระแสโลกาภิวัตน์ ได้เปลี่ยนไปจากการขับเคลื่อนต่างๆทั้งทางเศรษฐกิจ สังคม เทคโนโลยี รวมทั้ง กระแสการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ไต'ส่งผลกระทบต่อ อุตสาหกรรมแฟชั่นโดยรวม ทำให้ความต้องการของ ผู้บริโภคสินค้ามีความเปลี่ยนแปลงไปจากใน อดีต และทำให้ผู้ผลิตจำเป็นต้องมีการพัฒนาและเปลี่ยนแปลงทั้งด้านการ ออกแบบสินค้า และ ช่องทางการจัดจำหน่ายสินค้า เพื่อตอบสนองต่อความต้องการของผู้บริโภค แนวโน้มการ เปลี่ยนแปลงของอุตสาหกรรมแฟชั่นสามารถจำแนกได้เป็น 2 แนวทางหลัก คือ แนวโน้มการ บริโภคสินค้าแฟชั่นหรือ แนวโน้มทางค่านอุปสงค์ และแนวโน้มการผลิตสินค้าแฟชั่นหรือแนวโน้ม ทางด้านอุปทานโดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1.7.1 แนวโน้มการบริโภคสินค้าแฟชั่นของผู้บริโภค

การบริโภคสินค้าแฟชั่นในอดีตนั้นจะเป็นไปตามกระแสนิยมในแต่ละช่วงเวลา ซึ่งอาจถูกกำหนดโดยกลุ่มผู้ผลิต หรือผู้ออกแบบสินค้า มากกว่าเป็นการบริโภคตามความต้องการของผู้ใช้สินค้าแฟชั่นเอง แต่ในปัจจุบันแนวโน้มการบริโภคสินค้าประเภทนี้ได้เปลี่ยนไป โดยมีการมุ่งเน้นการบริโภคเพื่อจุดประสงค์หรือเพื่อความสะดวกสบายของผู้บริโภค มากขึ้น จาก การศึกษาพบว่าแนวโน้มหลักในการบริโภคสินค้าแฟชั่นสามารถจำแนกได้เป็น 6 ประเภท ดังนี้

1) การบริโภคเพื่อความสนุกสนานและสร้างประสบการณ์ร่วม

กระแสความต้องการแลกเปลี่ยนประสบการณ์และความรู้สึกนึกคิดจากการบริโภคสิ่งของต่างๆร่วมกับผู้อื่น มีแนวโน้มมากขึ้นเรื่อยๆในอนาคต ซึ่งนับเป็นวิถีการดำเนิน ชีวิตแบบใหม่ของคนในสังคมทุกเพศทุกวัย อันจะเห็นได้จาก การใช้สื่อสังคมออนไลน์ต่างๆ เช่น Facebook หรือเว็บไซต์ต่างๆ เป็นต้น เพื่อเป็นช่องทางในการแลกเปลี่ยนหรือแสดง ความรู้สึกของผู้ บริโภค แต่อย่างไรก็ตามผู้บริโภคจะยังมีการรักษาความสมดุลระหว่างการเปิดเผยข้อมูลให้สังคม รับรู้ และการรักษาความเป็นส่วนตัวอยู่ ตัวอย่างของการบริโภคประเภทนี้ในปัจจุบันได้แก่ การซื้อ สินค้าผ่านช่องทาง อินเทอร์เน็ต หรือการสวมใส่เสื้อยืดที่พิมพ์ข้อความหรือประโยคจาก E-mail เป็นต้น

2) การบริโภคที่แสดงรสนิยมของผู้บริโภค

แนวโน้มการบริโภคสินค้าแฟชั่นในอนาคตจะมีการเลือกใช้สินค้าที่มีเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมของแต่ละชนชาติ เพิ่มมากขึ้นโดยเป็นการบริโภคสินค้าที่มีการพัฒนา มาจากอดีต มีการผสมผสานเรื่องราวทางประวัติศาสตร์และความ เก่าแก่ของแต่ละวัฒนธรรม ความคุ้นเคยที่ผู้บริโภคมีต่อขนบธรรมเนียมประเพณี และความเชื่อมั่นในสินค้าบนพื้นฐาน ของวัฒนธรรมและเอกลักษณ์แต่ละชนชาติ ซึ่งการบริโภคสินค้าประเภทนี้จะเป็นการแสดงออกถึงรสนิยมของผู้บริโภค มากกว่าจะเป็นเพียงการบริโภคตามกระแส ตัวอย่างเช่นการใช้สินค้าที่ทำมาจาก ผ้าหรือสิ่งทอพื้นบ้าน หรือสินค้าที่มี เอกลักษณ์พื้นเมือง เป็นต้น

3) การบริโภคแบบร่วมสมัย

กระแสความนิยมในการบริโภคสินค้าที่มีการออกแบบอย่างร่วมสมัยมีแนวโน้มที่จะเพิ่มมากขึ้นในอนาคตโดยจะเป็นการบริโภคสินค้าแฟชั่นที่มีความเชื่อมโยงการ เปลี่ยนถ่ายระหว่างยุคสมัย มีรูปแบบดั้งเดิม แต่สามารถนำมาใช้ได้อย่างได้ในทุกโอกาส และผู้ บริโภคสามารถใช้ได้ทุกเพศทุกวัย ผ่านทางสินค้าที่มีรูปแบบแปลกใหม่ให้ผู้บริโภคสามารถใช้ได้อย่างสนุกสนาน เช่น การบริโภคสินค้าที่เน้นสีสันสวยงามแปลกตา สินค้าที่มีการออกแบบร่วม สมัย สามารถใช้ได้ ทั้งหญิงและชาย เป็นต้น

4) การบริโภคแฟชั่นย้อนยุค

ปัจจุบันการบริโภคแฟชั่นแนวย้อนยุคนับเป็นกระแสที่เห็นได้อย่างทั่วไป และมีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้นเรื่อยๆใน อนาคต โดยสินค้าประเภทนี้จะเป็นสินค้าแฟชั่นที่ได้รับความนิยม บันดาลใจจากการออกแบบในอดีต ผสมผสานร่วมกับ เทคโนโลยีใหม่ๆ เพื่อให้ได้สินค้าที่มีรูปแบบเป็นเอกลักษณ์ นอกเหนือไปจากนั้น ยังมีการบริโภคสินค้าที่ใช้วัตถุดิบจาก แหล่งต่างๆมา ผสมผสานเพื่อให้ได้รูปแบบใหม่รวมไปถึงสินค้าแฟชั่นแนวย้อนยุคที่มีการออกแบบลวดลายและ ปรับตรา สินค้าให้ดูทันสมัยมากขึ้นอีกด้วย

5) การบริโภคเป็นครั้งคราว

การบริโภคสินค้าแฟชั่นเป็นครั้งคราวเป็นการบริโภคในโอกาสพิเศษต่างๆ เพื่อสร้างประสบการณ์ใหม่ๆและ ความสนุกสนานให้กับตนเอง ซึ่งจะเป็นทั้งการบริโภคสินค้าเพิ่มเติมในชีวิตประจำวันหรือเป็นการสร้างโอกาสพิเศษใหม่ๆเกิดขึ้นโดยเฉพาะการบริโภคในกลุ่มคน ที่มีวิถีการดำรงชีวิตคล้ายคลึงกัน และภายในกลุ่มสมาชิกหรือองค์กรต่างๆ ตัวอย่างการบริโภคสินค้าแฟชั่นเป็นครั้งคราวได้แก่ การ

แต่งกายของกลุ่มคนที่เล่นกีฬาเฉพาะอย่าง การสวมใส่เสื้อยืด ที่ ออกแบบมาสำหรับกลุ่มคนที่พวกเขาเครื่องเล่น ไอพอด เป็นต้น

6) การบริโภคเพื่อความสบายในการใช้งาน

ปัจจุบันแนวคิดเรื่องการบริโภคสินค้าเพื่อสุขภาพได้กลายเป็นปัจจัยหลักในการเลือกซื้อสินค้า และมีแนวโน้มที่จะเพิ่มมากขึ้นในอนาคต รวมไปถึงการเลือกซื้อสินค้า แฟชั่นด้วย ซึ่งแนวโน้มของผู้บริโภคสินค้าจะมุ่งเน้นการใช้สินค้าที่ มีการเสริมสร้างคุณภาพของ การใช้สินค้าในด้านสุขภาพ ภาย สุขภาพจิต ความสะดวกสบายในการใช้งาน ตลอดจน ความปลอดภัยในการบริโภคสินค้า รวมถึงการสร้างความสะดวกให้กับชีวิต ตัวอย่างเช่น การเลือกซื้อ ผลิตภัณฑ์รองเท้าที่ สวมใส่สบายเพื่อใช้ในชีวิตประจำวัน เป็นต้น

1.7.2 แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงการผลิตสินค้าแฟชั่นของผู้ผลิต

การดำเนินชีวิตของผู้คนในปัจจุบันมีความเปลี่ยนแปลงไปตามกระแส โลกาภิวัตน์ โดยได้รับแรงขับเคลื่อนมาจากเทคโนโลยี และการเข้าถึงข้อมูลต่างๆทั่วโลก ทำให้ผู้ ผลิตสินค้าแฟชั่นจำเป็นต้องมีการปรับตัวและเปลี่ยนแปลงไปเพื่อสามารถรองรับความต้องการของผู้บริโภคได้มากขึ้น รวมทั้งจำเป็นต้องมีการคำนึงถึงทั้งสังคมและสิ่งแวดล้อม ทั้งใน ด้านการออกแบบสินค้า รวมไปถึงระบบการผลิต ซึ่งจากการศึกษาแนวโน้มในอนาคตของการผลิต สินค้าแฟชั่นพบว่า แนวโน้มหลักของผู้ผลิตสามารถจำแนกได้เป็น 4 แนวทางดังนี้

1) การเปลี่ยนแปลงด้านช่องทางการเข้าถึงข้อมูล

ในปัจจุบันการเข้าถึงข้อมูลของผู้บริโภคมีความสะดวกมากขึ้นตามการพัฒนาของเทคโนโลยีที่มีความทันสมัย โดยผ่านทางสื่อต่างๆ เช่น คอมพิวเตอร์และเครื่องมือ สื่อสารต่างๆ และมีแนวโน้มที่จะพัฒนาให้ผู้บริโภคสามารถเข้าถึงได้ง่ายและมีความรวดเร็วเพิ่ม ขึ้นในอนาคต ทำให้ผู้บริโภคลาสามารถเลือกสินค้าที่ต้องการผ่านช่องทางการจัดจำหน่าย สินค้าของ ผู้ผลิตสินค้าที่สะดวกมากขึ้น ฝ่ายผู้ผลิตจึงมีความจำเป็นต้องพัฒนาช่องทางการจัดจำหน่าย สินค้าเพื่อ ตอบสนองต่อวิถีการดำเนินชีวิตของผู้คนในอนาคตที่เปลี่ยนแปลงไป โดยมีการให้ บริการผ่านทางสื่อเทคโนโลยีต่างๆเพิ่ม มากขึ้น เช่น การขายออนไลน์ ผ่านทางคอมพิวเตอร์ เครื่องมือสื่อสารต่างๆ หรือผ่านทางสื่อสังคมออนไลน์ เป็นต้น

2) แฟชั่นตามท้องถิ่น

ในอดีตการออกแบบสินค้าแฟชั่นนั้นจะได้รับอิทธิพลจากตราสินค้าหรือ ห้างเสื้อใหญ่ๆ และจะมีการออกแบบ ตามฤดูกาล แต่ในปัจจุบันได้มีแนวโน้มการผลิตสินค้า แฟชั่นที่ได้รับแรงบันดาลใจจากสิ่งต่างๆรอบตัว เช่น รูปปั้น หรือ การ์ตูนต่างๆ และนำมาใช้กับ สี สัน ลวดลายบนผืนผ้า รวมทั้งรูปแบบของสินค้า เพื่อให้ผู้บริโภคได้แสดงออกถึงเสรีภาพและ เอกลักษณ์ของตนเองโดยไม่จำกัดว่าเป็นการสวมใส่ตามสมัยนิยมหรือฤดูกาล ซึ่งกลุ่มเป้าหมาย ของผู้ผลิตสินค้า กลุ่มนี้สามารถพบเห็นได้ทั่วไปเช่น ตาม ถนน สถานที่ท่องเที่ยวทั่วไป เป็นต้น

3) การรวบรวมวัฒนธรรมต่างๆ

การนำเอาวัฒนธรรมต่างๆมารวบรวมไว้ใน การออกแบบสินค้าแฟชั่นนับเป็นแนวโน้มที่เป็นที่นิยมอยู่ในปัจจุบัน และคาดว่าจะมีมากขึ้นในอนาคตโดยเป็นการนำเอา วัฒนธรรมจากทางฝั่งตะวันตกมาผสมผสานรวมกับวัฒนธรรมจาก ฝั่งตะวันออก อันจะเห็นได้จาก สี สันและรูปแบบของสินค้า วัฒนธรรมส่วนมากที่ถูกนำมาใช้อย่างแพร่หลายในการ ออกแบบและ สามารถพบเห็นได้ทั่วไป คือวัฒนธรรมจากประเทศอินเดีย กลุ่มประเทศอาเซียน และแอฟริกา

4) การตระหนักถึงสิ่งแวดล้อม

ปัจจุบันกระแสการเปลี่ยนแปลงของโลก รวมถึงสภาวะโลกร้อนส่งผลให้การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและ ภัยพิบัติทางธรรมชาติรุนแรงขึ้นและไม่สามารถคาด การณ์ได้ล่วงหน้า ทำให้ทุกอุตสาหกรรมเริ่มตระหนักถึงผลกระทบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อมมากขึ้น รวมทั้งอุตสาหกรรมแฟชั่นด้วย โดยจะมีการคำนึงถึงผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมจากทั้ง กระบวนการผลิต การออกแบบ ตลอดจนรูปแบบในการบริโภคสินค้าของผู้คนในปัจจุบัน นอก เหนือไปจากนั้น ผู้ผลิตที่มีการคำนึงถึงความรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อมจะได้รับการสนับสนุนจาก กลุ่มผู้บริโภคหรือองค์กรใหญ่ๆอีกด้วย จึงทำให้ แนวโน้มการคำนึงถึงสภาพสังคมและสิ่งแวดล้อม ของอุตสาหกรรมแฟชั่นจะมีบทบาทมากขึ้นต่อไปในอนาคต จากแนวโน้มของอุตสาหกรรมแฟชั่น ทั้งทางผู้บริโภคและผู้ผลิตสินค้าตั้งที่กล่าวไปนั้น ล้วนส่งผลให้ทั้ง อุตสาหกรรมต้องมีการปรับ ทิศทางเพื่อลดรับกับกระแสโลกาภิวัตน์ที่มีความเปลี่ยนแปลงไปจากอดีตเป็นอย่างมาก โดย ปัจจุบัน ผู้คนในสังคมได้มีความเปลี่ยนแปลงวิถีในการดำเนินชีวิต ดังนั้นอุตสาหกรรมแฟชั่นจึงมี ความจำเป็นต้องยกระดับขีดความสามารถของอุตสาหกรรมขึ้น เพื่อตอบสนองต่อความต้องการ ของผู้บริโภค ทั้งในด้านการออกแบบ ตามความต้องการของตลาด การให้บริการที่มีการพัฒนา ตามการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีที่มีความทันสมัยมากขึ้น ตลอดจนกระบวนการผลิตซึ่งจำเป็น ต้องคำนึงถึงสภาพสังคมและสิ่งแวดล้อมควบคู่ เพื่อตอบรับกระแสโลกาภิวัตน์ที่ เปลี่ยนแปลงไป และมีการพัฒนาอุตสาหกรรมโดยรวมอย่างยั่งยืนต่อไปในอนาคต

1.7.3 การจัดกลุ่มอุตสาหกรรมแฟชั่นตามกลุ่มผู้บริโภค

การจัดกลุ่มอุตสาหกรรมแฟชั่นตามกลุ่มผู้บริโภคเป็นการจัดกลุ่มตาม ประเภทและความต้องการของผู้บริโภคไม่ว่าจะเป็นผู้บริโภคที่มีความต้องการสินค้าแฟชั่นและ เครื่องแต่งกายเช่นเสื้อผ้า กลุ่มผู้หญิง (Women Wear) กลุ่ม ผลิตภัณฑ์ความงาม (Beauty) เสื้อผ้า กลุ่มผู้ชาย (Menwear) เสื้อผ้ากลุ่มเด็ก (Children Wear) กลุ่มกระเป๋าและ รองเท้า (Shoes & Handbags) กลุ่มเครื่องประดับ (Jewelry/Accessories) เป็นต้น

ซึ่งการจัดกลุ่มแฟชั่นตามกลุ่มผู้บริโภคสามารถจำแนกได้หลากหลายดังที่กล่าวในเบื้องต้น ต้นในที่นี้จึงขอยกตัวอย่างการแบ่งประเภทกลุ่มสินค้าสำหรับกลุ่มผู้บริโภคผู้ชาย และกลุ่มบริโภค ผู้หญิง ตามความต้องการ และ พฤติกรรมการบริโภคของผู้บริโภค ดังตารางด้านล่าง ซึ่งจะพบว่ามี หลายปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการบริโภค สินค้าแฟชั่น เช่น ช่วงอายุของผู้บริโภค สถานะ การมีครอบครัว วิธีการดำเนินชีวิต ตลอดจนอาชีพ การทำงาน สิ่งเหล่านี้ ล้วนทำให้วัตถุประสงค์ การใช้สินค้าแฟชั่นมีความต้องการที่แตกต่างกันไป และในบางปัจจัยก็จะกลายเป็นเงื่อนไขหรือ ข้อจำกัดกำลังซื้อของผู้บริโภค ซึ่งจะนำไปสู่พฤติกรรมในการบริโภคที่แตกต่าง กัน

ตารางที่ 2.1 แสดงตัวอย่างกลุ่มความต้องการและพฤติกรรมของผู้บริโภคแฟชั่นผู้ชาย

กลุ่ม	รายละเอียด
Youthful aspiration	ผู้ชายที่ต้องการแลดูอ่อนกว่าวัยแต่มีงบประมาณจำกัด
Any shirt will do	ผู้ชายวัยกลางคนที่ใส่อะไรก็ได้และต้องการซื้อสะดวกที่สุด
Functional Fashion Seekers	ผู้ชายวัยรุ่นที่ต้องการเสื้อผ้าแฟชั่นในราคาที่เหมาะสม
Sport Basic	ผู้ชายวัยรุ่นที่ออกกำลังกายสมรมเสมอมีรูปร่างดี ต้องการเสื้อผ้า แค่ที่จำเป็น
Budget Image	ผู้ชายวัยรุ่นที่มีกำลังซื้อจำกัดแต่ต้องการมีภาพลักษณ์ที่ดี
Mainstream father	ผู้ชายที่เป็นหัวหน้าครอบครัว จะใช้จ่ายสำหรับลูกวัยกำลังโต
Professional Look	ผู้ชายทำงานที่ต้องการภาพลักษณ์ที่เป็นมืออาชีพและดูเป็นทางการ
Mid range suitability	ผู้ชายวัยกลางคนที่แต่งตัวเหมาะสมกับกาลเทศะ
Distinguished Classics	ผู้ชายที่ซื้อสินค้าคลาสสิกคุณภาพสูง และต้องการดูมีสไตล์
Quality not quantity	ผู้ชายที่ซื้อสินค้าน้อยชิ้นโดยเลือกซื้อเฉพาะสินค้าที่มีคุณภาพ
Brand boy	ผู้ชายวัยรุ่นที่ชื่นชอบสินค้าของตราสินค้าชื่อดังเพื่อส่งเสริมภาพลักษณ์ตนเอง
Dressed in the best	ผู้ชายวัยรุ่นที่มีรสนิยมบริโภคสินค้านำราคาแพง
Low cost and long lasting	ผู้ชายสูงอายุที่ราคาเป็นปัจจัยสำคัญในการตัดสินใจเลือกซื้อ สินค้า โดยสนใจใน ความสบายของการสวมใส่และอายุการใช้งานมากกว่า ความเป็นแฟชั่น
Conventional Appearance	ผู้ชายวัยกลางคนที่ต้องการเสื้อผ้าที่สวมใส่สบาย
Selective habit	ผู้ชายสูงอายุซึ่งต้องการซื้อเพียงเพื่อทดแทนเสื้อผ้าเดิม

ตารางที่ 2.2 แสดงตัวอย่างกลุ่มความต้องการและพฤติกรรมของผู้บริโภคแฟชั่นผู้หญิง

กลุ่ม	รายละเอียด
Individual Urban Trend	ผู้หญิงในเมืองที่มีความมั่นใจในตัวเอง และใช้จ่ายสินค้ามีสไตล์
Practical Comfort	ผู้หญิงวัยกลางคนที่ชอบการเล่นกีฬา มีสบายและราคาไม่สูง
High Fashion for less	ผู้หญิงวัยรุ่นที่แต่งตัวตามแฟชั่น และสามารถปรับแต่งเสื้อผ้าที่มี อยู่ให้เข้ากับแฟชั่นได้ โดยไม่ต้องซื้อใหม่
Family Sense	แม่ที่อายุน้อยและชื่นชอบการใช้จ่ายจำนวนมากให้กับลูก
Restricted wardrobe	ผู้หญิงที่ชื่นชอบในแฟชั่น แต่มิชอบปริมาณจำกัดในการเลือกซื้อ
Shoes and mortgages	แม่ที่มีรายได้สูงและมีลูกอายุน้อยใช้จ่ายในสิ่งที่จำเป็นอันดับแรก
Shoestring style	ผู้หญิงวัยรุ่นที่มีกำลังซื้อจำกัดมากๆ ซื้อเฉพาะสินค้าลดราคา
Kitted out kids	ผู้หญิงที่ต้องการยกระดับภาพลักษณ์ตัวเองผ่านการแต่งตัวให้ลูก
Image as identity	ผู้หญิงวัยรุ่นที่ต้องการรักษาภาพลักษณ์และใช้งบจำกัด
Price and Practicality	ผู้หญิงวัยกลางคนที่ซื้อสินค้าเน้นการใช้งานและราคาที่เหมาะสม
Family necessities	ผู้หญิงที่ซื้อสินค้าสำหรับทุกคนในครอบครัวมีงบประมาณที่จำกัด
Best Dressed fashionist	ผู้หญิงวัยรุ่นที่มีกำลังซื้อสูงมาก สามารถซื้อสินค้าที่ดีที่สุดได้
Big spenders	ผู้หญิงสูงอายุที่มีพฤติกรรมใช้จ่ายสูงซื้อสินค้ารูปแบบอนุรักษ์นิยม
Hit and Run Shoppers	แม่ที่มีเวลาจำกัดในการเลือกซื้อสินค้า สำหรับทั้ง ครอบครัว
Local Essentials	ผู้หญิงสูงอายุ ที่ซื้อสินค้าจากร้านค้าพื้นเมือง
Repetitive purchasers	ผู้หญิงสูงอายุที่ต้องการเปลี่ยนเสื้อผ้าใหม่
Autumn Style	ผู้หญิงสูงอายุที่มีรสนิยมเป็นของตัวเอง
Catalogue Classics	ผู้หญิงสูงอายุที่ชอบการเลือกซื้อสินค้าจากหนังสือรายการสินค้า
Traditional Tailoring	ผู้หญิงสูงอายุที่มีรายได้ดีและนิยมซื้อเสื้อผ้าแบบดั้งเดิม
Moderation and Sales	ผู้หญิงสูงอายุที่นิยมซื้อสินค้าที่มีคุณภาพ

2. ข้อมูลเกี่ยวกับประเภทและรูปแบบของเครื่องประกอบการแต่งกาย

2.1 กระเป๋า

2.1.1 ข้อมูลเกี่ยวกับกระเป๋า

ในอดีตกระเป๋าเป็นเครื่องใช้ที่มีประโยชน์สำหรับบุรุษและสตรี เนื่องจากในยุคนั้นเสื้อผ้าไม่มีกระเป๋าสื่อหรือกระเป๋ากางเกงข้างใน กระเป๋าจึงถูกใช้ใส่เงินและของใช้ส่วนตัวอื่นๆ กระเป๋าหลายประเภทขึ้นอยู่กับการใช้งาน เช่น กระเป๋ามีโครง กระเป๋าใส่เงินที่ทำจากหนัง กระเป๋าใส่เงินที่เป็นถุงมีเชือกยาวคล้อง กระเป๋าสะพาย นอกจากนี้ยังมี กระเป๋าที่ห้อยที่เอวหรือที่ เข็มขัดสำหรับผู้ชาย

ตั้งแต่ศตวรรษที่ 17 สตรีถือกระเป๋าใส่เงินมีสายคล้อง (Chatelaine) ไว้คล้องอุปกรณ์ ต่างๆ เช่น กุญแจปดล็อกมีดและอุปกรณ์เย็บผ้าเนื่องจากสายที่คล้องทำจากวัสดุที่มีราคา สาย คล้องจึงเป็นเครื่องประดับที่บ่งบอกสถานะของผู้ใช้และเป็นอุปกรณ์ที่ใช้งานไปในตัว รูปลักษณ์ ของสายคล้องและอุปกรณ์ที่ใช้คล้องจะเปลี่ยนแปลงไปตามกาลเวลา

ในช่วงศตวรรษที่ 18 แฟชั่นในปลายศตวรรษมีการเปลี่ยนแปลงสื่อกระโปรงชุดของสตรี นั้นมีความเรียบง่ายและยกเอวสูง จึงไม่มีพื้นที่สำหรับแขวนกระเป๋ากระโปรงภายใต้เสื้อผ้าที่ บอบบางอีกต่อไป สิ่งของทั้งหลายจึงถูก ย้ายมาใส่ไว้ที่กระเป๋า ความแปลกใหม่คือกระเป๋าถือถือ ไว้ในมือมีเชือกหรือโซ่คล้องไว้

ในช่วงสองสามทศวรรษแรกของศตวรรษที่ 19 การถือกระเป๋ากลายเป็นแฟชั่นในยุคนั้น วัสดุในการทำกระเป๋า ทำจากสิ่งทอชนิดต่างๆและสตรีมักจะทอขึ้นมาใช้เอง วิธีการผลิตใหม่ๆและ การปฏิบัติอุตสาหกรรมทำให้มีการใช้วัสดุใหม่ๆในการผลิตกระเป๋า เช่น เปเปอร์มาเช่ เหล็กและ เหล็กดัด การผสมผสานระหว่างวัสดุเหล่านี้และเทคโนโลยีใหม่ๆ นำไปสู่การเกิดกระเป๋าชนิดใหม่ การเดินทางที่มากขึ้นทำให้เกิดกระเป๋าใหม่ๆสำหรับนักเดินทางยุคใหม่ กระเป๋าสัมภาระที่ใช้ถือกลายเป็นต้นกำเนิดของกระเป๋าถือที่ไม่เพียงแต่ใช้ในการเดินทางเท่านั้น แต่กระเป๋าถือยังใช้ใน การสร้างความน่าสนใจทางสังคม

ในศตวรรษที่ 20 กระเป๋ายังมีการเปลี่ยนแปลงต่อไปภายใต้อิทธิพลของศิลปะและวัสดุที่ ประสบความสำเร็จอย่างรวดเร็ว แต่ที่มีอิทธิพลยิ่งกว่าน่าจะเป็นการที่สตรีได้รับการปลดปล่อย เนื่องจากสตรีเข้ามามีส่วนร่วมในโลกแห่งการทำงานมากขึ้น และบางส่วนเกิดจากการที่สตรี เดินทางไปที่ต่างๆได้มากขึ้น ความต้องการกระเป๋าจึงมากขึ้นไม่ว่าจะเป็นกระเป๋าเอกสารที่ทำจากหนังสำหรับทำงาน กระเป๋าเดินทางที่ทำจากหนังหรือพลาสติกสำหรับเวลากลางวัน กระเป๋าหิ้วหรือกระเป๋าสะพาย สำหรับงานกลางคืน กระเป๋าถูกใช้ให้เหมาะสมกับกิจกรรมต่างๆ และ เครื่องหมายการค้าเริ่มมีบทบาทสำคัญ เครื่องหมายการค้าของกระเป๋าถือสตรีและสินค้าเครื่อง หนังที่มีชื่อเสียง ระดับโลก ได้แก่ Hermes , Louis Vuitton , Gucci, Prada และ Chanel

ในปัจจุบันกระเป๋าถือเป็น อุปกรณ์แฟชั่นที่สำคัญสำหรับนักออกแบบและห้องแฟชั่น ไม่ว่าจะเป็นชาลแนล ดีออร์ อีฟแซงลอเรนท์ วอลซาเซ, ดอนน่า คาเรน และ ดี&จี กระเป๋าที่พบเห็น ในปัจจุบัน จะมีความแตกต่างจากศตวรรษที่ผ่านมา ซึ่งแบบของกระเป๋าจะเหมือนเดิมเป็นเวลา หลายทศวรรษแต่ปัจจุบันนี้กระเป๋าถือสตรีได้กลายเป็นแฟชั่นที่เปลี่ยนทุกฤดูกาล (The pepin press, 2004)

2.1.2 รูปแบบกระเป๋าแบ่งตามกลุ่มผลิตภัณฑ์

นี่คือแบบผลิตภัณฑ์กระเป๋าได้แยกประเภทของกระเป๋าตามชื่อต่างๆ เพื่อการออกแบบที่เป็นกลุ่มแบบผลิตภัณฑ์(รักเล่น, ม.ป.ป.) ดังนี้

1) กระเป๋าแบบ Flap เป็นรูปแบบกระเป๋าสะพายแบบทรงอ่อนและอิสระ ใช้ปกป้องอุปกรณ์ของใช้เต็มพื้นที่ โดยส่วนใหญ่จะนิยมปิดเปิดด้วยซิป

ภาพที่ 2.1 แสดงภาพกระเป๋าแบบ Flap

ที่มา: <https://www.pinterest.com/menstyledigest>

2) กระเป๋าแบบ Frame เป็นรูปแบบกระเป๋าถือ และกระเป๋าแบบมีโครงสร้าง ประกอบในตัวผลิตภัณฑ์มีรูปแบบที่ชัดเจนตามวัตถุดิบที่ถูกกำหนดมาให้เป็นโครงสร้างนั้น

ภาพที่ 2.2 แสดงภาพกระเป๋าแบบ Frame

ที่มา: <http://www.vogue.com/street-style-fall-2016>

3) กระเป๋าแบบ Hobo เป็นรูปแบบกระเป๋าที่ทรงอิสระเหมือนแบบ Flaps แต่ไม่มีฝาปิดเปิดของกระเป๋า นำการใช้ซิปมาเป็นตัวปิดเปิดโดยส่วนมาก กระเป๋านี้เน้นลำลอง สะดวก สบายมากกว่าแบบ Frames

ภาพที่ 2.3 แสดงภาพกระเป๋าแบบ Hobo

ที่มา: <http://www.vogue.co.uk/fashion/autumn-winter-2014>

4) กระเป๋าแบบ Luggage Frame เป็นรูปแบบเหมือนแบบ Frames แต่มี ขนาดที่ใหญ่กว่าและสามารถรองรับการใส่ของต่างๆได้มาก ทำเป็นกระเป๋าถือเดินทางโดย โครง สร้างที่ใหญ่ และแข็งแรง

ภาพที่ 2.4 แสดงภาพกระเป๋าแบบ Luggage Frame

ที่มา: <http://www.vogue.com/fashion-shows/spring-2016-menswear>

5) กระเป๋าแบบ Luggage Handle เป็นรูปแบบกระเป๋าถือที่มีการใช้มือจับ ติดกับตัวโครงสร้างกระเป๋าเน้นความแข็งแรง, ของการใช้มือจับซึ่งถูกออกแบบเพื่อการใช้งานที่ รวดเร็ว

ภาพที่ 2.5 แสดงภาพกระเป๋าแบบ Luggage Handle

ที่มา: <https://s-media-cache-ak0.pinimg.com/originals>

6) กระเป๋าแบบ Satchel เป็นรูปแบบกระเป๋าที่เน้นการใช้งานแบบปิดเปิด กระเป๋า โดยเน้นการรัดซิปที่มีรอบตัวเพื่อการเปิดกว้างของบริเวณปากกระเป๋า เพื่อให้มุมมองด้าน ในเด่นชัดมากขึ้น จะเห็นได้ชัดในรูปแบบกระเป๋าเอกสาร กระเป๋าใส่อุปกรณ์ คอมพิวเตอร์

ภาพที่ 2.6 แสดงภาพกระเป๋าแบบ Satchel

ที่มา: <https://www.pinterest.com/menstyledigest>

7) กระเป๋าแบบ Shoulder เป็นรูปแบบกระเป๋าสะพายที่พบ เห็นตามท้อง ตลาดมี ทั้งรูปทรงแบบทรงอ่อนและเสริมทรงแข็งซึ่งรูปแบบแล้วแต่นักออกแบบจะจินตนาการ

ภาพที่ 2.7 แสดงภาพกระเป๋าแบบ Shoulder

ที่มา: <http://www.vogue.com/street-style-fall-2016>

8) กระเป๋าแบบ Structured เน้นการใช้โครงสร้างที่อยู่ทรงเพื่อช่วยในการรับน้ำหนักเป็นจุดสำคัญหลักในการออกแบบ รูปกระเป๋าจะมีการเสริมอุปกรณ์ให้เห็นอย่างชัดเจน

ภาพที่ 2.8 แสดงภาพกระเป๋าแบบ Structured

ที่มา: <http://www.vogue.com/fashion-week-review/fall-2013>

9) กระเป๋าแบบ Tote เป็นรูปแบบกระเป๋าแนวเดียวกันกับลักษณะกระเป๋า Shopping bag เน้นการใส่ของได้มากขึ้น ส่วนการทำช่องที่แตกต่างกันออกไปนั้นอยู่ที่นั่นกออกแบบ จะแต่งเติมใส่รายละเอียดเข้าไปเพื่อให้เกิดประโยชน์ใช้สอยที่มากยิ่งขึ้น

ภาพที่ 2.9 แสดงภาพกระเป๋าแบบ Tote

ที่มา: <https://www.pinterest.com/menstyledigest>

10) กระเป๋าแบบ Trapezoid เน้นการออกแบบที่มีลักษณะรูปทรงเป็นแบบสี่เหลี่ยมคางหมูรูปทรงมองเห็นได้ง่ายและเห็นชัดเจนว่ามีการเจาะจงถึงแบบสี่เหลี่ยมคางหมู นำมาเป็นจุดยืนในการออกแบบผลิตภัณฑ์

ภาพที่ 2.10 แสดงภาพกระเป๋าแบบ Trapezoid

ที่มา: <http://www.vogue.com/fashion-week-review/fall-2014>

11) กระเป๋าแบบ Wire Frame เน้นการใช้วัสดุที่ออกแบบมาเฉพาะการปิด-เปิด กระเป๋า รูปทรงจะมีขนาดใหญ่กว่ากระเป๋าแนวกระเป๋ารাত্র สามารถที่จะใส่ของได้มากขึ้น กว่า และเน้นลวดลายมากกว่าถือ

ภาพที่ 2.11 แสดงภาพกระเป๋าแบบ Wire Frame

ที่มา: <http://blog.styleestate.com/fashion-estate/2015/10/25/60>

12) กระเป๋าแบบ Backpack เป็นลักษณะกระเป๋าสะพาย หรือเรียกว่า กระเป๋าเป้สะพายหลังในกลุ่มนี้เน้นการลำลองเพื่อความสะดวกสบายในการใช้งาน

ภาพที่ 2.12 แสดงภาพกระเป๋าแบบ Backpack

ที่มา: <http://www.raddestlooks.net/>

13) กระเป๋าแบบ Bucket เน้นรูปทรงที่เป็นเหมือนถังตะกร้า มีการเสริมทรง และ สำคัญที่เห็นเด่นชัด คือกันกระเป๋ายจะถูกกำหนดให้มีรูปร่างและขึ้นทรงกระเป๋าตามโครงสร้าง ของกระเป๋า

ภาพที่ 2.13 แสดงภาพกระเป๋าแบบ Bucket

ที่มา: <https://www.bloglovin.com/blogs>

14) กระเป๋าแบบ Barrel ลักษณะกระเป๋าเป็นทรงกระบอกกลมหรือตัดทอน เป็นรูปแบบเหลี่ยมซึ่งยังเห็นกันมากมายทั่วไปในท้องตลาด

ภาพที่ 2.14 แสดงภาพกระเป๋าแบบ Barrel

ที่มา: <http://www.vogue.com/fashion-shows/spring-2016-ready-to-wear/christian-dior>

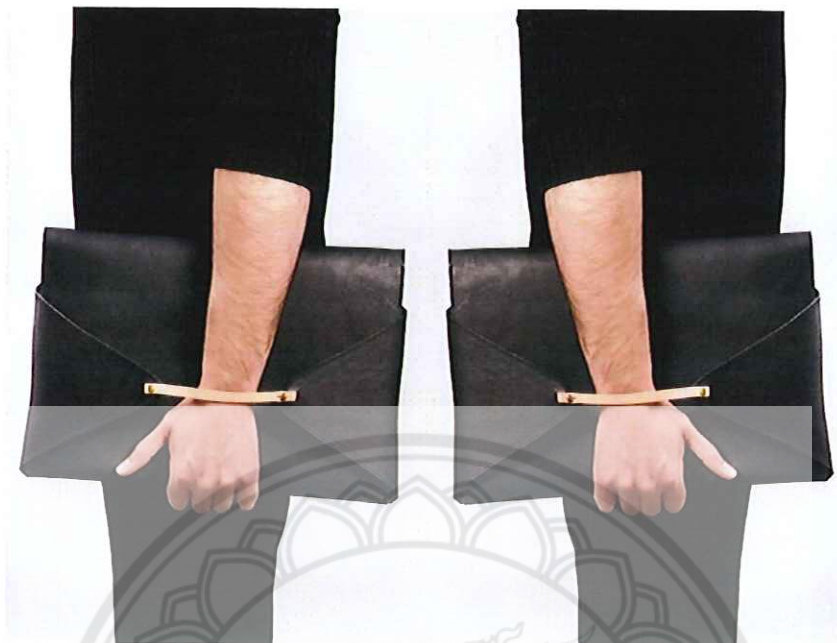
15) กระเป๋าแบบ Camera เป็นกระเป๋าที่เน้นเฉพาะทาง เช่น ใช้สำหรับใส่ กล้องถ่ายรูป ส่วนใหญ่ที่ถูกออกแบบมาเป็นรูปทรงสี่เหลี่ยม จะมีรูปทรงอื่นๆบ้างตามที่นักออกแบบจินตนาการ

ภาพที่ 2.15 แสดงภาพกระเป๋าแบบ Camera

ที่มา: <http://www.ysl.com/fr/shop-product/femme/sacs-camera-bag>

16) กระเป๋าแบบ Clutch รูปแบบเป็นแนวกระเป๋าใส่สตางค์ กระเป๋ารাত্রีมี
รูปแบบเป็นการใช้ถือมากกว่าการสะพายเน้นใบเล็กเป็นส่วนใหญ่

ภาพที่ 2.16 แสดงภาพกระเป๋าแบบ Clutch

ที่มา: <https://www.pinterest.com/menstyledigest>

17) กระเป๋าแบบ Double Handle รูปแบบเป็นกระเป๋า ที่ใช้สายสะพายที่
เหมือนกัน 2 ข้างและมีจุดสำคัญเด่นชัดคือสายสะพาย

ภาพที่ 2.17 แสดงภาพกระเป๋าแบบ Double Handle

ที่มา: <http://azita66.tumblr.com/post/71327450745>

18) กระเป๋าแบบ Drawstring รูปแบบกระเป๋านี้เน้นการปิดเปิดบริเวณปากกระเป๋า โดยใช้วิธีแบบรูดปากกระเป๋าเป็นจุดสำคัญ

ภาพที่ 2.18 แสดงภาพกระเป๋าแบบ Drawstring
ที่มา: <http://www.vogue.com/fashion-shows/spring-2016-menswear/valentino>

19) กระเป๋าแบบ Facile เป็นกระเป๋ารูปทรงเน้นเรื่องความสะดวกสบาย รูปทรงใหญ่จะเน้นการปิดเปิดด้วยกระดุมแม่เหล็ก หรือหัวเข็มขัด เปิดปิดปากกระเป๋าได้ง่าย

ภาพที่ 2.19 แสดงภาพกระเป๋าแบบ Double Handle
ที่มา: <https://uk.burberry.com/shows-events/menswear-ss15/#/the-look>

การแบ่งรูปแบบกระเป๋าตามกลุ่มผลิตภัณฑ์ จะเห็นว่าผลิตภัณฑ์กระเป๋าแต่ละรูปแบบมี เอกลักษณ์ เฉพาะ ซึ่งการแบ่งตามลักษณะดังกล่าวจะบ่งบอกถึงรูปทรงได้อย่างชัดเจน โครงสร้าง และวัสดุที่ใช้ ประกอบการผลิต เช่น การใช้ซิปปหรือแม่เหล็กในการปิด-เปิดกระเป๋า รวมถึงการ นำไป ใช้งานของกระเป๋า แต่ละแบบหลักการแบ่งประเภทของกระเป๋าดังกล่าวข้างต้นแม้จะมีความแตกต่าง แต่สามารถทำให้เกิดความ ชัดเจนในการนำไปออกแบบเพื่อให้ได้กระเป๋าที่เหมาะสมกับการใช้ งานรวมถึงการเลือกใช้วัสดุ อุปกรณ์ให้ เหมาะสมกับรูปแบบและโครงสร้างของกระเป๋าและตรงกับ ความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย

2.2 กระเป๋าสตางค์

2.2.1 ข้อมูลเกี่ยวกับกระเป๋าสตางค์

กระเป๋าสตางค์ หมายถึง บรรจุภัณฑ์ชิ้นเล็กๆ ที่เราใช้เก็บเงินสดและ สิ่งของสำคัญ อื่นๆ เช่น บัตรเครดิต บัตร ATM ใบขับขี่บัตรประชาชนและเอกสารสำคัญ ต่างๆ โดยปกติจะทำมาจากผ้า หนังสัตว์ หรือแม้แต่พลาสติกสังเคราะห์ ในปัจจุบัน แต่เริ่มเดิมทีกระเป๋าสตางค์มักเป็น สิ่งของสำคัญสำหรับ ผู้ชายเท่านั้น เพราะผู้หญิงก่อนหน้านั้นนิยมใช้กระเป๋าคือที่มีขนาดใหญ่กว่า และเป็นส่วนหนึ่งของเครื่อง ประกอบการแต่งกาย ในปัจจุบัน กระเป๋าสตางค์ได้รับความนิยมมากขึ้นในผู้หญิง สมัยใหม่ที่ต้องการความ สะดวกสบายในการพกพา บางคนอาจใส่กระเป๋าสตางค์ใบเล็กไว้ใน กระเป๋าคืออีกทีก็แล้วแต่ความถนัด

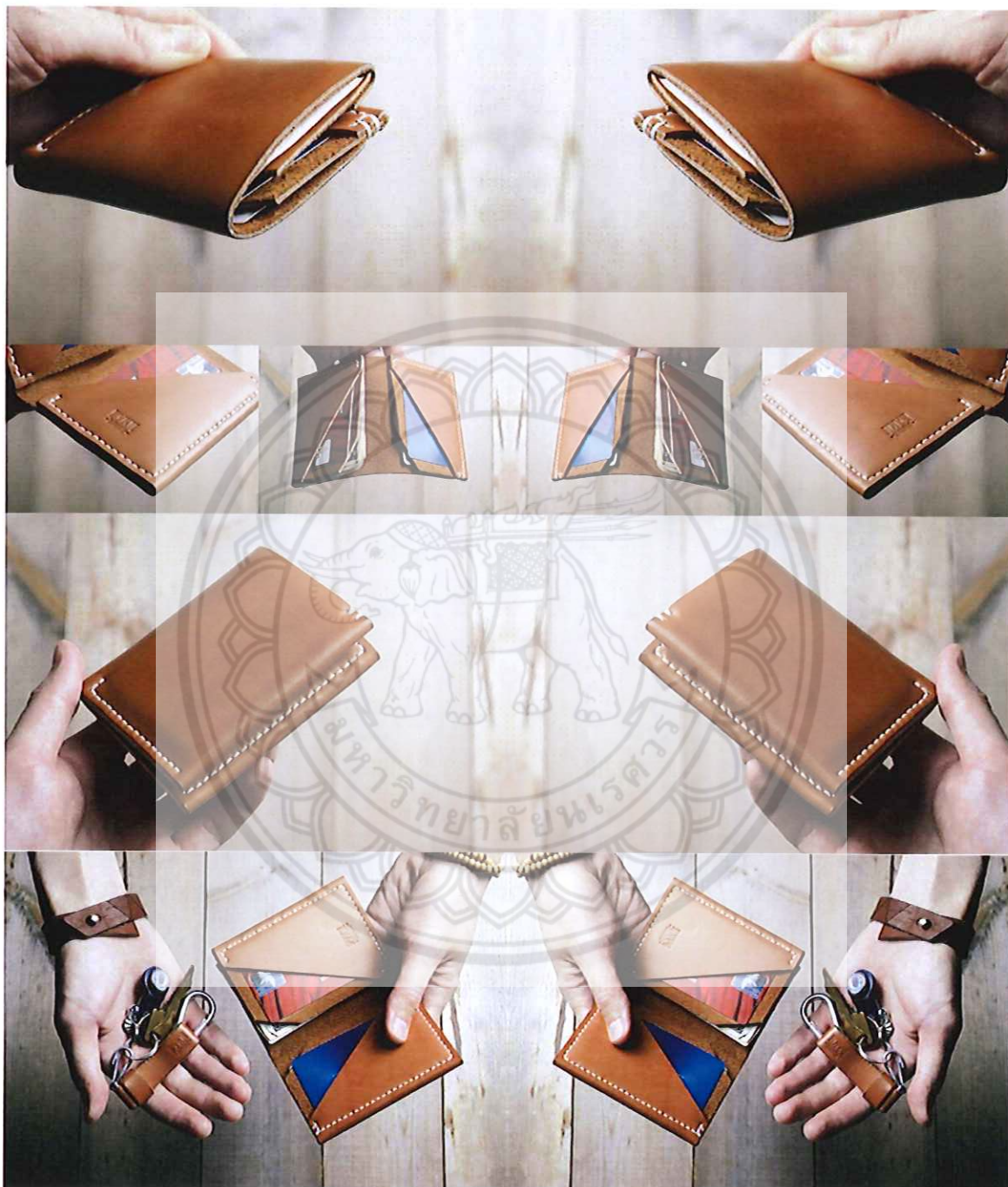
กระเป๋าสตางค์ที่เราใช้กันอยู่ทุกวันนี้ประดิษฐ์ขึ้นครั้งแรกในช่วงปลายคริสต์ศักราช 1600 เกือบจะ ทันทีหลังจากที่เริ่มมีการผลิตกระดาษขึ้นมาใช้เป็นธนบัตร (ธนบัตรผลิตขึ้นครั้งแรกใน มลรัฐ แมสซาชูเซตส์ ใน ปี 1690) ก่อนหน้านั้นกระเป๋าสตางค์แบบธรรมดาที่ใส่เฉพาะเหรียญจะมี ลักษณะเป็นถุงหุรัดมีสายคล้องและทำ จากหนังสัตว์ เช่น หนังม้า หรือหนังวัว เป็นหลักโดยจะมี ช่องเล็กไว้ใส่เอกสารสำคัญที่เรียกว่า (Calling Cards) หรือบัตรประชาชนแบบโบราณ นั่นเอง สำหรับกระเป๋าสตางค์ที่เราเห็นกันในปัจจุบันซึ่งมีช่องเสียบ บัตรหลายช่องนั้นประดิษฐ์ขึ้น ครั้งแรกเมื่อเริ่มมีการนำบัตรเครดิตมาใช้ คือประมาณ คริสต์ศักราช 1970 และ หลังจากนั้นรูปร่าง หน้าตาของกระเป๋าสตางค์ก็เกือบจะไม่มีการเปลี่ยนแปลงเลย

จนถึงคริสต์ศตวรรษที่ 20 กระเป๋าสตางค์มีขนาดเล็กลงเกือบครึ่งจากแบบเดิม มีความ หลากหลาย มากขึ้นทั้งสีและรูปแบบ ทั้งยังมีการปรับปรุงลักษณะต่างๆให้เข้ากับยุคสมัยและ แฟชั่น อย่างเช่น การเพิ่มสาย โตะเพื่อป้องกันการสูญหายคล้องกระเป๋าสตางค์ไว้กับกางเกง หรือ แม้แต่การออกแบบเสื้อโค้ทให้มีช่องใส่ กระเป๋าสตางค์ด้านใน เพื่อไม่ให้ขโมยสามารถฉวยไปได้ แต่ ถึงแม้ว่ากระเป๋าสตางค์ในอดีตถูกออกแบบมาให้ใส่ เงินสด แต่ในสมัยนี้เรามักใช้บัตรเครดิตหรือ บัตรเงินสดในการใช้จ่ายมากขึ้นเพราะคำนึงถึงความปลอดภัย มากกว่าการใช้เงินสดหรือการพก เงินสดจำนวนมาก แต่ถึงอย่างไรก็ยังคงมีความจำเป็นต้องพกกระเป๋าสตางค์ใบ เล็กไว้เก็บเศษสตางค์เพื่อความสะดวกอยู่ดี

2.2.2 รูปแบบกระเป๋าสตางค์

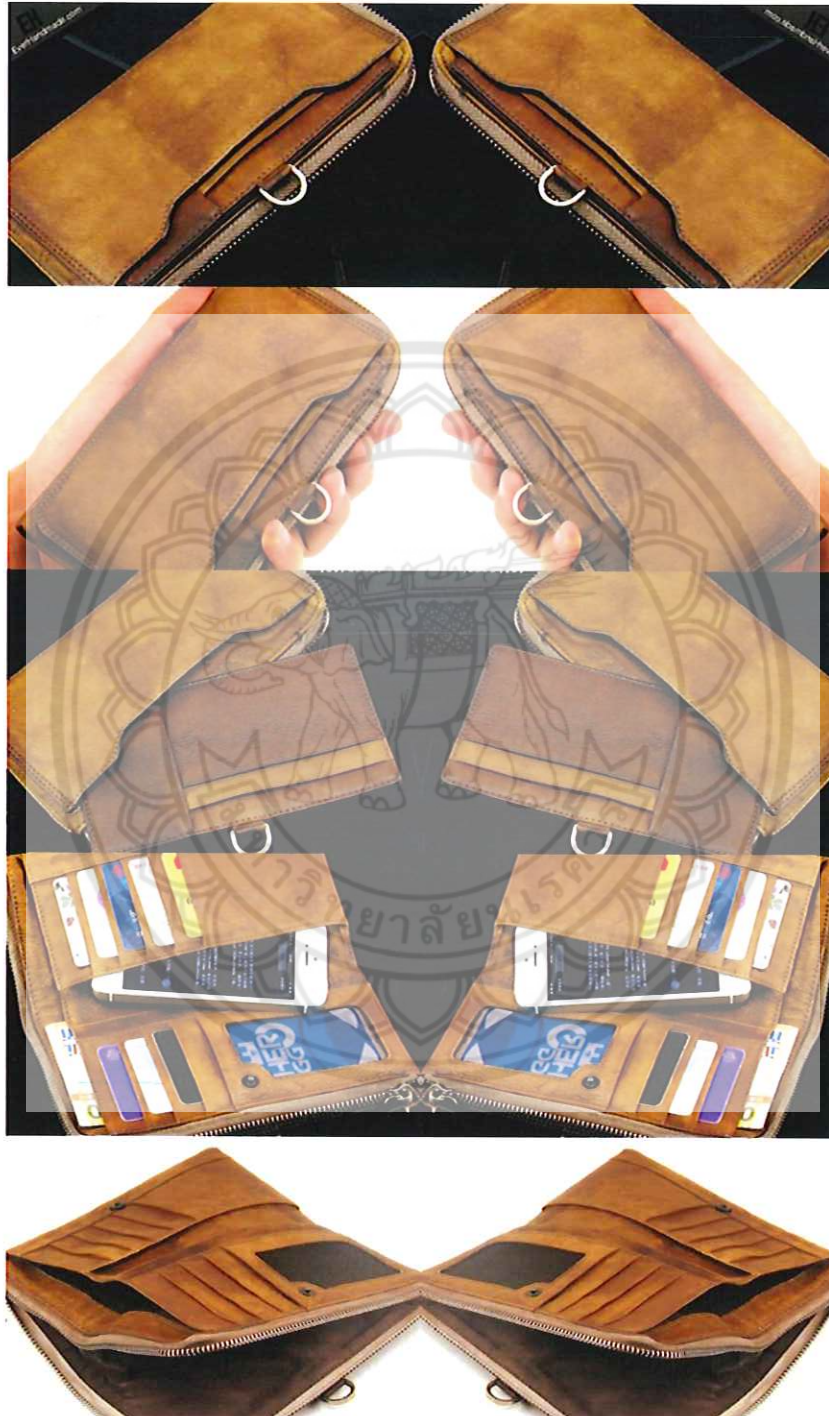
กระเป๋าสตางค์ถูกออกแบบให้มีความหลากหลายมากขึ้นกว่าแต่ก่อน กระเป๋าสตางค์ จึงเป็นสิ่งที่มองข้ามไม่ได้เลย กระเป๋าสตางค์มีรูปลักษณะที่แตกต่างกันออกไปเพื่อให้เหมาะกับสไตล์และการใช้ งานของแต่ละบุคคล เช่น กระเป๋าสตางค์ผู้ชายที่เหมาะสมกับนักธุรกิจ พกบัตรต่างๆ เยอะๆ กระเป๋าสตางค์ผู้ชาย ที่เหมาะกับวัยรุ่น สีสันลวดลาย ดึงดูดสายตาของผู้คน ส่วนวัสดุที่ใช้ผลิตกระเป๋าสตางค์ก็มีหลากหลายมากมาย ประเภทโดยกระเป๋าสตางค์สามารถ แบ่งแยกรูปแบบ ได้ดังนี้

1) กระเป๋าตังค์แบบพับกลาง (Bi fold, Fold in half Wallet) ส่วนใหญ่จะ ออกแบบให้มีขนาดเล็ก พกพาสะดวก ใส่กับกระเป๋ากางเกงได้พอดี ส่วนภายในกระเป๋าตังค์ ก็ถูกออกแบบ ให้มีช่องใส่บัตรพอดิว บางใบก็มีช่องใส่เหรียญ เหมาะกับการใช้งานทุกๆ ไป

ภาพที่ 2.20 แสดงภาพกระเป๋าตังค์แบบพับกลาง (Bi fold, Fold in half Wallet)
ที่มา: <https://www.etsy.com/listing/234278125/bifold-leather-wallet-wallet-leather>

2) กระเป๋าสตางค์แบบหลายฟังก์ชัน (Function Wallet) กระเป๋าสตางค์ประเภทนี้พัฒนาต่อมาจากกระเป๋าสตางค์แบบพับกลาง แต่เสริมรูปแบบลูกเล่นให้มากขึ้น เช่น มี 3 พับ มีช่องซิป ช่องใส่ของด้านหลัง กระเป๋าสตางค์แบบนี้เหมาะสำหรับ วัยรุ่นหรือคนยุคใหม่ ที่ชอบความแปลกใหม่และโดดเด่น

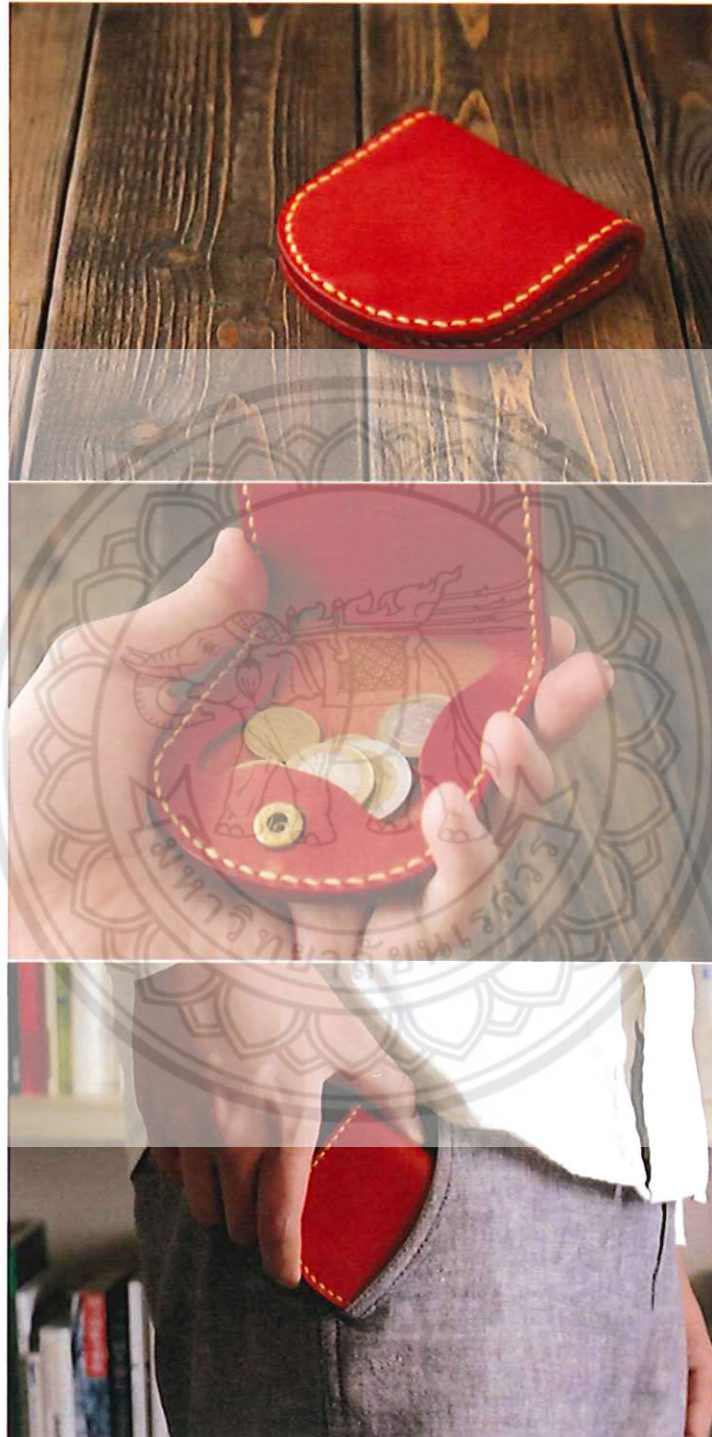
ภาพที่ 2.21 แสดงภาพกระเป๋าสตางค์แบบหลายฟังก์ชัน (Function Wallet)
ที่มา: <https://www.etsy.com/listing/234278125/bifold-leather-wallet-wallet-leather>

3) กระเป๋าตังค์แบบนักธุรกิจ (Business Wallet) กระเป๋าตังค์แบบนี้เหมาะสำหรับนักธุรกิจ หรือคนที่ทำการค้าขายที่ต้องพกเช็คหรือบัตรเยอะ กระเป๋าตังค์จะมี ขนาดค่อนข้างยาวเพื่อเพื่อเก็บของได้เยอะ ส่วนมากเน้นความเรียบง่าย และสะดวกในการพกพา

ภาพที่ 2.22 แสดงภาพกระเป๋าตังค์แบบนักธุรกิจ (Business Wallet)
ที่มา: <http://www.everhandmade.com/collections/handmade-men-long-leather-wallet>

4) กระเป๋าตังค์แบบใส่เหรียญ กระเป๋าตังค์แบบนี้ เหมาะสำหรับบรรจุเหรียญ เพื่อพกพาไปไหนได้สะดวก เพื่อความสะดวกในการหยิบใช้และเป็นการแยกสรรปันส่วนอย่างมีระเบียบ

ภาพที่ 2.23 แสดงภาพกระเป๋าตังค์แบบใส่เหรียญ

ที่มา: <http://www.duram.jp/collection/9006>

2.2.3 ขนาดกระเป๋าตางค์

กระเป๋าตางค์แบ่งได้เป็น 3 ขนาด ดังนี้

1) กระเป๋าตางค์ใบสั้น มักจะเรียกกันว่า ไซส์ S บ้าง ไซส์สั้นบ้างก็เพราะ รูปทรงที่กะทัดรัด ขนาดประมาณฝ่ามือ ความยาวโดยประมาณจะอยู่ที่ 11 เซนติเมตรความกว้าง จากซ้ายไปขวา ได้ตั้งแต่ขนาด 1-3 เซนติเมตรขึ้นไป เป็นขนาดที่ไม่อึดอัดจนเกินไป แบบนี้ มีทั้ง ของผู้ชายและผู้หญิงเลย เพราะใส่กางเกง กระโปรงได้สะดวก เหมาะกับผู้ที่ต้องการความสะดวก ในการใช้ ถึงจะเล็ก แต่ก็ใส่ของสำคัญๆ เช่น บัตร ธนบัตร รูปถ่าย เหรียญได้หมด เพราะการใช้ งานที่ง่าย จึงเป็นที่นิยมในการใช้งาน

2) กระเป๋าตางค์ใบกลาง หรือ ที่เรียกกันติดปากกันว่า ไซส์ M นี้ ความกว้าง หรือ ความสูง จะมากกว่าแบบสั้น อยู่ประมาณ 2-4 เซนติเมตร เป็นขนาดอยู่ระหว่างใบสั้น และ ใบยาว แต่เพราะขนาดที่ใหญ่กว่าไซส์ S จึงมีพื้นที่ในการใช้สอยได้เพิ่มมากขึ้น เช่น ใส่บัตรได้ มากขึ้น ธนบัตรได้เยอะขึ้น รูป และเหรียญ เป็นต้น บางแบบสามารถใส่ธนบัตร เพิ่มได้หลายช่อง ความยาวโดยประมาณ จะอยู่ที่ 13 เซนติเมตร ขนาดใบกลางนี้จริงๆแล้วผลิตมาสำหรับผู้หญิง มากกว่าผู้ชาย แต่ของผู้ชายก็มี แต่ความหนา อาจจะน้อยกว่าของผู้หญิง เพราะต้องออกแบบมา ให้ใส่กางเกงได้ เนื่องจากชายหนุ่มส่วนใหญ่ นิยมพกใส่ กางเกงมากกว่า

3) กระเป๋าตางค์ใบยาว ทรงนี้ไม่เหมาะที่จะไปใส่ไว้ในกางเกง หรือ กระโปรง เพราะขนาดจะรุ่มร่ามถ้าจะใส่พกติดกับตัว มักจะเรียกขนาดยาวนี้ว่า ไซส์ L เพราะต้อง ดีไซน์มาให้ใส่การ์ด รูป และธนบัตรได้มาก บางแบบ มีช่องใส่เช็ค ใส่สมุดบัญชี ใส่มือถือ ความยาว โดยประมาณจะอยู่ที่ 18 เซนติเมตร และความกว้างไม่ควรให้เกินขนาดที่จับพอดีมือ

ภาพที่ 2.24 แสดงภาพกระเป๋าตางค์ขนาดต่างๆ

ที่มา: <http://us.louisvuitton.com/eng-us/men/wallets>

2.3 รองเท้า

2.3.1 ข้อมูลเกี่ยวกับรองเท้า

รองเท้าเป็นเครื่องใช้ที่มนุษย์นำมาใช้กับเท้าเพื่อป้องกันอันตรายอันเกิดจากการสัมผัสกับพื้นผิวต่างๆ หรือการเจ็บเท้าจากการเดินหรือ การวิ่ง รองเท้ามีหลายประเภทตาม วัสดุและประโยชน์การใช้งาน ในปัจจุบันรองเท้าจัดเป็นเครื่องประกอบการแต่งกายที่มีความหลากหลายตาม สมัยนิยม เช่น รองเท้าแตะ รองเท้าผ้าใบ รองเท้าส้นสูง รองเท้าสำหรับการเล่นกีฬา ซึ่งได้แยกตาม ประเภทของกีฬาแต่ละชนิดอีกด้วย เช่น รองเท้าสำหรับตีกอล์ฟ รองเท้าสำหรับเล่นฟุตบอล เป็นต้น รองเท้าเพื่อสุขภาพ รองเท้าปีนเขา ฯลฯ

มนุษย์เรามีรองเท้าใช้กันมานานหลายพันปีแล้ว รูปแบบของรองเท้าก็จะแตกต่างกันไป ตามสภาพอากาศและขนบธรรมเนียม เช่น รองเท้าของชาวจีนก็จะทำจากผ้า รองเท้าของชาวฮอลแลนด์จะทำจากไม้ เรียกว่า ซาบ็อตส์ หรือ คล็อค รองเท้าของชาวอเมริกันอินเดียบนทางเหนือจะทำมาจากหนังสัตว์

ต่อมาชาวอเมริกันอินเดียบนทางใต้ได้ค้นพบการนำน้ำยางพาราดิบมาห่อหุ้มเท้า โดยการนำเท้าไปจุ่มลงในน้ำยางพาราดิบ ซึ่งเหมือนกับเป็นรองเท้านี้แบบเลยที่เดียว

ในปี ค.ศ. 1830 ชาร์ลส์ กูดเยียร์ ชาวอเมริกันได้ทำการวิจัยเรื่องยางอยู่ ในขณะที่เขากำลังทำวิจัย เขาได้ค้นพบกระบวนการอบยางขึ้นโดยบังเอิญ เมื่อเขาหยดส่วนผสมของยางกับกำมะถันในเตาที่มีความร้อน จึงทำให้ส่วนผสมนั้นแข็งตัวและยืดหยุ่นได้ และจากความบังเอิญนี้เอง เป็นจุดเริ่มต้นของเขาให้เขาคิดและพัฒนาผลิตภัณฑ์จากยางออกมามากมาย นอกจากยางรถยนต์แล้วในผลิตภัณฑ์นั้นก็คือ รองเท้ากีฬาซึ่งนับเป็นรองเท้ากีฬาคู่แรกของโลก และได้ พัฒนาจากการตัดเย็บด้วยมือมาเป็นเครื่องจักรในต้นศตวรรษที่ 19 จนกลายมาเป็นอุตสาหกรรม รองเท้าในที่สุด

2.3.2 ส่วนประกอบของรองเท้า

ส่วนประกอบของรองเท้ามีดังนี้

1) Vamp หรือ ส่วนบนบริเวณ ที่เป็นรูรองเท้าที่ใช้เชือกผูก ควรทำมาจากผ้า หรือหนังที่อ่อนนุ่ม เพราะหากแข็งเกินไป จะก่อให้เกิดตาปลาขึ้นบริเวณเท้า

2) Toe Box หรือ ส่วนที่หุ้มนิ้วเท้า ซึ่งอาจจะมีทั้งรูปร่างกลมหรือรูปร่างเป็นเหลี่ยมก็ได้ เมื่อใส่รองเท้าแล้วบริเวณนี้ ควรจะเหลือพื้นที่เพื่อให้นิ้วเท้าขยับได้ อย่าให้อัดแน่นบีบ นิ้วเท้าจนเกินไป เพราะอาจทำให้นิ้ว เท้าของเราผิดรูปผิดร่าง

3) Heel Couter หรือส่วนพื้นบริเวณส้นเท้า เป็นส่วนรองรับน้ำหนักจาก บริเวณส้นเท้าของเรา ควรจะบุด้วยวัสดุที่มีความอ่อนนุ่มแต่รับน้ำหนักได้เป็นอย่างดี เพื่อที่ในเวลา ก้าวเดินเท้าจะได้มีความมั่นคง ไม่ทำให้ลื่นง่าย

4) Heel Tab หรือส่วนของรองเท้าที่ล้อมรอบเอ็นร้อยหวาย ควรจะบุด้วย วัสดุที่นุ่มและไม่มีตะเข็บ เพื่อป้องกันการเสียดสีผิวหนังบริเวณนั้น

5) Sole หรือส่วนพื้นรองเท้า ประกอบไปด้วย Insole พื้นด้านในที่เท้าเราสัมผัส Outsole พื้นรองเท้าด้านนอก และ Midsole แผ่นที่รองรับแรงกระแทกอยู่ระหว่างกลางพื้น รองเท้าที่ดีควรจะอ่อนนุ่มเพื่อป้องกันการกระแทก และไม่ควรรุนแรงเกินไป

6) Heel หรือ ส่วนส้นเท้าเป็นส่วนที่สำคัญ เพราะเป็นส่วนที่ต้องรับน้ำหนัก เวลาที่เราเดิน ควรจะเลือกส้นเท้าที่กว้างและนุ่ม ส้นรองเท้าไม่ควรเกิน 2 นิ้วเพราะส้นที่สูงจะ ทำให้เจ็บฝ่า เท้าได้มากขึ้น

2.3.3 รูปแบบรองเท้าที่ใช้ทั้งชายและหญิง

1) รองเท้าแบบ Brogue (Brogue shoes)

จุดเด่นของรองเท้า Brogue คือ ลายฉลุบนรองเท้า รองเท้าประเภทนี้เป็นรองเท้าที่มีความคลาสสิกสูง เพราะถือว่าเป็นประเภทของรองเท้าที่มีประวัติศาสตร์ยาวนาน มาจากสกอตแลนด์ และไอร์แลนด์ โดยสาเหตุที่ต้องมีฉลุ ก็เพราะแต่เดิมนั้น Brogues นั้นมีไว้ใส่ใน หนองน้ำ แอ่งโคลนในหนอง เลยต้องมีรูไว้ระบายน้ำออก แต่ภายหลังรองเท้านี้ก็ถูก นำมาใช้เป็นเครื่องแต่งกายสำหรับคนเมืองกับสูท และมีความเป็นทางการมากขึ้น อันที่จริงแล้ว Brogues ก็ยังมีทรงแยกย่อยไปเป็น Full Brogue หรือที่เรียกอีกอย่างว่า Wingtip แล้วก็มี Semi brogue ซึ่งมีลักษณะร่วมสมัยมากขึ้น

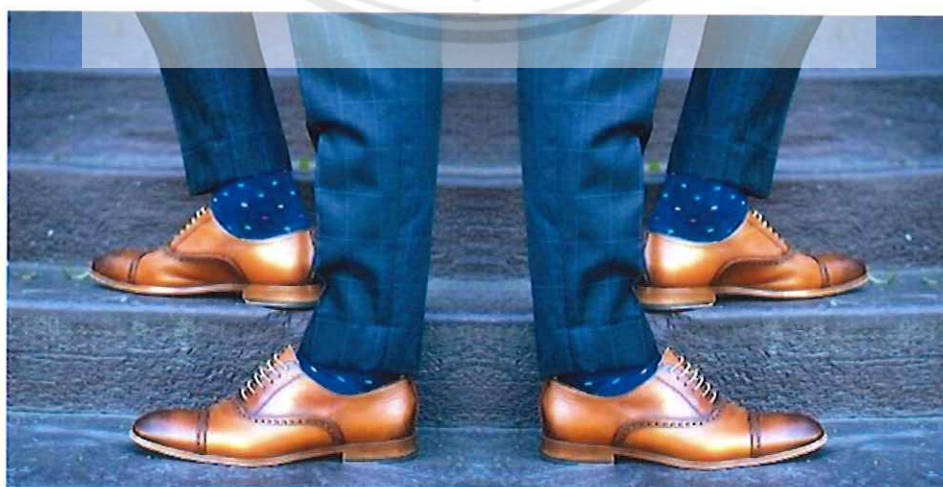

ภาพที่ 2.25 แสดงภาพรองเท้าแบบ Brogue

ที่มา: <http://www.stylishwife.com/2014/03/classic-brogues-shoes-for-men>

2) รองเท้าแบบ Toe Cap

Toe Cap เป็นรองเท้าในตระกูล Oxford (มีจุดสังเกตคือ การซ้อน tab ของรูร้อยเชือกไว้ด้านในของรองเท้า) เช่นเดียวกับ Brogues จุดเด่นของ Toe Cap ที่เห็นได้ชัดคือ ลายเส้นคาดขวางกับตัวรองเท้าในส่วนปลาย รองเท้าประเภทนี้เป็นรองเท้าที่สามารถ ใส่ได้ทั้งกับ กางเกงสแล็กและสูท หรือจะใส่กับกางเกงยีนส์ก็ยิ่งได้

ภาพที่ 2.26 แสดงภาพรองเท้าแบบ Toe Cap

ที่มา: <http://mensfash.com/2015/02/12/shoes-socks-point-man>

3) รองเท้าแบบ Double Monk Straps (Monk shoes)

รองเท้าสไตล์บาทหลวง ลักษณะเด่นคือ สายรัด สองเส้น เป็นรองเท้าไร้เชือกที่เหมาะสมใส่ทั้งกับสูทและยีนส์ มีความเป็นทางการรองลงมาจากแบบ Oxford แต่ในทุกวันนี้ สามารถจะเอามาประยุกต์ให้ดูเป็นทางการหรือลำลองได้

ภาพที่ 2.27 แสดงภาพรองเท้าแบบ Double Monk Straps

ที่มา: <http://www.gq.com/gallery/best-office-style-business-suits-fall>

4) รองเท้าแบบ Penny Loafer

Loafers หรือ รองเท้าประเภท Slip on คือรองเท้าสวม ที่ไม่มีเชือก ในอดีตรองเท้าสวมถือว่าเป็นรองเท้าที่มีความเป็นทางการน้อยกว่ารองเท้าที่มีเชือกมาก แต่ในปัจจุบันก็เป็นนิยมใส่รองเท้าจำพวก Loafers กับสูทมากขึ้น

Penny Loafer แทบจะเรียกได้ว่าเป็นสัญลักษณ์ของสไตล์ Preppy ของอเมริกันชนเลยทีเดียว สาเหตุที่รองเท้าประเภทนี้เรียกว่า Penny Loafer ก็เพราะในอดีต เด็กวัยรุ่นอเมริกันชอบนำเหรียญ Dime หรือ เหรียญ 10 เซ็นต์สอดไว้ในช่องด้านหน้าของรองเท้าประเภทนี้ เพื่อไว้หยอดตู้ โทรศัพท์ หรือขึ้นรถบัสกลับบ้าน แต่ภายหลังบางคนได้เปลี่ยนมาเป็นเหรียญ Penny ชัดเจนมาใส่เพื่อความเท่เพียงอย่างเดียว

ภาพที่ 2.28 แสดงภาพรองเท้าแบบ Penny Loafer

ที่มา: <http://www.net-a-porter.com/th/en/product/376479>

5) รองเท้าแบบ Tassel Loafers

Tassel Loafers ก็เป็น Loafers อีกประเภทหนึ่ง โดยจุดเด่นก็คือ พู่ห้อยด้านหน้า ที่ทำให้รองเท้าโดยรวมดูนุ่มนวล มีความอ่อนช้อย ลดความแข็งของ Loafers ที่ดูดุดันจนเกินไป Tassel Loafers เป็นอีกหนึ่งทางเลือกสำหรับชายและหญิงที่มีสไตล์

ภาพที่ 2.29 แสดงภาพรองเท้าแบบ Tassel Loafers

ที่มา: <http://www.bensilver.com/The-Greensboro-Tassel-Loafer>

6) รองเท้าแบบ Boat (Boat shoes)

Boat shoes หรือที่เรียกอีกอย่างว่า Deck shoes ผลิตออกมาเพื่อไว้ใส่บนเรือ ทรงของรองเท้าถูกออกแบบมาให้ยึดติดกับพื้นเรือ หนึ่งก็จะถูกเคลือบให้กันน้ำ แต่พอมายุคหลังก็เป็นการใส่กับชุดทางการก็ล้าลองทั่วๆไป จุดเด่นคือความสบายและให้ความรู้สึก ไม่เป็นทางการมากจนเกินไป โดยส่วนมากแล้ว Boat shoes จะไม่ใส่กับถุงเท้า

ภาพที่ 2.30 แสดงภาพรองเท้าแบบ Boat shoes

ที่มา: <https://www.jackthreads.com/island-surf-company/footwear/shoes/dixon/products>

7) รองเท้าแบบ Driving (Driving shoes)

รองเท้าประเภทนี้ ตามชื่อก็คือ เป็นรองเท้าที่ไว้ใช้ใส่ขับรถ จุดเด่นคือจะมี ปมเล็กๆ มากมายใต้พื้นรองเท้าและอาจลามมาถึงหลังรองเท้าด้านบน ประโยชน์ของมันก็คือไว้ให้ เกาะกับ คันเร่ง เบรค และพื้นรถ ปุ่มที่หลังรองเท้าก็มีเพื่อเวลาวางสันเท้าในลักษณะแนวตั้งระหว่าง เหยียบคันเร่งและ ตะเบรคให้มีความมั่นคง และไม่ทำให้หลังรอยเท้าเปื้อนเป็นรอย เป็นรองเท้า อีกประเภทที่เหมาะสมกับลุคแบบ ไม่เป็นทางการซึ่งส่วนมากนิยมเป็นหนังกลับสีต่างๆ

ภาพที่ 2.31 แสดงภาพรองเท้าแบบ Driving shoes

ที่มา: http://www.tods.com/en_ww

8) รองเท้าแบบ Slippers

รองเท้านี้คือรองเท้าแบบ Slippers ซึ่งโดยมากที่เราเห็นจะเป็น Velvet Slippers หรือ รองเท้าสวมกำมะหยี่ และมีลายปักอยู่ตรงด้านหน้ารองเท้า Slippers นี้ แรกเริ่ม มีไว้ใส่ในบ้าน แต่ภายหลังมีคนนำมาออกแบบเป็นรองเท้าแฟชั่น ใส่ได้ทั้งลุคเป็นทางการ และไม่เป็นทางการ จุดเด่นคือความสบายในการสวมใส่ และลวดลายที่เป็นลูกเล่น

ภาพที่ 2.32 แสดงภาพรองเท้าแบบ Slippers

ที่มา: <http://zsazsabellagio.blogspot.com>

9) รองเท้าแบบ Desert boots

Desert boots ที่แปลว่า ทะเลทรายตามชื่อ ผลิตออกมาครั้งแรกเพื่อทหารที่ไปรบในตะวันออกกลาง อันที่จริงแล้ว Desert boots เป็นประเภทย่อยของ Chukka boots ซึ่งก็คือ บูทหุ้มข้อที่ไม่สูงมาก แต่ข้อแตกต่างก็คือ Desert boots พื้นรองเท้าจะทำมาจากยางพารา เพื่อช่วยอำนวยความสะดวกในการเดินเข้าไปบนทราย จุดเด่นคือ มีความดิบ ความดุดัน มีความนิยมในผู้ชายมากกว่าผู้หญิง

ภาพที่ 2.33 แสดงภาพรองเท้าแบบ Desert boots

ที่มา: http://www.dsw.com/Mens-Shoes-Boots/_/N-2709

10) รองเท้าแบบ Chelsea boots

รองเท้า Chelsea เป็นรองเท้าบูทหุ้มข้อที่มีเรื่องราวสืบมาตั้งแต่สมัย Victorian ครั้งแรกจุดประสงค์มีไว้สำหรับใส่ขี่ม้า จนภายหลังกลายมาเป็นเครื่องแต่งกายในชีวิตประจำวัน ถือว่าเป็นรองเท้าอีกประเภทหนึ่งที่มีประวัติยาวนานและอยู่มาได้จนถึงทุกวันนี้ ลักษณะเด่นคือ เป็นรองเท้าบูทประเภทสวมไม่มีเชือก สิ่งที่สังเกตได้ชัดคือ ฝ้ายืดตรงด้านข้าง ของรองเท้า ที่ไว้ช่วยสร้างความยืดหยุ่นเวลา ยัดเท้าเข้าไป รองเท้าประเภทนี้เป็นรองเท้านำไปใช้ได้ ใน หลายๆโอกาส ทั้งการแต่งแบบทางการ และลำลอง อีกทั้งยังสวมใส่แล้วกระชับพอดีเท้า

ภาพที่ 2.34 แสดงภาพรองเท้าแบบ Chelsea boots

ที่มา: <http://www.wolverine.com/US/en/home>

2) กระเป๋าตังค์แบบหลายฟังก์ชัน (Function Wallet) กระเป๋าตังค์ประเภทนี้พัฒนาต่อมาจากกระเป๋าตังค์แบบพับกลาง แต่เสริมรูปแบบลูกเล่นให้มากขึ้น เช่น มี 3 พับ มีช่องจิบ ช่องใส่ของด้านหลัง กระเป๋าตังค์แบบนี้เหมาะสำหรับ วัยรุ่นหรือคนยุคใหม่ ที่ชอบความแปลกใหม่และโดดเด่น

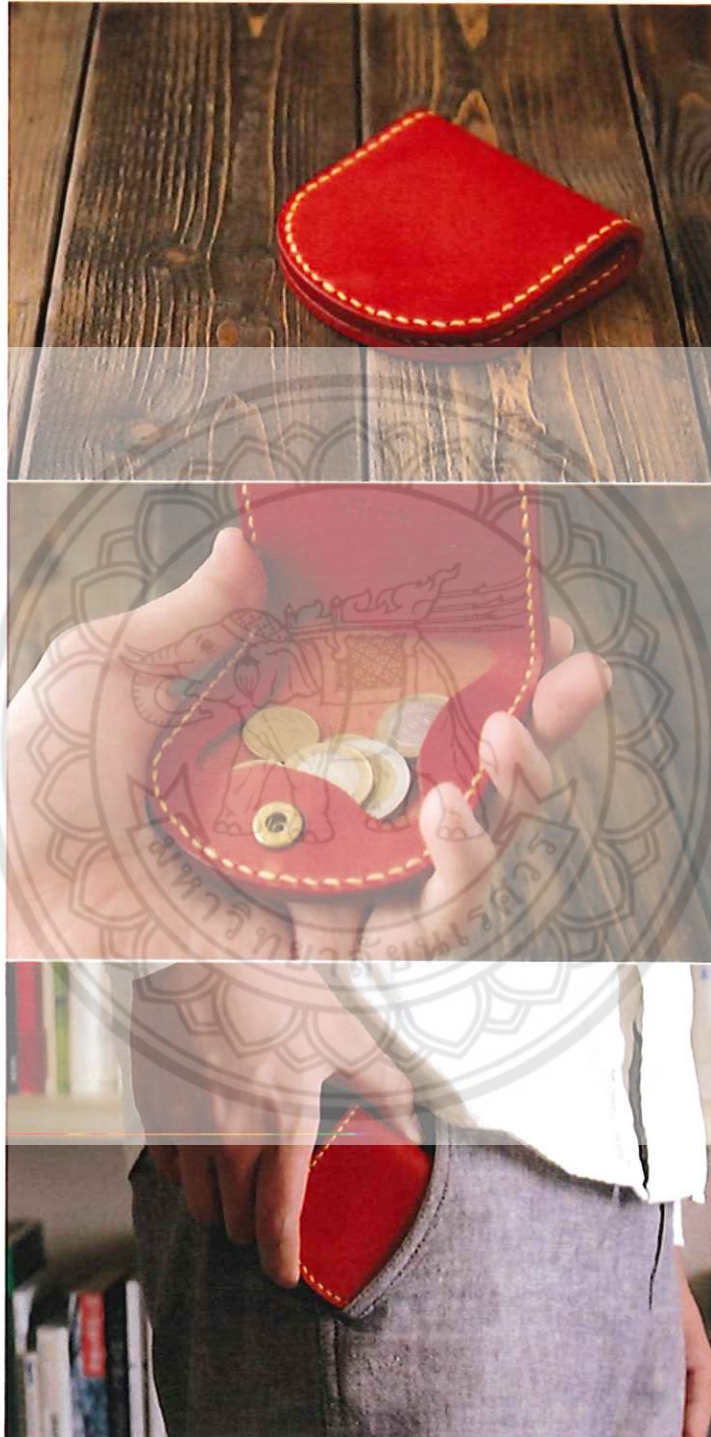
ภาพที่ 2.21 แสดงภาพกระเป๋าตังค์แบบหลายฟังก์ชัน (Function Wallet)
ที่มา: <https://www.etsy.com/listing/234278125/bifold-leather-wallet-wallet-leather>

3) กระเป๋าตังค์แบบนักธุรกิจ (Business Wallet) กระเป๋าตังค์แบบนี้เหมาะสำหรับนักธุรกิจ หรือคนที่ทำการค้าขายที่ต้องพกเช็คหรือบัตรเยอะ กระเป๋าตังค์จะมี ขนาดค่อนข้างยาวเพื่อเพื่อเก็บของได้เยอะ ส่วนมากเน้นความเรียบง่าย และสะดวกในการพกพา

ภาพที่ 2.22 แสดงภาพกระเป๋าตังค์แบบนักธุรกิจ (Business Wallet)
ที่มา: <http://www.everhandmade.com/collections/handmade-men-long-leather-wallet>

4) กระเป๋าตังค์แบบใส่เหรียญ กระเป๋าตังค์แบบนี้ เหมาะสำหรับบรรจุเหรียญ เพื่อพกพาไปไหนได้สะดวก เพื่อความสะดวกในการหยิบใช้และเป็นการแยกสรรปันส่วนอย่างมีระเบียบ

ภาพที่ 2.23 แสดงภาพกระเป๋าตังค์แบบใส่เหรียญ

ที่มา: <http://www.duram.jp/collection/9006>

2.2.3 ขนาดกระเป๋าตางค์

กระเป๋าตางค์แบ่งได้เป็น 3 ขนาด ดังนี้

1) กระเป๋าตางค์ใบสั้น มักจะเรียกกันว่า ไซส์ S บ้าง ไซส์สั้นบ้างก็เพราะ รูปทรงที่กะทัดรัด ขนาดประมาณฝ่ามือ ความยาวโดยประมาณจะอยู่ที่ 11 เซนติเมตรความกว้าง จากซ้ายไปขวา ได้ตั้งแต่ขนาด 1-3 เซนติเมตรขึ้นไป เป็นขนาดที่ไม่อึดอัดจนเกินไป แบบนี้ มีทั้ง ของผู้ชายและผู้หญิงเลย เพราะใส่กางเกง กระโปรงได้สะดวก เหมาะกับผู้ที่ต้องการความสะดวก ในการใช้ ถึงจะเล็ก แต่ก็ใส่ของสำคัญๆ เช่น บัตร ธนบัตร รูปถ่าย เหรียญได้หมด เพราะการใช้ งานที่ง่าย จึงเป็นที่นิยมในการใช้งาน

2) กระเป๋าตางค์ใบกลาง หรือ ที่เรียกกันติดปากกันว่า ไซส์ M นี้ ความกว้าง หรือ ความสูง จะมากกว่าแบบสั้น อยู่ประมาณ 2-4 เซนติเมตร เป็นขนาดอยู่ระหว่างใบสั้น และ ใบยาว แต่เพราะขนาดที่ใหญ่กว่าไซส์ S จึงมีพื้นที่ในการใช้สอยได้เพิ่มมากขึ้น เช่น ใส่บัตรได้ มากขึ้น ธนบัตรได้เยอะขึ้น รูป และเหรียญ เป็นต้น บางแบบสามารถใส่ธนบัตร เพิ่มได้หลายช่อง ความยาวโดยประมาณ จะอยู่ที่ 13 เซนติเมตร ขนาดใบกลางนี้จริงๆแล้วผลิตมาสำหรับผู้หญิง มากกว่าผู้ชาย แต่ของผู้ชายก็มี แต่ความหนา อาจจะน้อยกว่าของผู้หญิง เพราะต้องออกแบบมา ให้ใส่กางเกงได้ เนื่องจากชายหนุ่มส่วนใหญ่ นิยมพกใส่ กางเกงมากกว่า

3) กระเป๋าตางค์ใบยาว ทรงนี้ไม่เหมาะที่จะไปใส่ไว้ในกางเกง หรือ กระโปรง เพราะขนาดจะรุ่มร่ามถ้าจะใส่พกติดกับตัว มักจะเรียกขนาดยาวนี้ว่า ไซส์ L เพราะต้อง ดีไซน์มาให้ใส่การ์ด รูป และธนบัตรได้มาก บางแบบ มีช่องใส่เช็ค ใส่สมุดบัญชี ใส่มือถือ ความยาว โดยประมาณจะอยู่ที่ 18 เซนติเมตร และความกว้างไม่ควรให้เกินขนาดที่จับพอดีมือ

ภาพที่ 2.24 แสดงภาพกระเป๋าตางค์ขนาดต่างๆ

ที่มา: <http://us.louisvuitton.com/eng-us/men/wallets>

2.3 รองเท้า

2.3.1 ข้อมูลเกี่ยวกับรองเท้า

รองเท้าเป็นเครื่องใช้ที่มนุษย์นำมาใช้กับเท้าเพื่อป้องกันอันตรายอันเกิดจากการสัมผัสกับพื้นผิวต่างๆ หรือการเจ็บเท้าจากการเดินหรือ การวิ่ง รองเท้ามีหลายประเภทตาม วัสดุและประโยชน์การใช้งาน ในปัจจุบันรองเท้าจัดเป็นเครื่องประกอบการแต่งกายที่มีความหลากหลายตาม สมัยนิยม เช่น รองเท้าแตะ รองเท้าผ้าใบ รองเท้าส้นสูง รองเท้าสำหรับการเล่นกีฬา ซึ่งได้แยกตาม ประเภทของกีฬาแต่ละชนิดอีกด้วย เช่น รองเท้าสำหรับตีกอล์ฟ รองเท้าสำหรับเล่นฟุตบอล เป็นต้น รองเท้าเพื่อสุขภาพ รองเท้าปีนเขา ฯลฯ

มนุษย์เรามีรองเท้าใช้กันมานานหลายพันปีแล้ว รูปแบบของรองเท้าก็จะแตกต่างกันไป ตามสภาพอากาศและขนบธรรมเนียม เช่น รองเท้าของชาวจีนก็จะทำจากผ้า รองเท้าของชาวฮอลแลนด์จะทำจากไม้ เรียกว่า ซาบ็อตส์ หรือ คล็อค รองเท้าของชาวอเมริกันอินเดียนทางเหนือจะทำมาจากหนังสัตว์

ต่อมาชาวอเมริกันอินเดียนทางใต้ได้ค้นพบการนำน้ำยางพาราดิบมาห่อหุ้มเท้า โดยการนำเท้าไปจุ่มลงในน้ำยางพาราดิบ ซึ่งเหมือนกับเป็นรองเท้าต้นแบบเลยที่เดียว

ในปี ค.ศ. 1830 ชาร์ลส์ กูดเยียร์ ชาวอเมริกันได้ทำการวิจัยเรื่องยางอยู่ ในขณะที่เขากำลังทำวิจัย เขาได้ค้นพบกระบวนการอบยางขึ้นโดยบังเอิญ เมื่อเขาหยดส่วนผสมของยางกับกำมะถันในเตาที่มีความร้อน จึงทำให้ส่วนผสมนั้นแข็งตัวและยืดหยุ่นได้ และจากความบังเอิญนี้เอง เป็นจุดเริ่มต้นของเขาให้เขาคิดและพัฒนาผลิตภัณฑ์จากยางออกมามากมาย นอกจากยางรถยนต์แล้วในผลิตภัณฑ์นั้นก็คือ รองเท้ากีฬาซึ่งนับเป็นรองเท้ากีฬาคู่แรกของโลก และได้ พัฒนาจากการตัดเย็บด้วยมือมาเป็นเครื่องจักรในต้นศตวรรษที่ 19 จนกลายมาเป็นอุตสาหกรรม รองเท้าในที่สุด

2.3.2 ส่วนประกอบของรองเท้า

ส่วนประกอบของรองเท้ามีดังนี้

1) Vamp หรือ ส่วนบนบริเวณ ที่เป็นรูรองเท้าที่ใช้เชือกผูก ควรทำมาจากผ้า หรือหนังที่อ่อนนุ่ม เพราะหากแข็งเกินไป จะก่อให้เกิดตาปลาขึ้นบริเวณเท้า

2) Toe Box หรือ ส่วนที่หุ้มนิ้วเท้า ซึ่งอาจจะมีทั้งรูปร่างกลมหรือรูปร่างเป็นเหลี่ยมก็ได้ เมื่อใส่รองเท้าแล้วบริเวณนี้ ควรจะเหลือพื้นที่เพื่อให้นิ้วเท้าขยับได้ อย่าให้อัดแน่นบีบ นิ้วเท้าจนเกินไป เพราะอาจทำให้นิ้ว เท้าของเราผิดรูปผิดร่าง

3) Heel Couter หรือส่วนพื้นบริเวณส้นเท้า เป็นส่วนรองรับน้ำหนักจาก บริเวณส้นเท้าของเรา ควรจะบุด้วยวัสดุที่มีความอ่อนนุ่มแต่รับน้ำหนักได้เป็นอย่างดี เพื่อที่ในเวลา ก้าวเดินเท้าจะได้มีความมั่นคง ไม่ทำให้ล้มง่าย

4) Heel Tab หรือส่วนของรองเท้าที่ล้อมรอบเอ็นร้อยหวาย ควรจะบุด้วย วัสดุที่นุ่มและไม่มีตะเข็บ เพื่อป้องกันการเสียดสีผิวหนังบริเวณนั้น

5) Sole หรือส่วนพื้นรองเท้า ประกอบไปด้วย Insole พื้นด้านในที่เท้าเราสัมผัส Outsole พื้นรองเท้าด้านนอก และ Midsole แผ่นที่รองรับแรงกระแทกอยู่ระหว่างกลางพื้น รองเท้าที่ดีควรจะอ่อนนุ่มเพื่อป้องกันการกระแทก และไม่ควรหนาจนเกินไป

6) Heel หรือ ส่วนส้นเท้าเป็นส่วนที่สำคัญ เพราะเป็นส่วนที่ต้องรับน้ำหนัก เวลาที่เราเดิน ควรจะเลือกส้นเท้าที่กว้างและนุ่ม ส้นรองเท้าไม่ควรเกิน 2 นิ้วเพราะส้นที่สูงจะ ทำให้เจ็บฝ่า เท้าได้มากขึ้น

2.3.3 รูปแบบรองเท้าที่ใช้ทั้งชายและหญิง

1) รองเท้าแบบ Brogue (Brogue shoes)

จุดเด่นของรองเท้า Brogue คือ ลายฉลุบนรองเท้า รองเท้าประเภทนี้เป็นรองเท้าที่มีความคลาสสิกสูง เพราะถือว่าเป็นประเภทของรองเท้าที่มีประวัติศาสตร์ยาวนาน มาจากสก๊อตแลนด์ และไอร์แลนด์ โดยสาเหตุที่ต้องมีฉลุ ก็เพราะแต่เดิมนั้น Brogues นั้นมีไว้ใส่ใน ชนบท เดินลุย แอ่งน้ำ แอ่งโคลนในชนบท เลยต้องมีรูไว้ระบายน้ำออก แต่ภายหลังรองเท้านี้ก็ถูก นำมาใส่เป็นเครื่องแต่งกายสำหรับคนเมืองกับสูท และมีความเป็นทางการมากขึ้น อันที่จริงแล้ว Brogues ก็ยังมีทรงแยกย่อยไปเป็น Full Brogue หรือที่เรียกอีกอย่างว่า Wingtip แล้วก็มี Semi brogue ซึ่งมีลักษณะร่วมสมัยมากขึ้น

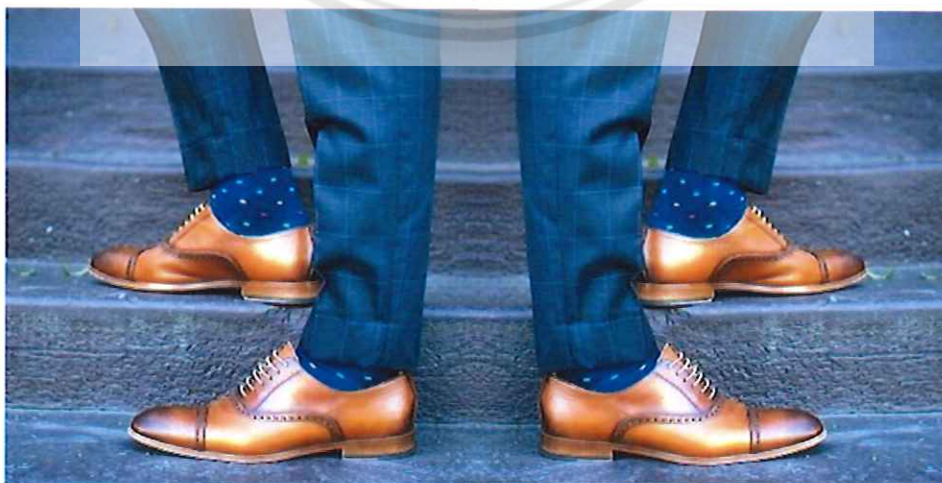

ภาพที่ 2.25 แสดงภาพรองเท้าแบบ Brogue

ที่มา: <http://www.stylishwife.com/2014/03/classic-brogues-shoes-for-men>

2) รองเท้าแบบ Toe Cap

Toe Cap เป็นรองเท้าในตระกูล Oxford (มีจุดสังเกตคือ การซ้อน tab ของรูร้อยเชือกไว้ด้านในของรองเท้า) เช่นเดียวกับ Brogues จุดเด่นของ Toe Cap ที่เห็นได้ชัดคือ ลายเส้นคาดขวางกับตัวรองเท้าในส่วนปลาย รองเท้าประเภทนี้เป็นรองเท้าที่สามารถ ใส่ได้ทั้งกับ กางเกงสแล็กและสูท หรือจะใส่กับกางเกงยีนส์ก็ยิ่งได้

ภาพที่ 2.26 แสดงภาพรองเท้าแบบ Toe Cap

ที่มา: <http://mensfash.com/2015/02/12/shoes-socks-point-man>

3) รองเท้าแบบ Double Monk Straps (Monk shoes)

รองเท้าสไตล์บาทหลวง ลักษณะเด่นคือ สายรัด สองเส้น เป็นรองเท้าไร้เชือกที่เหมาะสมใส่ทั้งกับสูทและยีนส์ มีความเป็นทางการรองลงมาจกแบบ Oxford แต่ในทุกวันนี้ สามารถจะเอามาประยุกต์ให้ดูเป็นทางการหรือลำลองได้

ภาพที่ 2.27 แสดงภาพรองเท้าแบบ Double Monk Straps

ที่มา: <http://www.gq.com/gallery/best-office-style-business-suits-fall>

4) รองเท้าแบบ Penny Loafer

Loafers หรือ รองเท้าประเภท Slip on คือรองเท้าสวม ที่ไม่มีเชือก ในอดีตรองเท้าสวมถือว่าเป็นรองเท้าที่มีความเป็นทางการน้อยกว่ารองเท้าที่มีเชือกมาก แต่ในปัจจุบันก็เป็นนิยมใส่รองเท้าจำพวก Loafers กับสูทมากขึ้น

Penny Loafer แทบจะเรียกได้ว่าเป็นสัญลักษณ์ของสไตล์ Preppy ของอเมริกันชนเลยทีเดียว สาเหตุที่รองเท้าประเภทนี้เรียกว่า Penny Loafer ก็เพราะในอดีต เด็กวัยรุ่นอเมริกันชอบนำเหรียญ Dime หรือ เหรียญ 10 เซ็นต์สอดไว้ในช่องด้านหน้าของรองเท้าประเภทนี้ เพื่อไว้หยอดตู้ โทรศัพท์ หรือขึ้นรถบัสกลับบ้าน แต่ภายหลังบางคนได้เปลี่ยนมาเป็นเหรียญ Penny ชัดเจนมาใส่เพื่อความเท่เพียงอย่างเดียว

ภาพที่ 2.28 แสดงภาพรองเท้าแบบ Penny Loafer

ที่มา: <http://www.net-a-porter.com/th/en/product/376479>

5) รองเท้าแบบ Tassel Loafers

Tassel Loafers ก็เป็น Loafers อีกประเภทหนึ่ง โดยจุดเด่นก็คือ พู่ห้อยด้านหน้า ที่ทำให้รองเท้าโดยรวมดูนุ่มนวล มีความอ่อนช้อย ลดความแข็งของ Loafers ที่ดูดุดันจนเกินไป Tassel Loafers เป็นอีกหนึ่งทางเลือกสำหรับชายและหญิงที่มีสไตล์

ภาพที่ 2.29 แสดงภาพรองเท้าแบบ Tassel Loafers

ที่มา: <http://www.bensilver.com/The-Greensboro-Tassel-Loafer>

6) รองเท้าแบบ Boat (Boat shoes)

Boat shoes หรือที่เรียกอีกอย่างว่า Deck shoes ผลิตออกมาเพื่อไว้ใส่บนเรือ ทรงของรองเท้าถูกออกแบบมาเพื่อให้ยึดติดกับพื้นเรือ หนึ่งก็จะถูกเคลือบให้กันน้ำ แต่พอมายุคหลังก็เป็นการใส่กับชุดทางการก็ล้าลองต่างๆไป จุดเด่นคือความสบายและให้ความรู้สึก ไม่เป็นทางการมากจนเกินไป โดยส่วนมากแล้ว Boat shoes จะไม่ใส่กับถุงเท้า

ภาพที่ 2.30 แสดงภาพรองเท้าแบบ Boat shoes

ที่มา: <https://www.jackthreads.com/island-surf-company/footwear/shoes/dixon/products>

7) รองเท้าแบบ Driving (Driving shoes)

รองเท้าประเภทนี้ ตามชื่อก็คือ เป็นรองเท้าที่ไว้ใช้ใส่ขับรถ จุดเด่นคือจะมี ปมเล็กๆ มากมายใต้พื้นรองเท้าและอาจลามมาถึงหลังรองเท้าด้านบน ประโยชน์ของมันก็คือไว้ให้ เกาะกับ คันเร่ง เบรก และพื้นรถ ปุ่มที่หลังรองเท้าก็มีเพื่อเวลาว่างสันเท้าในลักษณะแนวตั้งระหว่าง เหยียบคันเร่งและ ตะเบรคให้มีความมั่นคง และไม่ทำให้หลังรอยเท้าเปื้อนเป็นรอย เป็นรองเท้า อีกประเภทที่เหมาะสมกับลูกค้าแบบ ไม่เป็นทางการซึ่งส่วนมากนิยมเป็นหนังกลับสีต่างๆ

ภาพที่ 2.31 แสดงภาพรองเท้าแบบ Driving shoes

ที่มา: http://www.tods.com/en_ww

8) รองเท้าแบบ Slippers

รองเท้านี้คือรองเท้าแบบ Slippers ซึ่งโดยมากที่เราเห็นจะเป็น Velvet Slippers หรือ รองเท้าสวมกำมะหยี่ และมีลายปักอยู่ตรงด้านหน้ารองเท้า Slippers นี้ แรกเริ่ม มีไว้ใส่ในบ้าน แต่ภายหลังมีคนนำมาออกแบบเป็นรองเท้าแฟชั่น ใส่ได้ทั้งลุคเป็นทางการ และไม่เป็นทางการ จุดเด่นคือความสบายในการสวมใส่ และลวดลายที่เป็นลูกเล่น

ภาพที่ 2.32 แสดงภาพรองเท้าแบบ Slippers

ที่มา: <http://zsazsabellagio.blogspot.com>

9) รองเท้าแบบ Desert boots

Desert boots ที่แปลว่า ทะเลทรายตามชื่อ ผลิตออกมาครั้งแรกเพื่อทหารที่ไปรบในตะวันออกกลาง อันที่จริงแล้ว Desert boots เป็นประเภทย่อยของ Chukka boots ซึ่งก็คือ บูทหุ้มข้อที่ไม่สูงมาก แต่ข้อแตกต่างก็คือ Desert boots พื้นรองเท้าจะทำมาจากยางพารา เพื่อช่วยอำนวยความสะดวกในการเดินเข้าไปบนทราย จุดเด่นคือ มีความดิบ ความดุดัน มีความนิยมในผู้ชายมากกว่าผู้หญิง

ภาพที่ 2.33 แสดงภาพรองเท้าแบบ Desert boots

ที่มา: http://www.dsw.com/Mens-Shoes-Boots/_/N-2709

10) รองเท้าแบบ Chelsea boots

รองเท้า Chelsea เป็นรองเท้าบูทหุ้มข้อที่มีเรื่องราวสืบมาตั้งแต่สมัย Victorian ครั้งแรกจุดประสงค์มีไว้สำหรับใส่ขี่ม้า จนภายหลังกลายมาเป็นเครื่องแต่งกายในชีวิตประจำวัน ถือว่าเป็นรองเท้าอีกประเภทหนึ่งที่มีประวัติยาวนานและอยู่มาได้จนถึงทุกวันนี้ ลักษณะเด่นคือ เป็นรองเท้าบูทประเภทสวมไม่มีเชือก สิ่งที่สังเกตได้ชัดคือ ผ้ายืดตรงด้านข้าง ของรองเท้า ที่ไว้ช่วยสร้างความยืดหยุ่นเวลา ยัดเท้าเข้าไป รองเท้าประเภทนี้เป็นรองเท้านำไปใช้ได้ ใน หลายๆโอกาส ทั้งการแต่งแบบทางการ และลำลอง อีกทั้งยังสวมใส่แล้วกระชับพอดีเท้า

ภาพที่ 2.34 แสดงภาพรองเท้าแบบ Chelsea boots

ที่มา: <http://www.wolverine.com/US/en/home>

11) รองเท้าแบบ Derby (Derby shoes)

Derby เป็นรองเท้าที่ Tabs หรือ กระจุมรูรอยเชือก ถูกเย็บติดไว้ให้มองเห็นได้จากด้านบน ซึ่งจะต่างกับรองเท้าประเภท oxford ที่ Tabs จะถูกเก็บไว้ข้างใต้ ประวัติตามเดิมของรองเท้า Derby คือ ไว้นิยมใส่เดินป่าล่าสัตว์ แต่ภายหลังคนก็นิยมเอามาใส่ในเมือง และเป็นที่ยอมรับมาจนถึงปัจจุบัน

ภาพที่ 2.35 แสดงภาพรองเท้าแบบ Derby shoes

ที่มา: <http://karenpozzi.blogspot.it/2013/01/martens>

12) รองเท้าแบบ Espadrilles

รองเท้า Espadrilles นี้ ถือว่าเป็นรองเท้าที่มีประวัติยาวนานมาก ทำมาจากผ้า cotton ยาง และสานด้วยเชือก ได้รับความนิยมในการใส่ในฤดูร้อน จุดเด่นคือ พื้นเรียบ และมีเชือกประเทศที่มีชื่อเสียงในการผลิตรองเท้าประเภทนี้คือ บังกลาเทศ ซึ่งเดิมทีได้รับความนิยมในหมู่หญิงสาวก่อนจนภายหลังเริ่มนิยมมาสู่ผู้ชาย

ภาพที่ 2.36 แสดงภาพรองเท้าแบบ Espadrilles

ที่มา: <http://hellosociety.com/tracker/c.php>

3. ข้อมูลเกี่ยวกับผ้าซิ่นตีนจก อำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์

3.1 ผ้าซิ่นตีนจกลับแล

ผ้าซิ่นตีนจกของชาวลับแลมีมานานพร้อมกับการตั้งถิ่นฐานของชาวเมืองลับแล ประเพณีการทอผ้าซิ่นตีนจกนั้นผู้หญิงชาวลับแลจะได้รับการถ่ายทอดจากบรรพบุรุษสืบต่อกันมาจนถึงปัจจุบัน ซึ่งได้มีการถ่ายโอนความรู้และมรดกทางภูมิปัญญาอันทรงคุณค่าของการทอผ้าซิ่นตีนจกไว้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งชุมชนหมู่บ้านในแถบตำบลฝายหลวง อำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์ เรียกได้ว่าเป็นเสมือนต้นกำเนิดของมรดกทางภูมิปัญญาชิ้นเอกนี้ เนื่องจากเป็นชุมชนชาวไทย-ยวน กลุ่มแรกที่อพยพมาตั้งถิ่นฐานทำมาหากินในเขตเมืองลับแล ราว พ.ศ. 2006 เป็นต้นมา

ผ้าซิ่นตีนจกเป็นของที่คู่กับชาวไทย-ยวน ตั้งแต่สมัยโบราณซึ่งมีนางสุมาลีธิดาเจ้าแก้ววันลับแล และนางสุมาลา ธิดาเจ้าหลักเมืองลับแล เป็นผู้ซึ่งมีฝีมือในเรื่องการเย็บปักถักร้อยเป็นผู้ประดิษฐ์ขึ้นลายตีนจก ผ้าซิ่นตีนจกเป็นของใช้ในชีวิตประจำวัน และใช้ในพิธีสำคัญต่างๆ

ในสมัยโบราณหญิงชาวลับแลจะนุ่งผ้าคาดอก นุ่งสไบแพร และนุ่งผ้าซิ่นตีนจก ชาวลับแล จะไม่นิยมนุ่งผ้าซิ่นตอนเดียว (ผ้าซิ่นลายเดียวทั้งผืน) เหมือนในปัจจุบัน แต่จะนุ่งผ้าซิ่นตีนจกที่มี ลายเป็นริ้วๆ เพราะมีความเชื่อว่าผ้าลายเดียวทั้งผืนนั้นเป็นเสมือนผ้าห่อศพคนตาย

ภาพที่ 2.37 แสดงภาพการแต่งกายของชาวลับแลในสมัยโบราณ

ที่มา: <https://th.wikipedia.org/wiki/อำเภอลับแล>

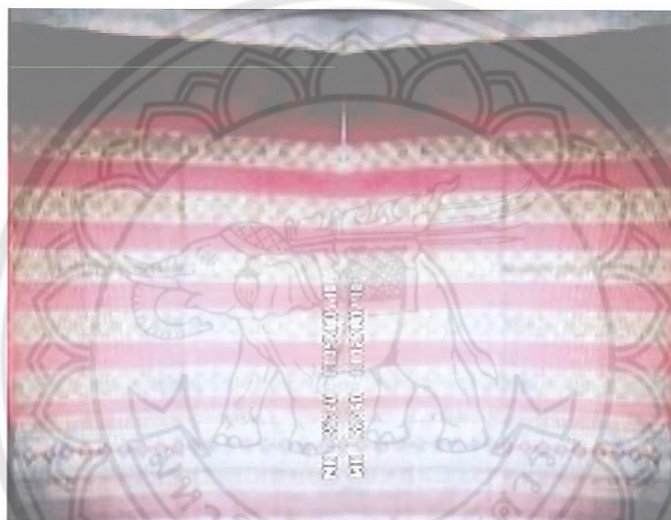
3.2 ประวัติผ้าซิ่นตีนจกกลับแล

ผ้าซิ่นตีนจกของอำเภอกลับแลจากอดีตจนถึงปัจจุบัน สามารถแบ่งออกเป็น 3 ยุค คือ

3.2.1 ยุคแรก เป็นผ้าซิ่นตีนจกที่มีอายุประมาณ 150 ปีขึ้นไป ทอด้วยฝ้ายปนไหมลักษณะ ลวดลายตีนจกจะเป็นแบบมาตรฐานของซิ่นตีนจกเชียงใหม่โบราณ คล้ายคลึงกับลวดลายตีนจกโบราณที่พบใน วัฒนธรรมไท-ยวนเชียงใหม่ที่อพยพไปอยู่ยังแหล่งต่าง ๆ เช่น ที่อำเภอเส้าไห้ จังหวัดสระบุรี ที่อำเภอดอนแร่ และตำบลคูบัว อำเภอเมือง จังหวัดราชบุรี เป็นต้น

ตัวซิ่นของยุคแรกนี้เป็นซิ่นลายขวาง เย็บตะเข็บเดี่ยว วรรณสีเด่น คือ สีแดง สีเหลือง สีเขียว ลวดลาย บนตัวซิ่นที่ใช้เทคนิคจกนิยมสีเหลือง มักเรียกกันว่า ซิ่นลายดอกเคี้ยว หรือ ซิ่นดอกเคี้ยว

นอกจากนี้ก็มีตัวซิ่นลายขวางที่ใช้เทคนิคปั่นโกแทนลายจก มี 2 แบบ คือ ซิ่นพื้นสีเขียว เรียกว่า ซิ่นกาฝากเขียว หรือ ซิ่นกาฝากแดง ลายริ้วขวางเป็นสีแดง และเหลือง

ภาพที่ 2.38 แสดงภาพลายซิ่นในยุคแรก ซิ่นดอกเคี้ยว

ที่มา: บ้านเกศวุฒิ 1 <http://www.oknation.net/blog/sonorwut>

ภาพที่ 2.39 แสดงภาพลายซิ่นในยุคแรก ซิ่นกาฝากเขียว

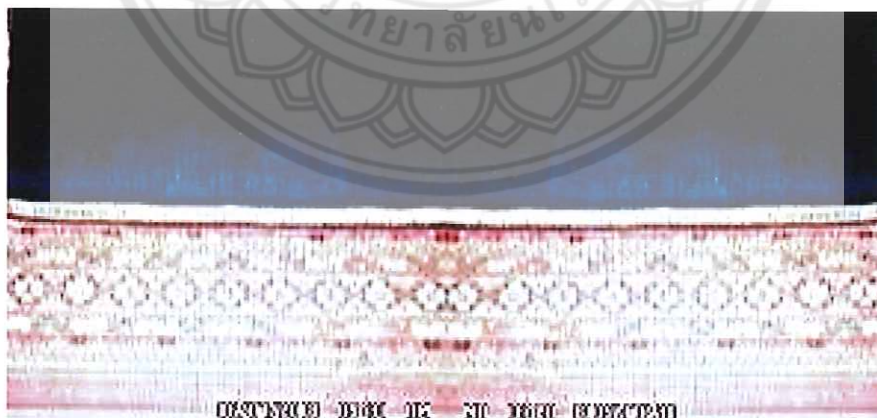
ที่มา: บ้านเกศวุฒิ 1 <http://www.oknation.net/blog/sonorwut>

ภาพที่ 2.40 แสดงภาพลายซิ่นในยุคแรก ซิ่นกาฝากแดง
ที่มา: บ้านเกศวุฒิ 1 <http://www.oknation.net/blog/sonorwut>

ลักษณะตีนจกมีลายหลักเป็นลายโคม แบบเชียงแสน และมีลายประกอบ 2-4 แถว ส่วนล่างสุดมีลายลักษณะเป็นเส้นๆ แบบชายครูยเรียกว่า ลายสร้อยสา นิยมจกด้วยไหมสีสดหลากสี สีที่เด่น คือ สีแดง สีเหลือง สีเขียว พื้นผ้าเป็นฝ้ายสีแดง แถบล่างสุดเป็นสีเหลือง เรียกว่า เล็บเหลือง

3.2.2 ยุคกลาง เป็นผ้าซิ่นตีนจกที่มีอายุราว 100 ปี ยุคนี้ตัวซิ่นจะเปลี่ยนจากซิ่นลายดอกเคี้ยว หรือซิ่นกาฝาก มาเป็นตัวซิ่น 3 แบบ คือ ตัวซิ่นมุก ตัวซิ่นโก และตัวซิ่นลิ้ว ส่วนลักษณะตีนจกยังคงคล้ายคลึงกับยุคแรก คือ ฟ้าพื้นเป็นฝ้ายสีแดงสด จกลดลายด้วยไหม ใช้สีย้อมธรรมชาติ 4-5 สี ได้แก่ สีแดง สีเหลือง สีเขียว สีดำ สีบานเย็น และสีม่วง

ภาพที่ 2.41 แสดงภาพลายซิ่นในยุคกลาง
ที่มา: บ้านเกศวุฒิ 1 <http://www.oknation.net/blog/sonorwut>

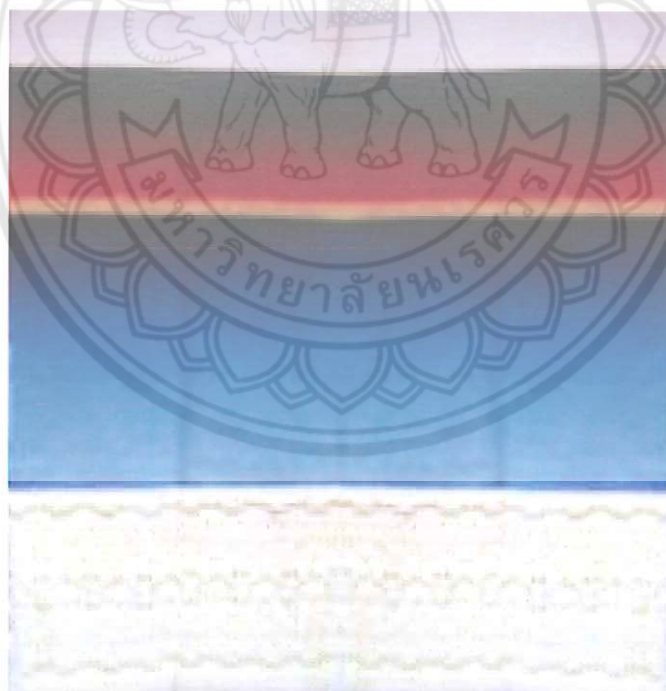
ตัวซิ่นมุก ตัวซิ่นโก และตัวซิ่นลิ้ว ที่เย็บต่อตีนจกในยุคนี้จะมีลักษณะเด่น คือ เปลี่ยนแปลงจากแถบสีแดงที่เป็นรอยต่อหัวซิ่น ตัวซิ่น และตีนซิ่น มาเป็นแถบสีเหลืองแทน โดยใช้เทคนิคจกทำให้ดูกลมกลืนกับตัวซิ่น ลายจกที่นิยมจะมีสีเหลืองเป็นจุดเด่นเหมือนกัน

3.2.3 ยุคที่สาม ผ้าซิ่นตีนจกในยุคนี้มีอายุราว 60-80 ปี ตัวซิ่นจะมี 3 แบบ เหมือนยุคกลาง คือ ตัวซิ่นมุก ตัวซิ่นมุก และตัวซิ่นสี แต่ส่วนใหญ่จะนิยมตัวซิ่นมุกมากกว่า ส่วนลักษณะตีนจกจะแตกต่างจากสองยุคแรก คือ ผ้าพื้นเป็นฝ้ายสีด่างกลดลายด้วยไหมสีเขียวอ่อน และสีเขียวแก่ ลวดลายจกเต็มส่วนตีนซิ่น และมีขนาดกว้างกว่าสองยุคแรก ผ้าซิ่นตีนจกในยุคที่สามนี้เป็นแบบที่พบทอในบ้านน้ำอ่าง อำเภอตรอน

ภาพที่ 2.42 แสดงภาพลายซิ่นในยุคที่สาม

ที่มา: บ้านเกศวุฒิ 1 <http://www.oknation.net/blog/sonorwut>

ภาพที่ 2.43 แสดงภาพลายซิ่นในยุคที่สาม

ที่มา: บ้านเกศวุฒิ 1 <http://www.oknation.net/blog/sonorwut>

3.3 ลักษณะผ้าขึ้นตีนจกกลับแล

ลักษณะผ้าขึ้นตีนจกกลับแล ประกอบด้วยผ้าต่อกัน 3 ส่วน แยกตามความเชื่อว่า ผ้าต่อเป็นขึ้น ผ้านุ่งคน ถ้าผ้าขึ้นเดียวเป็นผ้านุ่งผี

3.3.1 ส่วนหัวขึ้นหรือเอวขึ้น ใช้ผ้า 2 สี คือ สีขาว สีแดง โดย สีขาวหมายถึงความบริสุทธิ์ ทำให้เกิดความสุขความเจริญ และสีแดงทำให้เกิดสิริมงคล

3.3.2 ตัวขึ้น ใช้ต่อระหว่างเอวขึ้นกับตีนขึ้น จะใช้ผ้าขึ้นมุกหรือผ้าขึ้นโกมาประกอบต่อกับตีนขึ้น

1) ผ้าขึ้นมุก คือผ้าที่มีลวดลายเอกลักษณ์ที่ได้จากการเพิ่มเส้นด้ายยืนพิเศษด้วยเทคนิคการทอ โดยใช้เส้นด้ายยืน 2 ชุด ชุดแรกใช้เส้นด้ายยืนสีเดียวหรือสีอื่นทอเป็นพื้นลายขัดธรรมดาเป็นชั้นด้ายยืนที่เป็นพื้น ชุดที่สองใช้เส้นด้ายยืนที่เพิ่มจากเส้นด้ายยืนธรรมดาเป็นชั้นด้ายยืนที่เก็บลวดลายมุก เวลาทอจะใช้วิธีการเหยียบไม้ เพื่อสลับด้ายยืนทั้งสองชั้น จะได้ลวดลายออกมาเต็มหน้าผ้า การเกิดลวดลายเกิดจากการใช้ตะกอสลายยกด้ายยืนพิเศษ และเส้นยืนพิเศษนี้จะถูกจัดไว้ตอนบนของเส้นยืนธรรมดาที่ขึงไว้ ในการทอผ้ายกมุกเส้นยืนพิเศษถูกดึงลงมาเสริมลงไปบนเส้นยืนธรรมดา และเกิดเป็นลวดลายตามแบบที่เก็บตะกอไว้ ลักษณะลวดลายผ้ายกมุกเป็นรูปลายซ้ำยาวติดต่อกันเป็นเส้นริ้วหรือแถวตามทิศทางของเส้นด้ายยืน

ผ้าขึ้นมุก ประกอบด้วยดอกมุกและขอบมุกโดยมีริมผ้าเป็นสีแดงทั้ง 2 ข้าง และมีริ้วสีครีม สีเขียวขี้ม้า และสีแดง สลับกันไปตามความสวยงาม ความกว้างของผ้ามุกรวมขอบแล้วประมาณ 19 นิ้ว ในสมัยก่อนนิยมนำผ้ามุกไปต่อกับผ้าตีนดำ ผ้าตีนแดง หรือ ผ้าตีนจก แล้วต่อหัวขึ้น เพื่อใช้เป็นผ้าถุงสำหรับใส่ไปงานต่างๆ สีที่ใช้ส่วนใหญ่เป็นสีเขียว สีแดง เมื่อต่อกับผ้าดังกล่าวแล้ว ทำให้มีความสวยงามมากขึ้น พบว่าในพื้นที่อำเภอลับแล นั้นจะมีการทอผ้ายกมุกอยู่ 3 ลาย ดังนี้

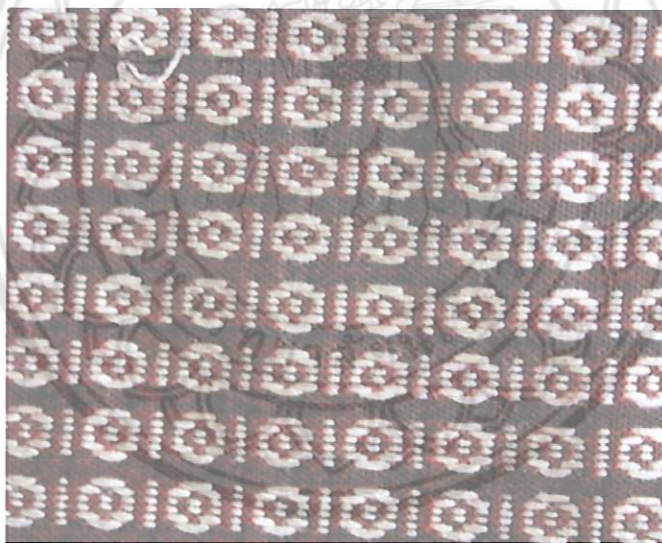
ภาพที่ 2.44 แสดงภาพผ้าขึ้นมุกขา

ที่มา: สำนักอนุรักษ์และตรวจสอบมาตรฐานหม่อนไหม กรมหม่อนไหม กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
<http://www.qsds.go.th/silkcotton>

ภาพที่ 2.45 แสดงภาพผ้าซิ่นมุกห้า

ที่มา: สำนักอนุรักษ์และตรวจสอบมาตรฐานหม่อนไหม กรมหม่อนไหม กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
<http://www.qsds.go.th/silkcotton>

ภาพที่ 2.46 แสดงภาพผ้าซิ่นมุกหก

ที่มา: สำนักอนุรักษ์และตรวจสอบมาตรฐานหม่อนไหม กรมหม่อนไหม กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
<http://www.qsds.go.th/silkcotton>

2) ผ้าซิ่นไก ตัวซิ่นเป็นผ้าปั่นไก คือ ใช้เส้นไหม 2 เส้น ได้แก่ สีดำกับสีเขียว ใช้เป็นไหมยืน พุงด้วยไหมสีดำ เมื่อทอออกมาจะเป็นผ้าลายทางกระรอก ใช้เทคนิคการทอลายซัด

3.3.3 ตีนซิ่น คือ เชิงซิ่นเป็นส่วนที่อยู่ข้างล่างสุด เป็นการทอลวดลายต่างๆ และสีสันทตามความชอบของแต่ละบุคคล การทอเก็บตีนนั้นจึงเป็นงานทำห้ายและเป็นงานที่ผู้หญิงลับแล สมัยก่อนจะแสดงความสามารถออกมา โดยความเชื่อชาวลับแลนั้นมีความเชื่อที่ว่า ตีนซิ่น จะมี ลักษณะของผ้าซิ่นแว่นที่ไม่ต่อกัน โดยการทอผ้าลวดลายอื่นๆแทรกตรงกลาง หรือนำผ้าผืนเล็กๆคั่น ระหว่างกลางไว้ เรียกว่า “หมายซิ่น” เพื่อเป็นการแก้เคล็ดเกี่ยวกับคุณไสยเสน่ห์ยาแฝก

3.4 ลวดลายผ้าซิ่นตีนจกลับแล

ลวดลายผ้าซิ่นตีนจกของอำเภอลับแล ประกอบด้วย 2 แบบ คือ ลวดลายหลัก และ ลวดลายประกอบ

3.4.1 ลวดลายหลัก จะเป็นลวดลายที่เป็นหลักอยู่ตรงกลาง ของการทอผ้าตีนจก จะมีขนาดใหญ่กว่าเด่นกว่าลายประกอบ ลวดลายหลักมีทั้งหมด 16 ลาย จำแนกเป็นกลุ่ม ๆ ดังนี้

1) กลุ่มลายหงส์ จำนวน 5 ลาย ได้แก่

ลายซิ่นหงส์น้อย มาจากสัตว์ในวรรณคดีที่มีในคำเทศน์ของศาสนาพุทธ

ภาพที่ 2.47 แสดงภาพลายซิ่นหงส์น้อย

ที่มา: บ้านเกศวุฒิ 1 <http://www.oknation.net/blog/sonorwut>

ลายซิ่นหงส์ทะเลาม (หงส์ขนาดกลาง) ทะราม แปลว่า ขนาดกลาง ในศิลาจารึกของพ่อขุนรามคำแหง

ภาพที่ 2.48 แสดงภาพลายซิ่นหงส์ทะเลาม

ที่มา: บ้านเกศวุฒิ 1 <http://www.oknation.net/blog/sonorwut>

โบราณปัจจุบันไม่นิยม

ลายหงส์ขึ้นใหญ่ (ใหญ่) มาจากลักษณะของดอกกลอย มีเฉพาะในสมัย

ภาพที่ 2.49 แสดงภาพลายขึ้นหงส์ใหญ่

ที่มา: บ้านเกศวุฒิ 1 <http://www.oknation.net/blog/sonorwut>

ลายหงส์ขึ้นเครือ มาจากลักษณะของลายหงส์ที่ต่อกันไปไม่จบ

ภาพที่ 2.50 แสดงภาพลายขึ้นหงส์เครือ

ที่มา: บ้านเกศวุฒิ 1 <http://www.oknation.net/blog/sonorwut>

ลายหงส์ขึ้นขัง มาจากลักษณะของขอล้อมหงส์อยู่ เหมือนหงส์ถูกขังอยู่

ภาพที่ 2.51 แสดงภาพลายขึ้นหงส์ขัง

ที่มา: บ้านเกศวุฒิ 1 <http://www.oknation.net/blog/sonorwut>

- 2) กลุ่มลายนก จำนวน 1 ลาย ได้แก่
ลายชิ้นนกกน้อย มาจากลักษณะของสัตว์ที่มีอยู่ตามธรรมชาติ

ภาพที่ 2.52 แสดงภาพลายชิ้นนกกน้อย

ที่มา: บ้านเกศวุฒิ 1 <http://www.oknation.net/blog/sonorwut>

- 3) กลุ่มลายขอ จำนวน 3 ลาย ได้แก่
ลายชิ้นดอกสองขอ มาจากลักษณะของขอเกี่ยว

ภาพที่ 2.53 แสดงภาพลายชิ้นดอกสองขอ

ที่มา: บ้านเกศวุฒิ 1 <http://www.oknation.net/blog/sonorwut>

- ลายชิ้นดอกสี่ขอ มาจากลักษณะของขอ 4 ขอเกี่ยว

ภาพที่ 2.54 แสดงภาพลายชิ้นดอกสี่ขอ

ที่มา: บ้านเกศวุฒิ 1 <http://www.oknation.net/blog/sonorwut>

ลายซิ่นดอกแปดขอ มาจากลักษณะของขอ 8 ขอเกี่ยว

ภาพที่ 2.55 แสดงภาพลายซิ่นดอกแปดขอ

ที่มา: บ้านเกศวุฒิ 1 <http://www.oknation.net/blog/sonorwut>

4) กลุ่มลายงู จำนวน 2 ลาย ได้แก่

ลายซิ่นงูเหลือม มาจากลักษณะของงูเหลือมที่กำลังเลื้อย

ภาพที่ 2.56 แสดงภาพลายซิ่นงูเหลือม

ที่มา: บ้านเกศวุฒิ 1 <http://www.oknation.net/blog/sonorwut>

ลายซิ่นงูเหลือมสามตัว มาจากลักษณะของงูเหลือมสามตัวที่กำลังเลื้อย

เรียกอีกอย่างว่า ลายงูเหลือมแม่ลูก

ภาพที่ 2.57 แสดงภาพลายซิ่นงูเหลือมสามตัว

ที่มา: บ้านเกศวุฒิ 1 <http://www.oknation.net/blog/sonorwut>

- 5) กลุ่มลายเกิดถวา จำนวน 2 ลาย ได้แก่
ลายขึ้นเกิดถวาหรือประแจเงิน มาจากลักษณะของดอกพุดซ้อน

ภาพที่ 2.58 แสดงภาพลายขึ้นเกิดถวาหรือประแจเงิน

ที่มา: บ้านเกศวุฒิ 1 <http://www.oknation.net/blog/sonorwut>

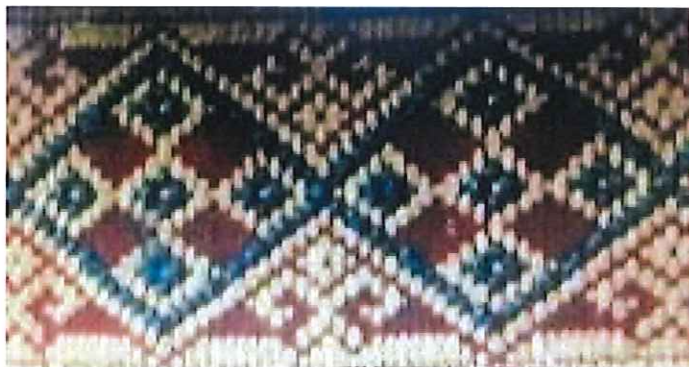
- ลายขึ้นเกิดถวาในห้องแปดเหลี่ยม มาจากลักษณะของลายเกิดถวา ล้อม
ด้วยห้องแปดเหลี่ยม

ภาพที่ 2.59 แสดงภาพลายขึ้นลายเกิดถวาในห้องแปดเหลี่ยม

ที่มา: บ้านเกศวุฒิ 1 <http://www.oknation.net/blog/sonorwut>

- 6) กลุ่มลายดาวดิงส์ จำนวน 3 ลาย ได้แก่
ลายขึ้นดาวดิงส์ มาจากลักษณะของ ดอกดิง เป็นพืชสมุนไพรสำหรับทำยา

ภาพที่ 2.60 แสดงภาพลายขึ้นดาวดิงส์

ที่มา: บ้านเกศวุฒิ 1 <http://www.oknation.net/blog/sonorwut>

ลายขึ้นดาวเสร็จหรือดอกกระเบื้อง มาจากลักษณะของดาวเคลื่อน หรือ ลักลักษณะของกระเบื้องสำหรับใช้มุงหลังคา

ภาพที่ 2.61 แสดงภาพลายขึ้นดาวเสร็จหรือดอกกระเบื้อง

ที่มา: บ้านเกศวุฒิ 1 <http://www.oknation.net/blog/sonorwut>

ลายขึ้นดอกเคี้ยวหรือหนาวเตย มาจากลักษณะของหนามของต้นเตย

ภาพที่ 2.62 แสดงภาพลายขึ้นดาวดั่งส์

ที่มา: บ้านเกศวุฒิ 1 <http://www.oknation.net/blog/sonorwut>

3.4.2 ลวดลายประกอบ จะเป็นลวดลายที่เป็นลวดลายที่ทอเพิ่มเติม หรือประกอบลายหลัก ด้านบนและ ด้านล่างให้งดงามมากยิ่งขึ้น มีทั้งหมด 37 ลาย จำแนกเป็นกลุ่ม ๆ ดังนี้

1) กลุ่มลายนก จำนวน 8 ลาย ได้แก่

ลายนกคุ้ม มาจากลักษณะของนกคุ้มที่เป็นสัตว์ที่อยู่ในป่า

ลายนกไล่ถ้อย มาจากลักษณะของนกที่เดินเรียงเป็นแถว

ลายนกกินน้ำร่วมต้น มาจากลักษณะของนกที่ใช้ปากกินน้ำในคนโทร่วมกัน สองตัว ภาษาเหนือเรียกคนโทว่า “น้ำตัน”

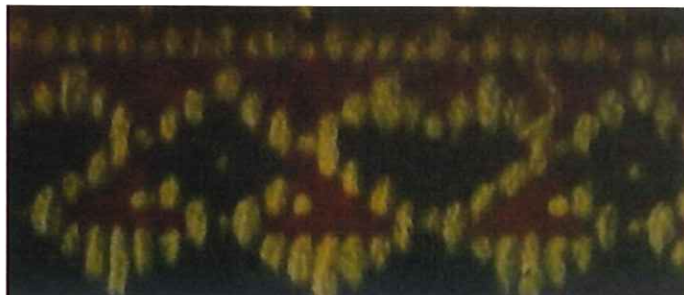
ลายนกเดียว มาจากลักษณะของนกที่เดินตามกันไป ภาษาเหนือ “เดียว หมายถึงการตาม การเดินทาง

ลายนกขี่รถ/ลายนกกม้า มาจากลักษณะของนกยืนบนรถหรือหลังม้า

ลายนกขึ้นหัวลง มาจากลักษณะของนกที่มีอยู่ตามธรรมชาติ

ลายนกขออุ้ม มาจากลักษณะของการเรียงตัวของนกสลับกับลายขออุ้ม

ลายนกกาบดอกไม้ มาจากลักษณะของนกที่ยืนคาบดอกไม้

ภาพที่ 2.63 แสดงภาพลายนกกุ่ม

ที่มา: คุณรุ่งทิพย์ แผลงฤทธิ์ <https://www.gotoknow.org/posts/169202>

ภาพที่ 2.64 แสดงภาพลายนกกินน้ำร่วมต้น

ที่มา: คุณรุ่งทิพย์ แผลงฤทธิ์ <https://www.gotoknow.org/posts/169202>

2) กลุ่มลายนาคหรือธง จำนวน 21 ลาย ได้แก่

ลายนาค มาจากลักษณะของพญานาคเรียงซ้อนกันสามตัว

ลายนกกैया มาจากลักษณะของพญานาคที่เกี่ยวข้องพันกัน

ลายงูป็นข้าว มาจากลักษณะของงูที่พันรอบไม้ไผ่ ภาษาเหนือ “ข้าว”

หมายถึง ไม้ที่มีลักษณะยาวๆทำจากไม้ไผ่ ใช้สอยผลไม้

ภาพที่ 2.65 แสดงภาพลายนาค

ที่มา: คุณรุ่งทิพย์ แผลงฤทธิ์ <https://www.gotoknow.org/posts/169202>

3) กลุ่มลายขอ จำนวน 5 ลาย ได้แก่

ลายขอไล่ มาจากลักษณะของขอที่เรียงต่อกันไป

ลายขอไล่ข้างเดียว มาจากลักษณะของขอเรียงต่อกันไป

ลายขออุ้ม มาจากลักษณะของคนที่กำลังจะอุ้มอะไรอยู่

ลายขอคว่ำขอหงาย/ขอซ้ายขอขวา มาจากลักษณะของขอที่ใช้ในบ้าน

ลายขอวงศุ มาจากลักษณะของวงศุของถ้ำงัดน้ำ ภาษาเหนือเรียกว่า “ศุ”

ภาพที่ 2.66 แสดงภาพลายขออุ้ม

ที่มา: คุณรุ่งทิพย์ แผลงฤทธิ์ <https://www.gotoknow.org/posts/169202>

ภาพที่ 2.67 แสดงภาพลายขอไล่ข้างเดียว

ที่มา: คุณรุ่งทิพย์ แผลงฤทธิ์ <https://www.gotoknow.org/posts/169202>

4) กลุ่มลายจากพืช จำนวน 8 ลาย ได้แก่

ลายไฮ้อยหรือไทร้อย มาจากลักษณะของรากต้นไทร ภาษาไทยพวนเรียกว่า “ไฮ้อย”

ลายดอกก้ามกุ้ง มาจากลักษณะของดอกส้มกุ้งหรือต้นก้ามกุ้ง

ลายนกลสร้อย มาจากลักษณะของลูกนุ่นหรือลูกจ๊วที่ห้อยจากกิ่งก้านจากรังนก คนลัับแลเรียกว่า “จ๊วสร้อย”

ลายกาบ มาจากลักษณะของกาบไม้เป็นรูปสามเหลี่ยม

ลายดอกมะจา มาจากลักษณะของดอกไม้พุ่มชนิดหนึ่ง มีดอกเล็กสีม่วง มีผลเล็กเท่าผลผักบุ้ง เมื่อสุกจะมีรสหวาน สามารถรับประทานได้ มีใบคล้ายชมพู

ลายดอกมะโอ มาจากลักษณะของดอกส้มโอที่กำลังบาน

ลายสร้อยดอกหมาก มาจากลักษณะของดอกหมาก

ลายดอกเปา มาจากลักษณะของดอกต้นรัง

ลายสร้อยดอกพร้าว มาจากลักษณะของดอกมะพร้าว

ลายหนามเตยหรือลายเคี้ยว มาจากลักษณะของหนามของต้นเตย

ดอกบัวที่ตั้งขึ้น

ลายบัวคว่ำบัวหงาย มาจากลักษณะของดอกบัวที่คว่ำหน้าดอกหงายกลับ

ลายดอกแดง มาจากลักษณะของดอกแดงกวาหรือแดงไทย
 ลายขอเตี้ยกั้วหรือขอคัตคั่ว มาจากลักษณะของหนามของดอกคัตคั่ว
 ใช้กันขอบของจีน เพื่อแบ่งสัดส่วนของเอวจีน ตัวจีน และตีนจีน ให้ชัดเจน

ลายขออึ่ง มาจากลักษณะของตัวอึ่งอ่างที่เหยียดขาทั้งสองข้าง

ลายขอกำมปู มาจากลักษณะของกำมปูที่ชูกำมออกมาทั้งสองข้าง

ลายขามดแดง มาจากลักษณะของตัวมดที่มีขายื่นออกมาข้างตัว

ลายหมายี่เขี้ยว มาจากลักษณะของสุนัขที่กำลังยิงฟัน

ลายพินปลา มาจากลักษณะของลายไทยที่เรียกว่า “ลายพินปลา”

ลายขอผักกูด มาจากลักษณะของต้นผักกูด

ลายประจำยาม มาจากลักษณะของลายไทยที่เรียกว่า “ลายประจำยาม

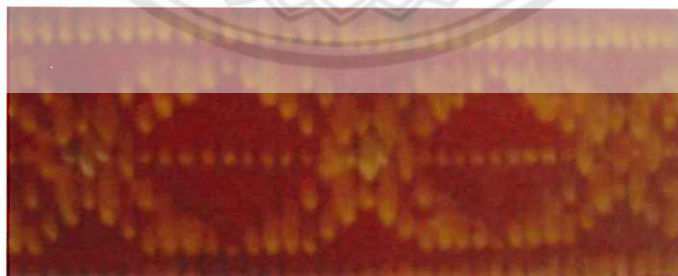
กำมกึ่ง”

ลายค้ำงเทียน มาจากลักษณะของเซียงเทียน

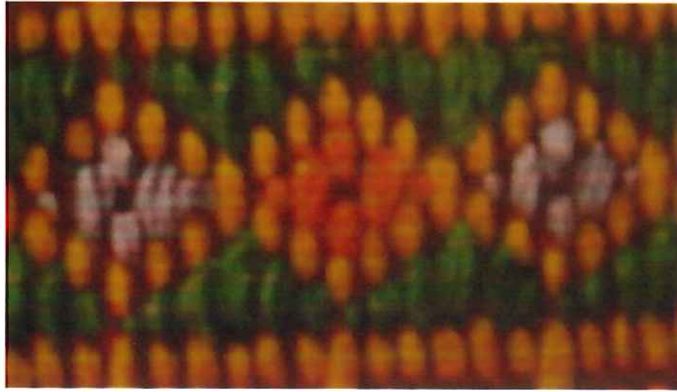
ภาพที่ 2.68 แสดงภาพลายไฮ้อยหรือไทร้อย

ที่มา: คุณรุ่งทิพย์ แผลงฤทธิ์ <https://www.gotoknow.org/posts/169202>

ภาพที่ 2.69 แสดงภาพลายดอกมะโอ

ที่มา: คุณรุ่งทิพย์ แผลงฤทธิ์ <https://www.gotoknow.org/posts/169202>

ภาพที่ 2.70 แสดงภาพลายดอกแดง

ที่มา: คุณรุ่งทิพย์ แผลงฤทธิ์ <https://www.gotoknow.org/posts/169202>

ภาพที่ 2.71 แสดงภาพลายดอกมะจ๋า

ที่มา: คุณรุ่งทิพย์ แผลงฤทธิ์ <https://www.gotoknow.org/posts/169202>

ภาพที่ 2.72 แสดงภาพลายขอฝักกูด

ที่มา: คุณรุ่งทิพย์ แผลงฤทธิ์ <https://www.gotoknow.org/posts/169202>

ภาพที่ 2.73 แสดงภาพลายดอกดาวดิงส์

ที่มา: คุณรุ่งทิพย์ แผลงฤทธิ์ <https://www.gotoknow.org/posts/169202>

ลวดลายต่าง ๆ ของผ้าทอขึ้นดินจกกลับแล มีความหมายและความเชื่อในลวดลาย ซึ่งลวดลายส่วนใหญ่มักจะได้มาจากความคิดและจินตนาการที่เกิดขึ้นตามธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จากพืช สัตว์ สิ่งของ เครื่องใช้ต่างๆ ซึ่งเป็นสิ่งที่เกี่ยวข้องกับวิถีชีวิตและสังคมที่อยู่รอบๆ ตัวของผู้หญิงเป็นสิ่งสำคัญ ทั้งพืช สัตว์ และ สิ่งของรอบๆ บ้านที่ผู้หญิงรู้จัก โดยแบ่งออกเป็น 4 กลุ่ม ดังนี้

กลุ่มที่ 1 กลุ่มที่ได้จากการลอกเลียนแบบธรรมชาติ จำพวกพืชชนิดต่าง ๆ ที่เป็นสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติและเกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวัน เช่น ลายที่ได้จากดอกไม้ เป็นสิ่งที่แสดงให้เห็นถึงความอุดมสมบูรณ์ทางธรรมชาติของพื้นที่ในบริเวณนี้

กลุ่มที่ 2 ลวดลายสัตว์อื่น ๆ ที่มีอยู่ตามธรรมชาติที่ชาวบ้านพบปะและเห็นอยู่เป็นประจำ เช่น ปู มดแดง สุนัข และนกต่าง ๆ

กลุ่มที่ 3 กลุ่มของลายผ้าที่เกิดจากการสังเกตส่วนต่าง ๆ ของอุปกรณ์เครื่องใช้ ได้แก่ งวงถึงตัก น้ำ (คุ) เชิงเทียน

กลุ่มที่ 4 กลุ่มที่ได้มาจากลายไทย มักพบเห็นจากงานสถาปัตยกรรมและพบในลวดลายผ้าจากอดีต

3.5 ขั้นตอนและกระบวนการผลิตผ้าขึ้นดินจกกลับแล

ผ้าขึ้นดินจกกลับแล ได้มีการออกแบบและพัฒนาในด้านความหลากหลายทางด้าน รูปแบบ สีส้น และมีวัตถุประสงค์ผลิต คือ โดยนำเส้นไหมแท้มาย้อมสีธรรมชาติ และยังคงเอกลักษณ์ แบบผ้าขึ้นลับแล การทอผ้าผืนเป็นการใช้หลักการทอผ้าเบื้องต้น ที่นำเอาด้ายเส้นยืนและด้ายเส้นพุ่งมาขัดกัน เพื่อให้เกิดเป็นผืนผ้า โดยด้ายเส้นพุ่งและเส้นยืนอาจเป็นด้ายสีเดียวกัน หรือต่างสีกัน หรือนำเอาเส้นด้ายที่เป็นดินเงินหรือดินทองมาทอควบด้าย เพื่อให้ผ้ามีความมันระยับสวยงามยิ่งขึ้นโดยมีขั้นตอนดังต่อไปนี้

3.5.1 การเตรียมด้าย

- ก่อนทำเส้นด้ายจะต้องเอาด้ายมาหีบฝ้ายด้วยไม้พันสำลีแล้วยิงด้วย “ก้ง” หรือ ธนู เรียกว่า “ก้งติดฝ้าย”

- นำฝ้ายที่ได้จากการพันสำลีนำไปปั่นในเครื่องปั่นฝ้ายให้ได้ฝ้ายออกมา
- ใช้เปียพันด้ายออกมาเป็นม้วนๆ

ภาพที่ 2.74 แสดงภาพตัวอย่างเครื่องมือในการปั่นด้าย

- นำไปคั้นกับน้ำข้าว นำมากระตุกให้เศษขาวหลุดออกให้หมด เพื่อไม่ให้เศษข้าว ไปด้วย จะทำให้ด้ายขาดได้ง่าย นำไปตากให้แห้ง ขั้นตอนนี้จะทำให้เส้นด้ายนั้นมีความเหนียว และแข็งแรงทนทาน

- นำกวักไปใส่กับหางเหน แล้วนำไปกวักคู่กับระวิงใส่ด้าย แล้วนำไปโวันและถอดออกมาต่อกับด้ายที่มีอยู่ นำไปสู่ขั้นตอนการย้อมสีจากธรรมชาติและ การทอต่อไป

3.5.2 การย้อมสีฝ้ายด้วยสีธรรมชาติ

- สีแดง ได้จาก รากยอ แก่นฝาง ลูกคำแสด เปลือกสมอ ครั่ง
- สีน้ำเงินและสีฟ้าคราม ได้จาก ต้นคราม
- สีเหลือง ได้จาก มะกาย
- สีเหลืองจำปา ได้จาก คำแสด
- สีดำ ได้จาก ผลมะเกลือ ผลและเปลือกสมอ
- สีส้ม ได้จาก เมล็ดคำแสด
- สีเหลืองอมส้ม ได้จาก ดอกคำฝอย
- สีชมพู ได้จาก ต้นฝาง ต้นมหากาฬ
- สีน้ำตาล ได้จาก เปลือกสะเดา
- สีเขียว ได้จาก ใบหูกวาง

ภาพที่ 2.74 แสดงภาพตัวอย่างฝ้าย

ภาพที่ 2.75 แสดงภาพตัวอย่างฝ้ายหลังย้อมสีธรรมชาติ

3.5.3 วิธีการทอผ้าขึ้นตีนจก

นำด้ายไปม้วนให้เป็นหลอด แล้วนำไปในกระสวย และนำไปทอโดยใช้กระสวยพุ่ง ไปมาขั้นตอนการทอจะมีไม้ 2 ท่อน เขยิบขึ้นลง เพื่อให้ด้ายสานกันไปมาจนกลายเป็นผืนๆ ขั้นตอนการทอนั้น จำเป็นจะต้องใช้ความชำนาญ ความระมัดระวัง และความประณีตเป็นอย่างมาก โดยมีเทคนิคการทอ คือ

1) การจิด หมายถึง กรรมวิธีในการทอผ้าเพื่อให้เกิดลวดลายต่างๆ ขึ้นมา โดย วิธีการเพิ่มเส้นด้ายพุ่งพิเศษในระหว่างการทอ เพื่อให้เกิดลวดลายที่โดดเด่นกว่าสีพื้น วิธีการทำคือ ใช้ไม้ เขี่ยหรือสะกิด เพื่อซ้อนเส้นด้ายยืนขึ้น แล้วสอดเส้นด้ายพุ่ง ไปตามแนวที่ถูกจัดซ้อน จึงหวะ การสอดเส้นด้ายพุ่งนี้เอง ที่ทำให้เกิดเป็นลวดลายต่าง ๆ

2) วิธีการทอแบบจก หมายถึง เทคนิคการทอผ้าเพื่อให้เกิดลวดลายต่างๆ โดย เพิ่มเส้นด้ายพุ่งพิเศษสอดขึ้นลง วิธีการคือ ใช้ขนเม่น ไม้ หรือนิ้ว สอดเส้นด้ายยืนขึ้น แล้วสอด เส้นด้ายพุ่งพิเศษเข้าไป ซึ่งจะทำให้เกิดเป็นลวดลายเป็นช่วง ๆ สามารถทำสลับสีลวดลายได้หลากหลาย สี ซึ่งจะแตกต่างจากการจิดตรงที่ จิดที่เป็นการใช้เส้นด้ายพุ่งพิเศษเพียงสีเดียว การทอผ้าวิธีจกใช้ เวลานานมากมักทำ เป็นผืนผ้า หน้าแคบใช้ต่อกับตัวขึ้น เรียกว่า “ขึ้นตีนจก” การทอผ้าขึ้นตีนจก วัสดุที่ใช้ทอนิยมทั้งไหมและฝ้ายซึ่งมีหลายแบบแตกต่างกันออกไป คือ

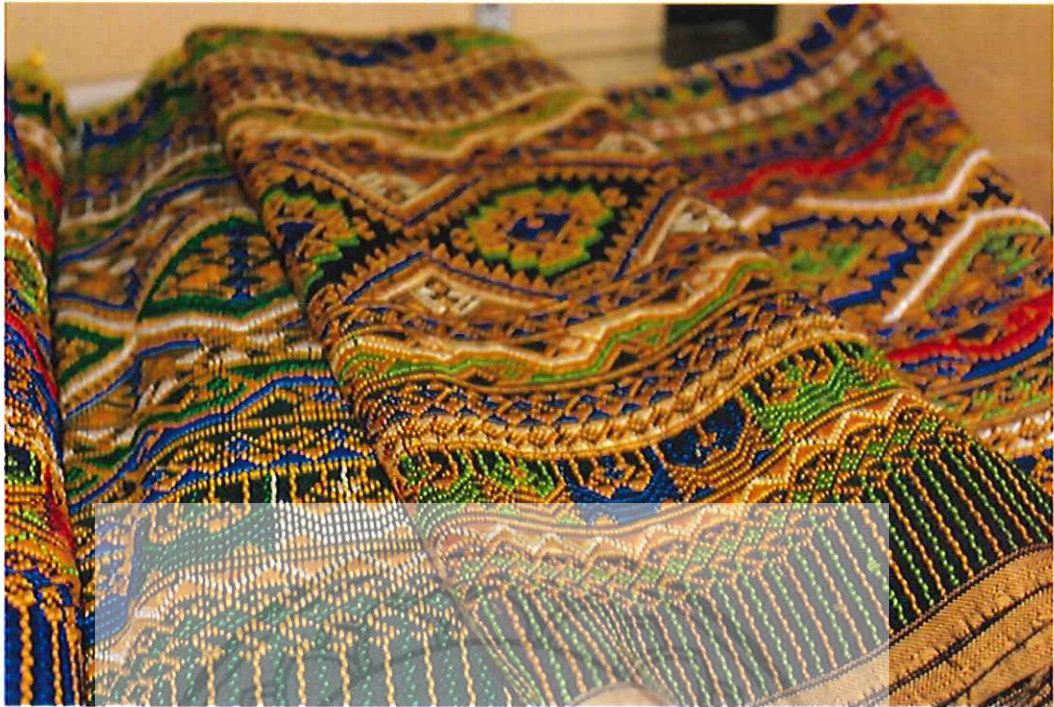
2.1) การยืนด้ายโทเล เก็บลายด้วยไหม พุ่งด้ายโทเล คือ วิธีการทอผ้าขึ้นตีนจกโดยใช้ด้ายโทเลทำเครือ และเป็นเส้นด้ายพุ่ง เก็บลายด้วยเส้นใยไหม

2.2) ยืนด้ายโทเล เก็บด้ายด้วยไหมพุ่งไหม คือ วิธีการทอผ้าขึ้นตีนจก โดยใช้ด้ายโทเลทำเครือ ใช้เส้นไหมในการเก็บลาย และใช้พุ่ง

2.3) ยืนไหม เก็บลายด้วยไหม พุ่งไหม คือ วิธีการทอผ้าขึ้นตีนจก โดยใช้เส้นใยไหม ทำเครือ เก็บลายและใช้พุ่ง

ภาพที่ 2.76 แสดงภาพตัวอย่างการทอผ้าขึ้นตีนจกส่วนตัวขึ้น (ขึ้นมุก)

ภาพที่ 2.77 แสดงภาพตัวอย่างผ้าซิ่นตีนจก (ส่วนตีนจก)

ภาพที่ 2.78 แสดงภาพตัวอย่างผ้าซิ่นตีนจก

4. ข้อมูลเกี่ยวกับเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัยได้ทำการสืบค้นข้อมูลเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพิ่มเติม เพื่อใช้ศึกษาเป็นแนวทางการออกแบบเครื่องประกอบการแต่งกายบุรุษ จากผ้าขึ้นตีนจก อำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์ มีดังต่อไปนี้

บัวรัตน์ และคณะ (2542) ได้พบว่าหลักฐานในการใช้ผ้าไทยตั้งแต่สมัยก่อน ประวัติศาสตร์ ผ้าที่ใช้ในแต่ละยุคสมัยในแต่ละท้องถิ่นก็มีความแตกต่างกันบ้างด้านรูปแบบและ ลวดลาย โดยเฉพาะส่วนของผ้าพื้นเมืองนั้น พบว่า ผ้าทอพื้นบ้าน พื้นเมืองที่เป็นแบบดั้งเดิมในแต่ละท้องถิ่น มีวิธีการทอที่มีรูปแบบที่แตกต่างกัน ส่วนใหญ่ใช้สีธรรมชาติมาย้อมเส้นฝ้ายและไหม ได้จัดกลุ่มของผ้าโดยพิจารณาจากวิธีการทอซึ่งได้จัดแบ่งผ้าทอในประเทศไทยออกเป็น 5 กลุ่ม คือ ผ้าทอ ผ้ายก ผ้าจก ผ้าขีด และผ้ามัดหมี่

ทรงยศ บัวสำลี (พ.ศ.2555) คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์, มหาวิทยาลัยนเรศวร ได้ทำวิจัยเรื่องการออกแบบรองเท้าหนังลำลองบุรุษของกลุ่มชุมชนท่าซุง อำเภอเมือง จังหวัดอุทัยธานี โดยได้แนวคิดมาจากปลากะเบน และถูกตัดทอนให้เกิดเป็นกราฟิกที่สวยงาม แปลกใหม่ไปจากผลิตภัณฑ์เดิม สามารถช่วยเพิ่มมูลค่าให้แก่ผลิตภัณฑ์ได้เป็นอย่างดี ก่อให้เกิดประโยชน์และความพึงพอใจแก่ผู้ซื้อสินค้าได้

ทวีเกียรติ แกนุ (พ.ศ.2555) คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์, มหาวิทยาลัยนเรศวร ได้ทำวิจัยเรื่องการออกแบบเครื่องแต่งกายสตรีจากผ้าขึ้นตีนจก อำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์ โดย จากการออกแบบเครื่องแต่งกายสตรีจากผ้าขึ้นตีนจก โดยได้รับแรงบันดาลใจจาก ตำนานเล่าขานของเมืองลับแล และได้ผลงานที่ออกแบบมาภายใต้ชื่อผลงาน “สัจจะ” ซึ่งจะใช้เส้นตรงมาประกอบกับผลงาน เส้นตรงนั้นมีความหมาย คือ ความตรงไปตรงมา ไมโกหก หนักแน่นและอดทน ถ่ายทอดผ่านคอลเล็กชันการออกแบบเครื่องแต่งกายสตรีจากผ้าขึ้นตีนจก

รุจิรา ถาวรศักดิ์ (พ.ศ.2557) คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์, มหาวิทยาลัยนเรศวร ได้ทำวิจัยเรื่องการออกแบบรองเท้าแฟชั่นบุรุษจากผ้าทอมือ โครงการหลวงดอยตุง อำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย โดยการออกแบบรองเท้าแฟชั่นบุรุษจากผ้าทอมือที่เป็นเศษเหลือจากกระบวนการผลิตของโครงการหลวงดอยตุง อำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย จะออกแบบจำนวน 5 คู่ ต่อ 1 คอลเล็กชัน ตามแนวคิดแรงบันดาลใจของผู้วิจัย โดยการออกแบบโครงสร้างผลิตภัณฑ์สามารถสร้างผลิตภัณฑ์ที่แปลกใหม่ มีความสวยงาม เพิ่มมูลค่าให้แก่ผลิตภัณฑ์ได้เป็นอย่างดี การออกแบบกราฟิกส่งเสริมภาพลักษณ์และความเป็นเอกลักษณ์โดยสร้างความโดดเด่นในการจัดองค์ประกอบ การใช้ลวดลายสร้างภาพลักษณ์เรื่องราวเป็นตัวตนของผลิตภัณฑ์ เพื่อสร้างความสวยงามและความแตกต่างให้แก่ผลิตภัณฑ์ได้

เมธี ฉัตรทอง (พ.ศ.2556) คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์, มหาวิทยาลัยนเรศวร ได้ทำวิจัยเรื่องการออกแบบเครื่องประกอบการแต่งกาย แรงบันดาลใจจากตัวละคร ในภาพยนตร์เรื่อง ดาร์ค ซาโดว์ส แวมไพร์ มินิยูค โดย จากการตีความเชิงลึกของเนื้อหาและบทบาทของตัวละครหลักในภาพยนตร์เรื่อง ดาร์ค ซาโดว์ส แวมไพร์ มินิยูค สู่การออกแบบ คอลเล็กชันเครื่องประกอบการแต่งกาย ที่สะท้อนความเป็นตัวตนของเหล่าตัวละครหลักผสมผสานกับเสน่ห์และความเท่ที่เรียบง่ายและคลาสสิกของเนื้อหาภาพยนตร์ ผ่านฟังก์ชันรูปทรง สีเส้นและลวดลายของเครื่องประกอบการแต่งกายแต่ละชิ้น ในคอลเล็กชันที่เรียบง่ายแต่มีละชั้นเชิงแฝงเสน่ห์ที่น่าค้นหา

จากการศึกษาค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในการออกแบบเครื่องประกอบการแต่งกายบุรุษ จากผ้าขึ้นตีนจก อำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์ ผู้วิจัยได้ข้อสรุปข้อมูลทั้งหมดเพื่อกำหนดแนวคิดในการสร้างสรรค์ผลงานการออกแบบเครื่องประกอบการแต่งกายบุรุษ จากผ้าขึ้นตีนจก อำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์ จำนวน 1 คอลเล็กชัน 2 โอกาส ซึ่งจะให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ในการวิจัยและเพื่อเข้าสู่กระบวนการวิธีการดำเนินการวิจัยต่อไป

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการออกแบบเครื่องประกอบการแต่งกายบุรุษจากผ้าขึ้นตีนจก อำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์ โดยมุ่งเน้นประวัติความเป็นมา รูปแบบ และความสำคัญของผ้าขึ้นตีนจก อำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์ ตลอดจนทางด้านคามสวยงามของผ้าขึ้นตีนจกและการออกแบบเครื่องประกอบการแต่งกายบุรุษจากผ้าขึ้นตีนจกให้มีความหลากหลาย สร้างเอกลักษณ์ให้โดดเด่น และมีความทันสมัยมากยิ่งขึ้น

ผลงานที่ออกแบบมานั้นจะมีความเป็นผู้ชายที่ทันสมัยและร่วมสมัย มั่นใจในตัวเอง แต่ยังคงมีกลิ่นอายความเป็นดั้งเดิม ความเป็นพื้นถิ่น ที่แสดงออกจากการใช้ผ้าขึ้นตีนจกเป็นวัสดุหลักของการตัดเย็บ โดยใช้แนวคิดจากวัฒนธรรมของชาวไทยญวนมาประยุกต์เข้ากับความเป็นสมัยใหม่ จึงได้มาเป็น แนวคิด “REDEFINING CULTURE” วัฒนธรรมนิยามใหม่ เปรียบได้กับการผสมผสานระหว่างของสองสิ่งตรงข้ามเพื่อสร้างความรู้สึกร่วมกัน ถ่ายทอดผ่านการออกแบบเครื่องประกอบการแต่งกายบุรุษที่สามารถสวมใส่ได้จริงในชีวิตประจำวัน นอกจากนี้ยังวิธีการดำเนินการวิจัยเชิงปริมาณใช้ในการดำเนินงานวิจัยเป็นหลัก โดยผู้วิจัยมีขั้นตอนการดำเนินงานวิจัยดังนี้

ขั้นตอนการดำเนินงานวิจัย

1. การกำหนดประชากรและกลุ่มเป้าหมาย
2. ศึกษาเอกสารและเก็บรวบรวมข้อมูลใช้ระเบียบวิจัย
3. การออกแบบเครื่องประกอบการแต่งกายบุรุษจากผ้าขึ้นตีนจก อำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์
4. สรุปผลการศึกษาและวิเคราะห์การออกแบบเครื่องประกอบการแต่งกายบุรุษจากผ้าขึ้นตีนจก อำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์

ขั้นตอนที่ 1 การกำหนดประชากรและกลุ่มเป้าหมาย

การออกแบบเครื่องประกอบการแต่งกายบุรุษจากผ้าขึ้นตีนจก อำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์ มุ่งเน้นกลุ่มเป้าหมายดังนี้

เพศ	: ชาย
อายุ	: 20 – 35 ปี
รายได้	: 15,000 - 30,000 บาท/ เดือนขึ้นไป
อาชีพ	: นักศึกษา พนักงานบริษัท ผู้ประกอบการ
วิถีการดำเนินชีวิต	: ใช้ชีวิตในรูปแบบสังคมเมือง มีไลฟ์สไตล์ทันสมัยและร่วมสมัย รักการแต่งตัว ชอบการเปลี่ยนแปลง และพัฒนาตัวเองตลอดเวลา มีอาชีพที่มั่นคง รายได้สูง

ภาพที่ 3.1 แสดงภาพกลุ่มประชากรและกลุ่มเป้าหมาย

ขั้นตอนที่ 2 ศึกษาเอกสารและเก็บรวบรวมข้อมูลใช้ระเบียบวิจัย

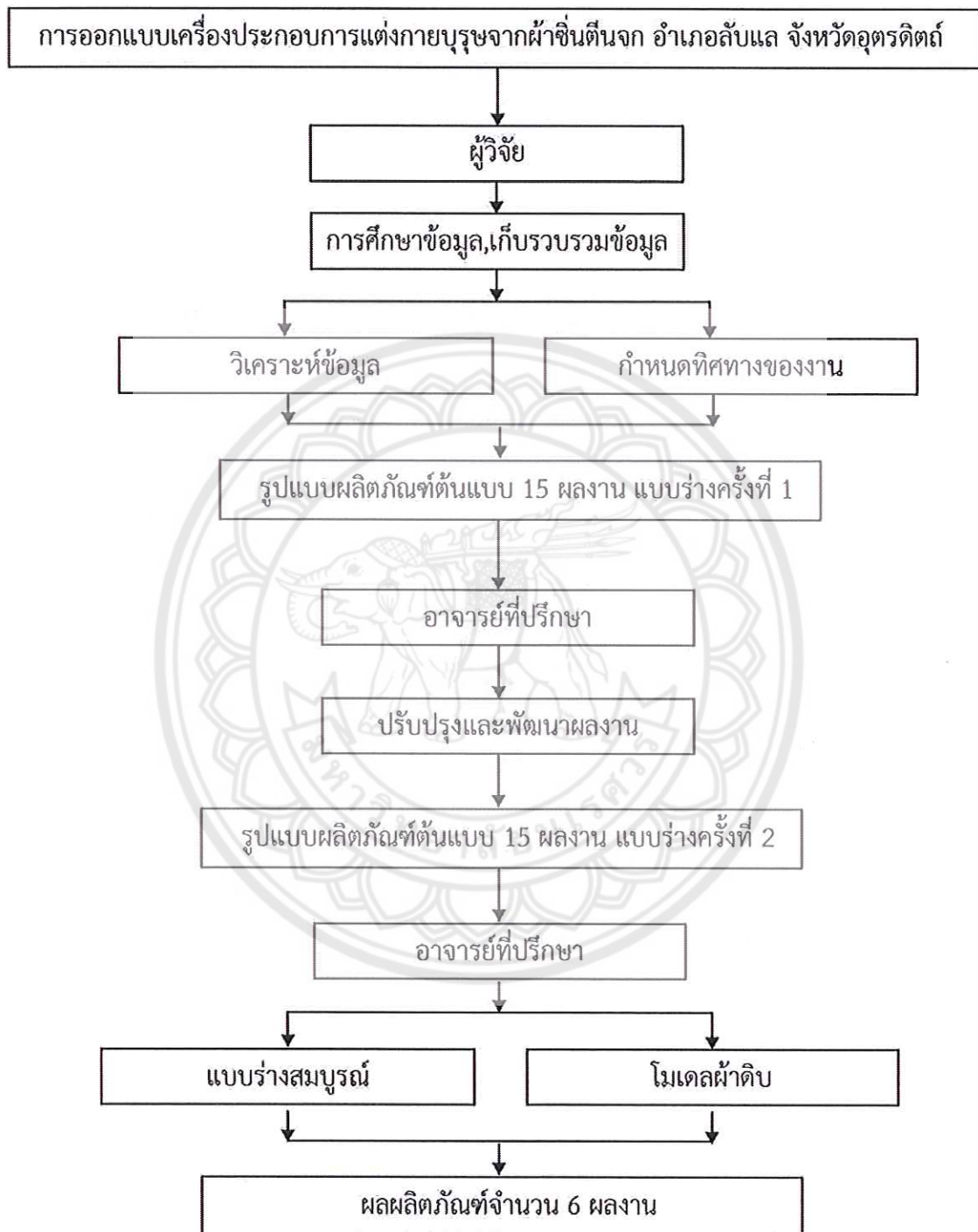
1. ศึกษาแนวคิดและรูปแบบเครื่องประกอบการแต่งกายบุรุษในปัจจุบัน

2. ศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลผ้าขึ้นต้นจก อำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์ เช่น ประวัติความเป็นมา ลวดลายผ้า ความหมายของแต่ละลวดลาย วิธีการทอผ้า โทนสี และองค์ประกอบของผืนผ้า เพื่อนำมาประยุกต์ใช้ในการออกแบบเครื่องประกอบการแต่งกายบุรุษจากผ้าขึ้นต้นจกให้มีความสอดคล้องและลงตัวมากที่สุด

ขั้นตอนที่ 3 การออกแบบเครื่องประกอบการแต่งกายบุรุษจากผ้าขึ้นต้นจก อำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์

การออกแบบเครื่องประกอบการแต่งกายบุรุษจากผ้าขึ้นต้นจก เป็นการนำเอาผ้าขึ้นต้นจก อำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์ และหนังสือตัว(หนังสือวันนิม) มาออกแบบและตัดเย็บร่วมกัน เพื่อสร้างความรู้สึกลึกซึ้งใหม่ ที่มีความทันสมัยและร่วมสมัย และสร้างความแปลกใหม่ จึงได้ศึกษาข้อมูลโดยการสรุปวิเคราะห์ข้อมูลผ้าขึ้นต้นจก เพื่อเป็นข้อมูลและวางแผนในการออกแบบเครื่องประกอบการแต่งกายบุรุษจากผ้าขึ้นต้นจกขั้นต่อไป

แผนผังแสดงขั้นตอนการออกแบบเครื่องประกอบการแต่งกายบุรุษจากผ้าจีนตีนจก
อำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์

ภาพที่ 3.2 แสดงภาพขั้นตอนการออกแบบเครื่องประกอบการแต่งกายบุรุษ
จากผ้าจีนตีนจก อำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์

ขั้นตอนที่ 4 สรุปผลการศึกษาและวิเคราะห์การออกแบบเครื่องประกอบการแต่งกายบุรุษจากผ้าขึ้นตีนจกอำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์

ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวกับประวัติของผ้าขึ้นตีนจกและวิธีการผลิต พบว่าผ้าขึ้นตีนจก อำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์ นั้นมีประวัติความเป็นมาที่ยาวนาน และมีความสำคัญต่อวิถีชีวิต ความเชื่อ ตลอดจนพิธีกรรมของคนลับแล

นอกจากจะเป็นการแสดงถึงเอกลักษณ์ด้านการทอผ้าขึ้นตีนจกและภูมิปัญญาของคนลับแลแล้ว ผ้าขึ้นตีนจก ยังบ่งบอกถึงอัตลักษณ์ความเป็นมาของชนชาติและเชื้อสายของคนลับแลได้เป็นอย่างดี ซึ่งเอกลักษณ์ของผ้าขึ้นตีนจกลับแล คือ ลวดลายที่สวยงาม ตัวผ้ามีเทคนิควิธีการถักทอด้วยความประณีต บรรจง ตลอดจนการย้อมสีจากธรรมชาติแบบดั้งเดิม ทำให้ผ้าขึ้นตีนจกนั้นเป็นที่ยอมรับจากผู้เชี่ยวชาญด้านผ้าไทย และผู้ที่ชื่นชอบผ้าไทย ทำให้ผ้าขึ้นตีนจกอำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์เป็นที่รู้จักกว้างขวางมากขึ้น

ศิลปะนิพนธ์ฉบับนี้ได้นำข้อมูลที่ศึกษามาใช้ในการออกแบบออกแบบเครื่องประกอบการแต่งกายบุรุษจากผ้าขึ้นตีนจก ที่บ่งบอกถึงความเป็นผู้ชายที่ทันสมัยและร่วมสมัย แต่ยังคงมีกลิ่นอายความไทยได้เป็นอย่างดี

บทที่ 4

ผลการวิจัย

จากกระบวนการเก็บรวบรวมข้อมูลสภาพทั่วไปของเครื่องประกอบการแต่งกายบุรุษ รวมถึงศึกษาข้อมูลของผ้าขึ้นตีนจก อำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์ ผู้วิจัยได้มีการวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นในศิลปะนิพนธ์ฉบับนี้ เพื่อนำมาวิเคราะห์เป็นแนวทางในการออกแบบ ผลงานวิจัยดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูล ผ้าขึ้นตีนจก อำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์
2. ดำเนินการออกแบบเครื่องประกอบการแต่งกายบุรุษจากผ้าขึ้นตีนจก อำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์

1. การวิเคราะห์ข้อมูล ผ้าขึ้นตีนจก อำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์

ชาวไทย – ยวน / ชาวโยนก หรือชาวลับแลในปัจจุบันได้มีการอพยพมาจากอาณาจักรล้านนา เนื่องจากมีศึกสงครามระหว่างชาวล้านนาและกรุงศรีอยุธยา อาณาจักรล้านนาพ่ายแพ้ต่อสงครามจึงต้องอพยพย้ายถิ่นฐานออกจากล้านนา และได้แบ่งเป็น 2 พวก คือ พวกแรกเข้ามาตั้งหลักครั้งแรกที่หมู่บ้านเชียงแสน ตำบลฝายหลวง อำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์ อีกกลุ่มหนึ่งไปตั้งหลักแหล่งอยู่ที่หมู่บ้านน้ำอ่าง อำเภอรอน จังหวัดอุตรดิตถ์ ดังนั้น ชาวไทย – ยวน นั้นยังคงยึดถือความเป็นวัฒนธรรมดั้งเดิมไว้เป็นอย่างดี

การทอผ้าขึ้นตีนจกเป็นเอกลักษณ์ของชาวไทย – ยวน หรือชาวลับแลในปัจจุบัน การทอผ้าขึ้นตีนจกเป็นภูมิปัญญาท้องถิ่นที่สืบทอดกันมาตลอดจนมีประวัติความเป็นมาที่ยาวนาน การทอผ้าขึ้นตีนจกนั้นจึงเป็นการถูกกำหนดด้วยสังคม จารีต ประเพณี และวัฒนธรรมที่ตีเข้าไป ซึ่งจุดเด่นของผ้าขึ้นตีนจก คือ ความโดดเด่นที่ลวดลาย ที่เป็นหลักอยู่ตรงกลาง ของการทอผ้าขึ้นตีนจก จะมีขนาดใหญ่กว่าเด่นกว่าลายประกอบ ลวดลายหลักมีทั้งหมด 16 ลาย จำแนกเป็นกลุ่ม ๆ ดังนี้

กลุ่มลายหงส์ ประกอบด้วย 5 ลาย คือ ลายขึ้นหงส์น้อย ลายขึ้นหงส์ละลाम (หงส์ขนาดกลาง) ลายขึ้นหงส์ใหญ่ ลายขึ้นหงส์เครือ และลายขึ้นหงส์ขัง

กลุ่มลายนก ประกอบด้วย 1 ลาย คือ ลายขึ้นนกน้อย

กลุ่มลายขอ ประกอบด้วย 3 ลาย คือ ลายขึ้นดอกสองขอ ลายขึ้นดอกสี่ขอ และลายขึ้นดอกแปดขอ

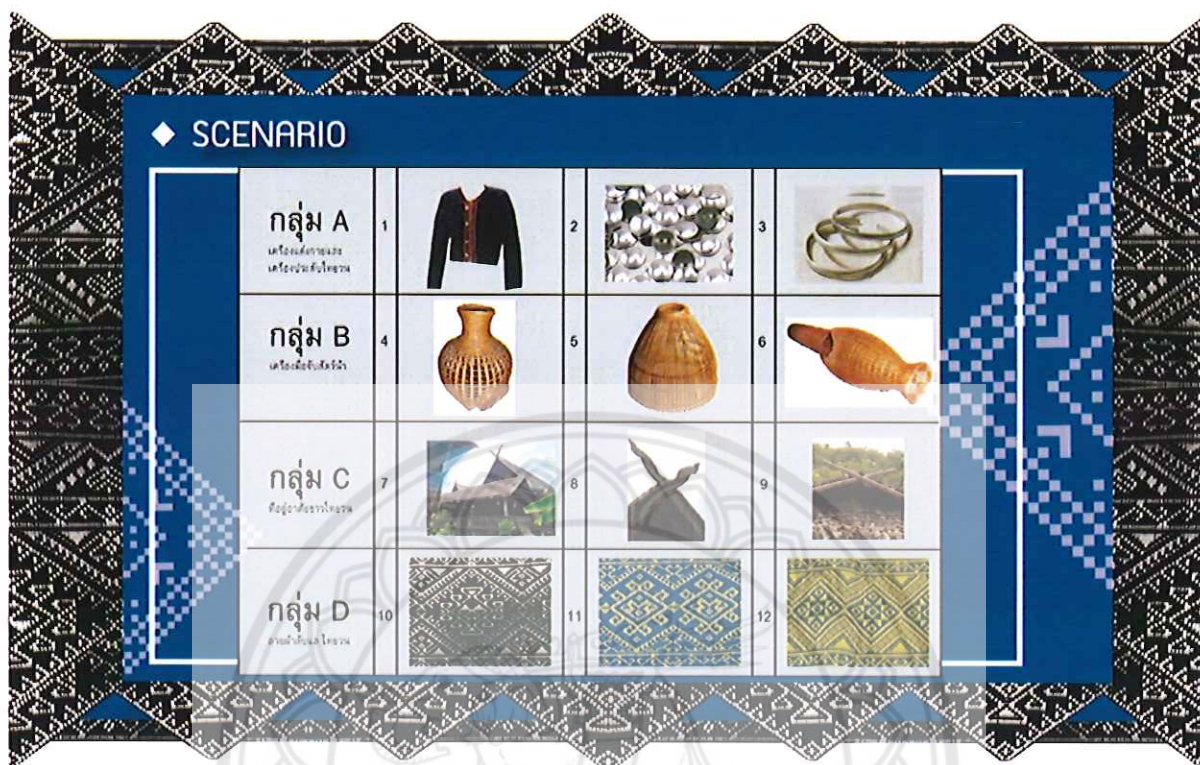
กลุ่มลายงู ประกอบด้วย 2 ลาย คือ ลายขึ้นงูเหลือม และลายขึ้นงูเหลือมสามตัว

กลุ่มลายเกิดถวา ประกอบด้วย 2 ลาย คือ ลายขึ้นเกิดถวา หรือประแจเงิน และลายขึ้นเกิดถวาในห้องแปดเหลี่ยม

กลุ่มลายดาวดิงส์ ประกอบด้วย 3 ลาย คือ ลายขึ้นดาวดิงส์ ลายขึ้นดาวเสด็จ และลายขึ้นดอกเคี้ยว ผ้าขึ้นตีนจกลับแลนั้นไม่ได้มีเพียงความสวยงามเท่านั้น ยังบ่งบอกถึงจิตวิญญาณของชาวลับแล ความเป็นมาและวิถีชีวิตของคนลับแลตลอดจนความเชื่อ พิธีกรรม ประเพณี และความเป็นสิริมงคลต่างๆ

จากการวิเคราะห์กลุ่มเป้าหมาย กลุ่มวัยรุ่นหรือวัยทำงาน เพศชาย อายุ 20-30 ปี ใช้ชีวิตในรูปแบบสังคมเมือง มีไลฟ์สไตล์ทันสมัยและร่วมสมัย รักการแต่งตัว ชอบการเปลี่ยนแปลง พัฒนาตัวเองตลอดเวลา มีความกระตือรือร้นในการทำงาน นำความสนใจในเรื่องผ้าขึ้นตีนจก จากภูมิปัญญาชาวบ้าน นำมาออกแบบให้มีความทันสมัย และตอบสนองความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย

ตารางภาพของข้อมูลหลักที่นำมาใช้ประกอบ
การออกแบบเครื่องประกอบการแต่งกายบุรุษจากผ้าขึ้นตีนจก อำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์

◆ บทนำ สรพ. 55710416 สาขาออกแบบผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร ◆

ภาพที่ 4.1 แสดงภาพตารางภาพของข้อมูลหลักที่นำมาใช้ประกอบ
การออกแบบเครื่องประกอบการแต่งกายบุรุษจากผ้าขึ้นตีนจก อำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์

กลุ่ม A (ภาพที่ 1-3) เครื่องแต่งกายและเครื่องประดับไทยวน

1. เสื้อหม้อห้อมแลบแดง
2. กระตุ้มเงิน
3. กำไลเงิน

กลุ่ม B (ภาพที่ 4-6) เครื่องมือจับสัตว์น้ำ

4. ช้อง
5. สุ่ม
6. ไช

กลุ่ม C (ภาพที่ 7-9) ที่อยู่อาศัยชาวไทยวน

7. เรือนกาแล
8. กาแลไม้แกะสลัก
9. กาแลไม้ไขว้

กลุ่ม D (ภาพที่ 10-12) ลายผ้าลับแล ไทยวน

1. ลายเก็ดถวา
2. ลายแปดขอ
3. ลายกลีบจันทร์

โดยทำการออกแบบโดยการผสมผสานข้อมูลที่วิเคราะห์จากตาราง จากนั้นแบ่งการ ออกแบบเป็น 2 แนวทาง โดยกำหนดรูปแบบต่างๆ ดังแผนภาพแสดงบันดลใจในการออกแบบดังนี้

แนวความคิดที่ 1 : OATH CITY เมืองสี่จจะ

A1 เสื้อหม้อห้อมแลแดง + B5 สุ่ม + C9 กาแลไม้ไขว้ + D10 ลายเก็ดถวา

แนวความคิดที่ 2 : REDEFINING CULTURE วัฒนธรรมนิยามใหม่

A1 เสื้อหม้อห้อมแลแดง + A3 กำไลเงิน + B5 สุ่ม + C9 กาแลไม้ไขว้ + D12 ลายกลีบ

จันทร์

2. ดำเนินการออกแบบเครื่องประกอบการแต่งกายบุรุษจากผ้าขึ้นตีนจก อำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์

ออกแบบเครื่องประกอบการแต่งกายบุรุษจากผ้าขึ้นตีนจก อำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์

โดยออกแบบเครื่องประกอบการแต่งกายบุรุษจากผ้าขึ้นตีนจก จำนวน 1 Collection 2 โอกาส

ออฟฟิศ – สถานที่ทำงาน (Business)

กระเป๋าถือ (Satchel) 1 โครงสร้าง

กระเป๋าตางค์ 1 โครงสร้าง

รองเท้าสวมสุภาพบุรุษ (Penny Loafer) 1 โครงสร้าง

วันหยุดพักผ่อน (Casual)

กระเป๋าสะพายแบบทรงอ่อน (Hobo) 1 โครงสร้าง

รองเท้าลำลองสุภาพบุรุษ (Espadrilles) 1 โครงสร้าง

รองเท้าลำลองสุภาพบุรุษ (Flat Sandals) 1 โครงสร้าง

จากการศึกษาวิเคราะห์ข้อมูล ผ้าขึ้นตีนจก อำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์ จึงได้เป็นแนวคิดทางการออกแบบเป็น 2 แนวคิด คือ

แนวความคิดที่ 1 : OATH CITY เมืองสี่จจะ

แนวความคิดที่ 2 : REDEFINING CULTURE วัฒนธรรมนิยามใหม่

แนวความคิดที่ 1 : OATH CITY เมืองสี่จจะ

อธิบายแนวคิด : “เขตห้ามโกหก” แทบจะเป็นคำแทนที่เราใช้เรียกเมืองลับแล ก็ว่าได้ ลับแล เมืองแห่งความสี่จจะ เมืองที่เต็มไปด้วยความความสัตย์จริง ซึ่งสะท้อนแนวคิดการนำมาออกแบบเครื่องประกอบการแต่งกายบุรุษ แนวทางของงานจะแสดงออกมา ในทางตรงไปตรงมา โดยการนำเส้นตรงมาใช้แสดงถึงความชัดเจน สีเส้นของชิ้นงาน จะเน้นสีโทนมืดเพี้ยนแสดงถึงความลึกกลับและสอดคล้องกับตำนานเมืองลับแล

MOOD TONE: OATH CITY เมืองสัจจะ

แนวคิด CONCEPT	OATH สัจจะ	CITY เมือง
อารมณ์และโทนสี MOOD AND TONE	DISCREETLY สุขุม	MYSTERIOUS ลึกลับ
ส่วนประกอบ ELEMENT	STRAIGHT LINE เส้นตรง เลือหมือห้อมแลบแดง	ส้ม กาแล็กซี่ ลายเกล็ดงา

ภาพที่ 4.2 แสดงภาพ MOOD TONE : OATH CITY เมืองสัจจะ

แนวความคิดที่ 2 : REDEFINING CULTURE วัฒนธรรมนิยามใหม่

อธิบายแนวคิด : วัฒนธรรมนิยามใหม่ เปรียบได้กับการผสมผสานระหว่างของสองสิ่งตรงข้ามเพื่อสร้างความรู้สึกละเอียด ความแข็งแกร่ง ความสง่างามจากการไม่ปรุงแต่งแบบ ผู้ชายถูกทำให้อ่อนโยน ด้วยความเป็นผู้หญิง สร้างสมดุล การพึ่งพิงซึ่งกันและกัน

MOOD TONE: REDEFINING CULTURE วัฒนธรรมนิยามใหม่

แนวคิด CONCEPT	REDEFINING นิยามใหม่	CULTURE วัฒนธรรม
อารมณ์และโทนสี MOOD AND TONE	NEW ใหม่	ORIGINAL แบบดั้งเดิม
ส่วนประกอบ ELEMENT	กำไลเงิน	ส้ม กาแล็กซี่ ลายกลับจันท์ เลื้อ

ภาพที่ 4.3 แสดงภาพ MOOD TONE : REDEFINING CULTURE วัฒนธรรมนิยามใหม่

ผลงานการออกแบบเครื่องประกอบการแต่งบุรุษ แนวความคิดที่ 2 วัฒนธรรมนิยมใหม่

◆ มหาวิทยาลัย เทคโนโลยี 55710416 สาขาออกแบบผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ◆

ภาพที่ 4.4 แสดงภาพผลงานการออกแบบ แนวความคิดที่ 2 วัฒนธรรมนิยมใหม่

พัฒนาผลงานการออกแบบเครื่องประกอบการแต่งบุรุษ BUSINESS แบบที่ 1

◆ มหาวิทยาลัย เทคโนโลยี 55710416 สาขาออกแบบผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ◆

ภาพที่ 4.5 แสดงภาพพัฒนาผลงานการออกแบบเครื่องประกอบการแต่งบุรุษ BUSINESS แบบที่ 1

พัฒนาผลงานการออกแบบเครื่องประกอบการแต่งบุรุษ CASUAL แบบที่ 1

มหาวิทยาลัย เทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ ภาควิชาออกแบบและตกแต่งภายใน คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

ภาพที่ 4.6 แสดงภาพพัฒนาผลงานการออกแบบเครื่องประกอบการแต่งบุรุษ CASUAL แบบที่ 1

พัฒนาผลงานการออกแบบเครื่องประกอบการแต่งบุรุษ BUSINESS แบบที่ 2

มหาวิทยาลัย เทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ ภาควิชาออกแบบและตกแต่งภายใน คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

ภาพที่ 4.7 แสดงภาพพัฒนาผลงานการออกแบบเครื่องประกอบการแต่งบุรุษ BUSINESS แบบที่ 2

พัฒนาผลงานการออกแบบเครื่องประกอบการแต่งบุรุษ CASUAL แบบที่ 2

ภาพที่ 4.8 แสดงภาพพัฒนาผลงานการออกแบบเครื่องประกอบการแต่งบุรุษ CASUAL แบบที่ 2

ตัวอย่างวัสดุที่ใช้ในการผลิตเครื่องประกอบการแต่งบุรุษ

ภาพที่ 4.9 แสดงภาพตัวอย่างวัสดุที่ใช้ในการผลิตเครื่องประกอบการแต่งบุรุษ

ผลงานการออกแบบเครื่องประกอบการแต่งบุรุษ BUSINESS

◆ มหาวิทยาลัย กำแพง สรช20ก 55710416 สาขาวิชาออกแบบผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ◆

ภาพที่ 4.10 แสดงภาพผลงานการออกแบบเครื่องประกอบการแต่งบุรุษ BUSINESS

ผลงานการออกแบบเครื่องประกอบการแต่งบุรุษ CASUAL

◆ มหาวิทยาลัย กำแพง สรช20ก 55710416 สาขาวิชาออกแบบผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ◆

ภาพที่ 4.11 แสดงภาพผลงานการออกแบบเครื่องประกอบการแต่งบุรุษ CASUAL

การถ่ายแบบผลงานการออกแบบเครื่องประกอบการแต่งกายบุรุษจากผ้าขึ้นตีนจก
อำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์ BUSINESS COLLECTION

ภาพที่ 4.14 แสดงภาพการถ่ายแบบผลงานการออกแบบเครื่องประกอบการแต่งกายบุรุษจากผ้าขึ้นตีนจก
อำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์ BUSINESS COLLECTION

การถ่ายแบบผลงานการออกแบบเครื่องประกอบการแต่งกายบุรุษจากผ้าขึ้นตีนจก
อำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์ CASUAL COLLECTION

ภาพที่ 4.15 แสดงภาพการถ่ายแบบผลงานการออกแบบเครื่องประกอบการแต่งกายบุรุษจากผ้าขึ้นตีนจก
อำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์ CASUAL COLLECTION

การถ่ายแบบผลงานการออกแบบเครื่องประกอบการแต่งกายบุรุษจากผ้าชีนตินจก
อำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์ CASUAL COLLECTION

ภาพที่ 4.16 แสดงภาพการถ่ายแบบผลงานการออกแบบเครื่องประกอบการแต่งกายบุรุษจากผ้าชีนตินจก
อำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์ CASUAL COLLECTION

การถ่ายแบบผลงานการออกแบบเครื่องประกอบการแต่งกายบุรุษจากผ้าขึ้นด้นจก
อำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์ รวม COLLECTION

ภาพที่ 4.17 แสดงภาพการถ่ายแบบผลงานการออกแบบเครื่องประกอบการแต่งกายบุรุษจากผ้าขึ้นด้นจก
อำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์ รวม COLLECTION

ผลงานการออกแบบเครื่องประกอบการแต่งกายบุรุษจากผ้าขึ้นต้นจกที่เสร็จสมบูรณ์

ภาพที่ 4.18 แสดงภาพผลงานการออกแบบเครื่องประกอบการแต่งกายบุรุษจากผ้าขึ้นต้นจกที่เสร็จสมบูรณ์

ภาพที่ 4.19 แสดงภาพผู้วิจัย และผลงานการออกแบบเครื่องประกอบการแต่งกายบุรุษจากผ้าขึ้นต้นจก

บทที่ 5

บทสรุป

การดำเนินการศึกษาศิลปะนิพนธ์ในหัวข้อการออกแบบเครื่องประกอบการแต่งกายบุรุษจากผ้าขึ้นตีนจก อำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์ เป็นการถ่ายทอดการออกแบบลงผืนผ้าขึ้นตีนจก ซึ่งเป็นภูมิปัญญาชาวบ้าน ชาวอำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์ ผสมผสานการออกแบบเป็นเครื่องประกอบการแต่งกายบุรุษ ทำให้ได้ผลงานที่ทันสมัย ร่วมสมัย และใช้งานได้จริง โดยมีวัตถุประสงค์ดังนี้

1. เพื่อศึกษาความเป็นมา ลวดลายผ้า และ กระบวนการทอผ้าขึ้นตีนจก อำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์
2. เพื่อการออกแบบเครื่องประกอบการแต่งกายบุรุษ จากผ้าขึ้นตีนจก อำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์

ขอบเขตด้านการออกแบบ

ออกแบบเครื่องประกอบการแต่งกายบุรุษจากผ้าขึ้นตีนจก อำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์ โดยออกแบบเครื่องประกอบการแต่งกายบุรุษจากผ้าขึ้นตีนจก จำนวน 1 Collection 2 โอกาส

ออฟฟิศ – สถานที่ทำงาน (Business)

กระเป๋าถือ (Satchel)	1	โครงสร้าง
กระเป๋าสตางค์	1	โครงสร้าง
รองเท้าสวมสุภาพบุรุษ (Penny Loafer)	1	โครงสร้าง

วันหยุดพักผ่อน (Casual)

กระเป๋าสะพายแบบทรงอ่อน (Hobo)	1	โครงสร้าง
รองเท้าลำลองสุภาพบุรุษ (Espadrilles)	1	โครงสร้าง
รองเท้าลำลองสุภาพบุรุษ (Flat Sandals)	1	โครงสร้าง

สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษาในหัวข้อวิจัยเรื่อง การออกแบบเครื่องประกอบการแต่งกายบุรุษจากผ้าขึ้นตีนจก อำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์ ผู้วิจัยสามารถสรุปผลโดยใช้การศึกษา 3 ขั้นตอน คือ

1. ศึกษาหลักการและแนวคิด การออกแบบเครื่องประกอบการแต่งกายบุรุษ
2. ศึกษาประเภทและรูปแบบของเครื่องประกอบการแต่งกายบุรุษ
3. ศึกษาความเป็นมา ลวดลายผ้า และกระบวนการทอผ้าขึ้นตีนจก อำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์
4. นำข้อมูลที่ศึกษา มาวิเคราะห์ทำการสรุป เพื่อทำการออกแบบเครื่องประกอบการแต่งกายบุรุษจากผ้าขึ้นตีนจก อำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์ จำนวน 1 Collection
5. ทำออกแบบเครื่องประกอบการแต่งกายบุรุษจากผ้าขึ้นตีนจก อำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์ จำนวน 1 Collection.

อภิปรายผลการวิจัย

วิเคราะห์จากรูปแบบการออกแบบเครื่องประกอบการแต่งกายบุรุษจากผ้าขึ้นตีนจก อำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์ จากขั้นตอนในการศึกษาดังกล่าว ผู้วิจัยสามารถสรุปผลและอภิปรายผลการวิจัยได้ดังนี้

1. เครื่องประกอบการแต่งกายบุรุษในปัจจุบันมีความทันสมัย เป็นการออกแบบที่เข้ากับสังคม ในปัจจุบันเป็นอย่างมาก แต่เครื่องประกอบการแต่งกายบุรุษจากผ้าขึ้นตีนจก มีตัวเลือกของผลิตภัณฑ์ค่อนข้างน้อย หรือแทบจะไม่มี ยังคงอยู่ในรูปแบบที่ล้าสมัย ที่ไม่มีการพัฒนาให้เข้ากับยุคสมัยปัจจุบัน

2. จากการวิเคราะห์ข้างต้น ผู้วิจัยได้ศึกษาข้อมูลผ้าขึ้นตีนจก อำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์ รวมถึงศึกษาข้อมูลเครื่องประกอบการแต่งกายบุรุษ ซึ่งเล็งเห็นถึงความสำคัญในการออกแบบเครื่องประกอบการแต่งกายบุรุษจากผ้าขึ้นตีนจกให้มีความทันสมัยและร่วมสมัย ได้ศึกษารูปแบบโครงสร้าง สี วัสดุ และลวดลายผ้าขึ้นตีนจก มาใช้กับผลงานของผู้วิจัยเอง แล้วจึงทำแบบร่างไปเสนอ

3. ผู้วิจัยได้ทำการออกแบบเครื่องประกอบการแต่งกายบุรุษจากผ้าขึ้นตีนจก อำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์ โดยมุ่งเน้นทางด้านโครงสร้างของเครื่องประกอบการแต่งกายบุรุษ และออกแบบให้สอดคล้องเข้ากับผ้าขึ้นตีนจก ผสมผสานแนวคิดจากผู้วิจัยเอง ทำให้ได้ผลงานที่ทันสมัย ร่วมสมัย และสามารถสวมใส่ได้จริง

ข้อเสนอแนะ

1. การดำเนินการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ในหัวข้อการออกแบบเครื่องประกอบการแต่งกายบุรุษจากผ้าขึ้นตีนจก อำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาข้อมูล รูปแบบ และขั้นตอนการทอผ้าขึ้นตีนจก ซึ่งการเก็บข้อมูล เอกสาร เกี่ยวกับผ้าขึ้นตีนจกกลับแลที่นำมาศึกษา และข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งการเก็บข้อมูลเป็นไปด้วยดีและง่ายต่อการสอบถาม เนื่องจากผู้วิจัยลงพื้นที่อย่างสม่ำเสมอและผู้เชี่ยวชาญให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี

2. การวิจัยไม่สามารถทำได้ด้วยตนเองได้ทั้งหมด จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีความช่วยเหลือทั้งในด้านข้อมูลและคำปรึกษาชี้แนะ

3. ขั้นตอนการตัดเย็บค่อนข้างซับซ้อน และมีข้อจำกัดหลายอย่าง ดังนั้นการออกแบบควรคำนึงถึงขั้นตอนการตัดเย็บ

4. การดำเนินการวิจัย ในเรื่องของการตัดสินใจการออกแบบ ควรใช้เหตุผลและข้อมูลเป็นส่วนประกอบสำคัญในการออกแบบมากกว่าความรู้สึกของตนเอง

5. การจัดลำดับความสำคัญของงานจะต้องมีการวางแผนการดำเนินการก่อนและหลังที่ดี เพื่อให้การทำศิลปะนิพนธ์ประสบความสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ

บรรณานุกรม

- กรสุรัตน์. (17 กรกฎาคม 2556). ลวดลายผ้าขึ้นตีนจกลับแล. สืบค้นเมื่อ วันที่ 28 สิงหาคม 2558, จาก <http://www.oknation.net/blog/sonorwut/2013/07/17/entry-2>
- ทิพย์คำพร หาญอมรเศรษฐ์. (2545). ศึกษาพลวัตการทอพื้นเมือง ผ้าขึ้นตีนจก บ้านนาทะเล ตำบลแม่พูล อำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์, ศศ.ม.(ไทยศึกษา), มหาวิทยาลัยนเรศวร, พิษณุโลก.
- ทรงยศ บัวสำลี. (2555). การออกแบบรองเท้าหนังลำลองบุรุษของกลุ่มชุมชนท่าซุง อำเภอเมือง จังหวัดอุทัยธานี โดยได้แนวคิดมาจากปลากระเบน. ศิลปินพันธ์ มหาวิทยาลัยนเรศวร, พิษณุโลก.
- ทวีเกียรติ แกนุ. (2555). การออกแบบเครื่องแต่งกายสตรีจากผ้าขึ้นตีนจก อำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์ ศิลปินพันธ์ มหาวิทยาลัยนเรศวร, พิษณุโลก.
- เทพกรณ์ จิตรมรรณพ. (2555). การออกแบบกระเป๋าแฟชั่นสำหรับวัยรุ่น. ศิลปินพันธ์ มหาวิทยาลัยนเรศวร, พิษณุโลก.
- พรสนอง วงศ์สิงห์ทอง. (2550). การออกแบบและพัฒนาแฟชั่นและมัณฑนภัณฑ์. วิสคอมเซ็นเตอร์, กรุงเทพฯ.
- พรรณิษา เมืองผุย. (2551). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการซื้อผลิตภัณฑ์กระเป๋าแฟชั่นชั้นนำของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- เมธี ฉัตรทอง. (2556). การออกแบบเครื่องประกอบการแต่งกาย แรงบันดาลใจจากตัวละคร ในภาพยนตร์ เรื่องดาร์ค ชาโดว์ส แวมไพร์ มินิยูค. ศิลปินพันธ์ มหาวิทยาลัยนเรศวร, พิษณุโลก.
- รุจิรา ถาวรศักดิ์. (2557). การออกแบบรองเท้าแฟชั่นบุรุษจากผ้าทอมือโครงการหลวงดอยตุง อำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย. ศิลปินพันธ์, มหาวิทยาลัยนเรศวร, พิษณุโลก.
- รุ่งทิพย์ แผลงฤทธิ์. (2550). ลวดลายผ้าขึ้นตีนจก. สืบค้นเมื่อ วันที่ 20 สิงหาคม 2558, จาก <https://www.gotoknow.org/posts/169202>.
- สาวตรี สุวรรณสถิตย์. (2552). ศิลปะการทอผ้าพื้นเมืองของไทยในปัจจุบัน. สืบค้นเมื่อ วันที่ 25 สิงหาคม 2558, จาก <http://kanchanapisek.or.th/kp6/sub/book/book.php?book.html>
- สำนักอนุรักษ์และตรวจสอบมาตรฐานหม่อนไหม. ฝ่ายกมกลับแล. สืบค้นเมื่อ วันที่ 1 พฤศจิกายน 2558, จาก http://www.qsds.go.th/silkcotton/k_13.php
- สำนักอนุรักษ์และตรวจสอบมาตรฐานหม่อนไหม. ภูมิปัญญาผ้าไหมไทย. สืบค้นเมื่อ วันที่ 1 พฤศจิกายน 2558, จาก <http://www.qsds.go.th/silkcotton/index.php>
- อัชชัย กางมูล. (2552). การฟื้นฟูอัตลักษณ์จากภูมิปัญญาผ้าขึ้นตีนจก ของชุมชนบ้านท้องลับแล ตำบลฝายหลวง อำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์. วิทยานิพนธ์, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

ภาคผนวก ก
ลงพื้นที่ศึกษาข้อมูลผ้าขึ้นตีนจก อำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์

แสดงภาพ : โมเดลจำลองเครื่องประกอบการแต่งกายบุรุษจากผ้าดิบ (เพื่อนำปรับไปปรุงแก้ไข)

มหาวิทยาลัย กำแพง สรณังค 55710416 สาขาวิชาออกแบบผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

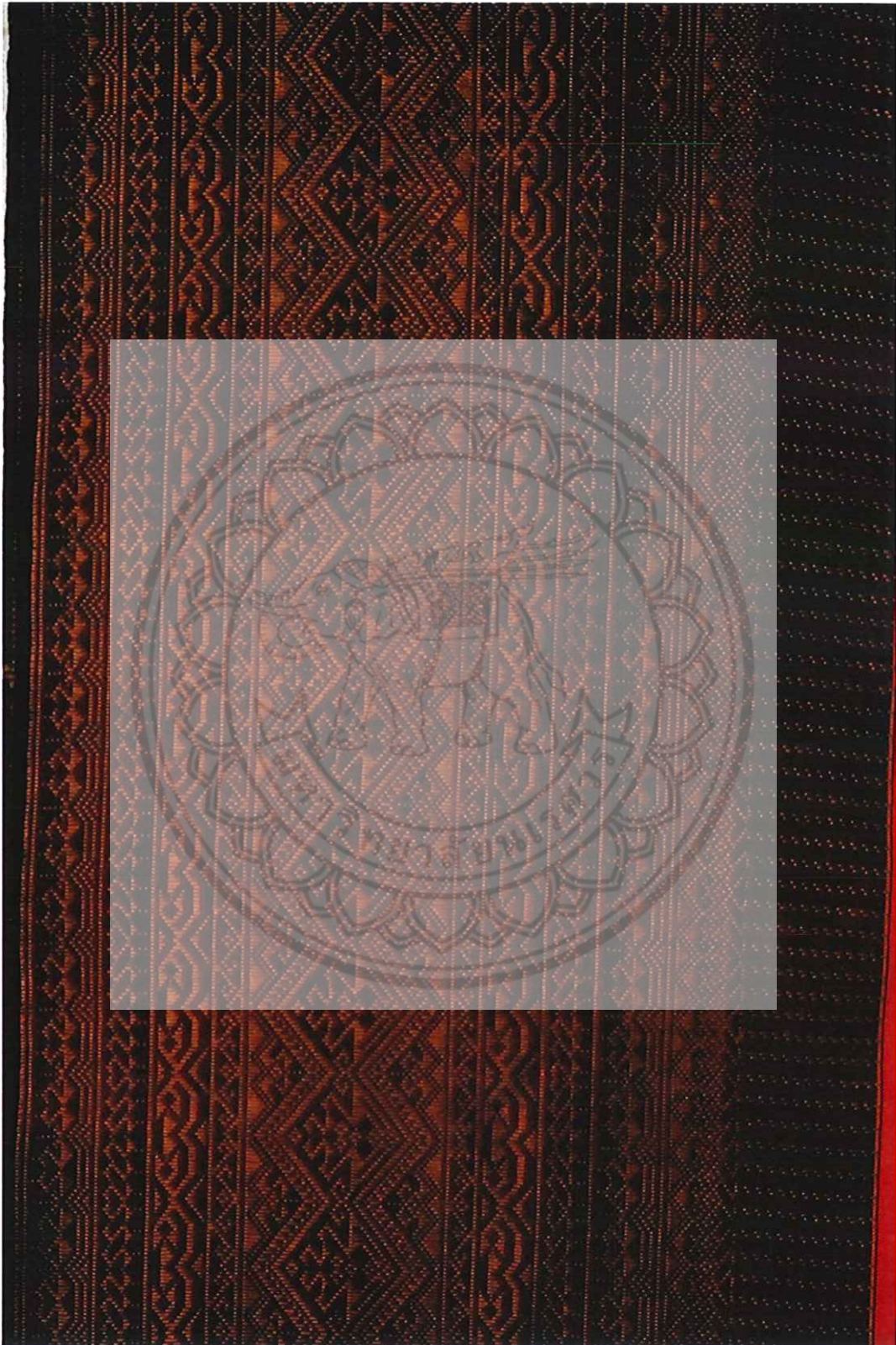

มหาวิทยาลัย กำแพง สรณังค 55710416 สาขาวิชาออกแบบผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

ภาคผนวก ค
ผ้าขึ้นตีนจกมัดแล ลายขึ้นหงส์น้อย นำมาใช้ในผลงาน
การออกแบบเครื่องประกอบการแต่งกายบุรุษจากผ้าขึ้นตีนจก อำเภอมัดแล จังหวัดอุดรธานี

แสดงภาพ : ผ้าซิ่นตีนจกมัดแกล ลายซิ่นหงส์น้อย นำมาใช้ในผลงาน
การออกแบบเครื่องประกอบการแต่งกายบุรุษจากผ้าซิ่นตีนจก อำเภอมัดแกล จังหวัดอุดรธานี

แสดงภาพ : ขั้นตอนการตัดเย็บการออกแบบเครื่องประกอบการแต่งกายบุรุษจากผ้าขึ้นตีนจก

แสดงภาพ : ถ่ายแบบนอกสถานที่ ผลงานการออกแบบเครื่องประกอบการแต่งกายบุรุษ
จากผ้าขึ้นต้นจก อำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์ (สอบความคืบหน้าครั้งสุดท้าย)

แสดงภาพ : ถ่ายแบบในสตูดิโอ ผลงานการออกแบบเครื่องประกอบการแต่งกายบุรุษ
จากผ้าชิ้นตีนจก อำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์

แสดงภาพ : บอร์ดพีธีเซ็นผลงานการออกแบบเครื่องประกอบการแต่งกายบุรุษ
จากผ้าขึ้นต้นจก อำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์

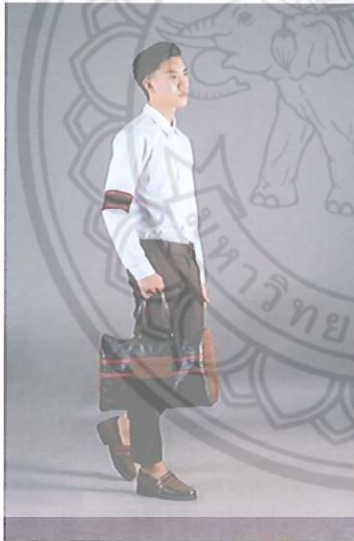

การออกแบบเครื่องประกอบการแต่งกายบุรุษ
 อวกัวชีซัสซอก ซ่าเรอส์บแล ซังซหัดอุตรดิตถ์
 ♦ ACCESSORIES DESIGN WITH PHA ONTNUK WOVEN FABRIC AMHUE LASJAE, UTTARADIT PROVINCE ♦

CONCEPT REDEFINING CULTURE

"วัฒนธรรมเดิมเป็นสิ่งดีอยู่แล้ว แต่เราต้องนำมาปรับให้เข้ากับยุคสมัยใหม่ กับการออกแบบเครื่องประกอบการแต่งกายบุรุษจากผ้าขึ้นต้นจก อำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์"

แนวคิด CONCEPT	REDEFINING ใหม่	CULTURE วัฒนธรรม
อารมณ์ความรู้สึก MOOD AND TONE	NEW ใหม่	ORIGINAL ดั้งเดิม
ส่วนประกอบ ELEMENT	MATERIAL ผ้า	COLOR สี
		STRUCTURE โครงสร้าง

แสดงภาพ : แสดงผลงานการออกแบบเครื่องประกอบการแต่งกายบุรุษจากผ้าขึ้นต้นจกที่เสร็จสมบูรณ์

ภาคผนวก ข
เบื้องหลังและที่มาการถ่ายแบบเครื่องประกอบการแต่งกายบุรุษ
จากผ้าซิ่นตีนจก อำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์ จากผ้าซิ่นตีนจก อำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์

เบื้องหลังและทีมการถ่ายแบบเครื่องประกอบการแต่งกายบุรุษ
จากผ้าขึ้นตีนจก อำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์ จากผ้าขึ้นตีนจก อำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ-ชื่อสกุล	นายวิทวัส คำมาก Mr.Wittawat Kummak
วัน เดือน ปี เกิด	3 มิถุนายน 2536
สถานที่อยู่ปัจจุบัน จังหวัดอุดรดิตถ์ 53120	3/2 หมู่ 4 ตำบลพญาแมน อำเภอพิชัย
ประวัติการศึกษา	
ประถมศึกษา	โรงเรียนวัดพญาปิ่นแดน อำเภอพิชัย จังหวัดอุดรดิตถ์
มัธยมศึกษา	โรงเรียนพิชัย อำเภอพิชัย จังหวัดอุดรดิตถ์
อุดมศึกษา	มหาวิทยาลัยนเรศวร จังหวัดพิษณุโลก คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ ภาควิชาศิลปะและการออกแบบ สาขาออกแบบผลิตภัณฑ์และ บรรจุภัณฑ์

